

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 56. sz. hír: / a szot titkárságának nyilatkozata.../
1. folyt . második bek. ötödik sorában a szöveg helyesen:

... nemzeti m e g b é k é l é s és egyetértés....

/mti/

--

t

-46-
-v é g e-

MTI.

60.008/k
Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. a költészet napja - első kötetesek ars poetikája

i ró gg sző bh la

1975. április 11.

hetven éve, 1905 április 11-én született józsef attila, a proletariátus nagy költője. a szocialista realista költészet kiemelkedő egyéniségének születésnapja a magyar költészet ünnepévé, a költészet napjává magasztosodott. a tragikus halált halt alkotóról ebben az évben is megemlékeznek, gyárakban, kisz-klubokban, nevét viselő szocialista brigádoknál rendeznek józsef attila emlékműsorokat, életének, költeményeinek felidézésével tisztelegnek a költőóriás előtt.

ünnepel a könyvkiadás is: a szépirodalmi, a magvető és az európa könyvkiadó számos reprezentatív kivitelű, érdeklődésre számot tartó könyvet jelentetett meg. csaknem évtizedes hagyományt folytat a szép versek című antológia megjelenése, teljes keresztmetszetet nyújtva az előző év legszebb költői terméséből. az ismert és keresett válogatás már kapható a könyvesboltokban. bizonyára felkelti a könyvbarátok érdeklődését az a diszes kiállítású kötet, amely józsef attila legismertebb verseit és würtz ádám - hozzájuk kapcsolódó - 25 rajzát kínálja az olvasónak. egyszerre köszönti az mszmp xi. kongresszusát és a költészet napját a hajnal szinei, magyar költők tanuságtétele című antológia. a kötet egyebek között radnóti miklós, kassák lajos, benjámín lászló, illyés gyula, nagy lászló, zelk zoltán és weöres sándor verseit tartalmazza.

/folyt. köv./

- 1 -

önálló kötettel adóztak devecseri gábor emlékének, s napvilágot látott keresztury dezső, csanádi imre, rónay györgy és kalász lászló egy-egy műve is.

a költészet napjára megjelenő kötetek közül ezuttal sem hiányoznak azoknak az alkotóknak munkái, akik első alkalommal léptek önálló kötettel a nagyközönség elé. közöttük most jelenetkezett először pass lajos és aczél géza. bemutatkozó köteteik címe: első rekviem, illetve másnapos freskók. ars poeticájukról, pályájuk kezdetéről, eddigi munkájukról, példaképeikről, terveikről nyilatkoztak az mti munkatársának.

- 1963 őszén jelent meg először irásom - mondta pass lajos. - tárcanovellával jelentkeztem, egyelőre az elsővel és utolsóval. versekkel már akkor is próbálkoztam, természetesen szerelmes költeményekkel - 16-17 éves voltam - minden tekintetben csekély eredménnyel. aztán még ennek az évnak őszén háztatarozás során szoba-konyhánkhoz fürdőszobát építettek. életem egyik legnagyobb élménye volt ez, s egybeesett első komolyabb barátságaim, szerelmem, világnézetem kialakulásával. ahogy emlékszem, első versem erről és akkor születhetett. az, hogy költő lehetek, magam előtt csak 1967 körül vált világossá, amikor rádöbbsentem, hogy a körülöttem levő világot képtelen vagyok megérteni másképp, csak versírás közben, a munka feszültségében látom tisztán a magam szűkebb és tágabb környezetét. ennél fogva a költemény az én szememben szenvedélyes gondolkodás - ha szabad ezt a látszólag ellentmondó kifejezést használnom. költői példáim ady endre és józsef attila, rimbaud és lorca, eluard és ritszosz. most megjelent verskötetem elejére vallomásként azt irtam: „ a költészet feladata a szembesítés, egy osztály, egy réteg szembesítése helyzetével, jövőjével, vagy - elhivatottságával. célom: a feladatnak megfelelni,„ ez a cél számomra egyre világosabb, s egyre növekvő felelősséget érzek megfelelni a magam szabta feladatoknak.

aczél géza, debrecen egyik fiatal költője a következőket mondotta:

/folyt. köv./

- úgy érzem, hogy napjainkban is erősen mitizálják még a költővé válás szándékát, a költői tudatosodás folyamatát. figyelmem az öntudatlanság homályából lassan talált utat a művészetekhez, míg végül a képzőművészetekben és az irodalomban leltem fel az élet emelkedettebb pillanatait. sokáig a magam gyönyörűségére és áltatására irtam verseimet, az emberi nökiifejezés természetes megnyilatkozásaként. a színrelépést, a visszahangzás igényét férfikorom csalódásai, a táguló világ szorongásai sürgették bennem. eszmélkedésemet nemzetközi tudatom felerősödésének és a mulandóság mindent megkérdőjelező érzetének találkozásából számítom, de ez az utóbbi két-három év váltakozó sikerélményeit viszonylagos elégedettségemet jelenti.

- minden alkotói nagyság lenyűgöz, irodami izlésem azonban sokat változott az évek során. alkatom és temperamentumom szerint a nyugati halkszatú költőinek verseiből kóstoltam meg először a művészet jó ízét. ma már a modern kor életérzéseinél költői kifejezése izgat. verstechnikám tudatosan kapcsolódik kassák késő-avantgarde költészetének technikai vívmányaihoz. értékes hagyománynak tartom ezt, s nem látom folytatását a magyar lírában. ahhoz a nemzedékhez tartozom, amelynek eszmélkedése a hatvanas évek második felében kezdődött. már előítéletek és előjogok nélkül izgat az ember mind teljesebb önmegvalósulásának, fegyelmezett szabadságának szép reménye: úgy látom, ezen munkálkodva, ezért tehet leghasznosabban a költő ./mti-gergely róbert/

--

bb 2. törvényerejű rendelet a muzeális emlékek védelméről

i ro mm szö bh hgy

1975. április v11.

a földben, a vizek medrében vagy máshol rejlő, illetőleg az onnan előkerülő muzeális vagy műemléki értékű tárgyak az állam tulajdonát képezik - hangsúlyozza a magyar népköztársaság elnöki tanácsának a muzeális emlékek védelméről szóló törvényerejű rendelete. ennek értelmében ha építkezésnél, földmunka végzésénél, bányászati tevékenység közben, vízi munka során, vagy más ok következtében muzeális tárgy kerül elő, a felfedező /a munka felelős vezetője/ köteles a lelőhelyen folyó munkát azonnal abbahagyni, és leletét haladéktalanul bejelenteni a legközelebbi művelődésügyi szervnél. ugyancsak a munkavezetőre hárul a tárgy őrzéséről történő átmeneti gondoskodás is./

folyt. köv./

bb 2. /törvényerejű ... folyt./ bh

a lelethez legközelebbi művelődésügyi intézmény a bejelentés alapján köteles a kijelölt muzeumot azonnal értesíteni, valamint a tárgy és a lelőhely további őrzéséről gondoskodni. a muzeum feladata a lelőhelyet, valamint az előkerült muzeális tárgyat haladéktalanul megvizsgálni, és a munka folytatásának feltételeiről írásban nyilatkozni. a törvényerejű rendelet leszögezi: ha a munka a lelőhelyet, illetőleg az előkerült muzeális tárgyat nem veszélyezteti, a muzeum által megállapított feltételek szerint nyomban folytatható, a lelőhely veszélyeztetése nélkül azonban még részleges tevékenység sem végezhető. ilyen esetben a munka jellege szerint illetékes elsőfokú hatóság köteles legfeljebb 30 napra felfüggeszteni, és azt csak a muzeum egyetértésével kiadott engedélye alapján lehet folytatni./mti/

3. jövőre befejezik a soroksári ut korszerűsítését - körkép a dél-pesti utépitésekről

i/-don/a/hgy

1975. április 11.

gordon judit, az mti tudósítója jelenti:

a főváros egyik legforgalmasabb utvonala, a soroksári utnak az átépítését jövőre fejezik be a munkában érintett vállalatok kollektívái. a dél-pesti főutvonalat két sávval szélesítik. keleti oldalán szervizutat is építenek, amely a mellékutcák forgalmát gyűjti majd össze és viszi rá a soroksári utra.

a főutvonal xx. kerületi szakaszán a határ ut és a hősök tere között, valamint a marx károly ut és a haraszti ut kereszteződésében már megkezdődtek a munkák. a földvály ut és a határ ut közötti részen jelenleg csatornát fektetnek le. a soroksári uti munkálatokhoz szorosan kapcsolódnak pesterzsébet városközpontjának közmű-és utépitései is.

a xx. kerületben jelenleg négy helyen dolgoznak az építők. a határ ut és a nagy sándor utca közötti szakaszt az aszfaltutépítő vállalat; a nagy sándor utca és a máv kelebiai hid között az ut-és vasutépítő vállalat; a kelebiai vasuti hid és a hősök tere között részen a fukév; a marx károly utca-ócsai ut-haraszti uti csomópontot a hidépítő vállalat emberei építik.

- 4 -

/folyt.köv./

bb.3./ jövőre....folyt./-a

a hév-vágányokat a betonutépítő vállalat korszerűsíti. a kossuth lajos utca torkolatánál, a pesterzsébeti máv-állomáshoz vezető gyalogos aluljárót szintén építik. a határ utnál hozzáálltak a korszerű közvilágítási oszlopok elhelyezéséhez; a torontál utca és a jéggyár közötti szakaszon pedig csatornát fektetnek le. ugyan-csak megkezdődött a gyáli patak-régi hidjainak bontása, a tájkép utca és a hunyadi utca csatornázása.

a dél-pesti utfelujítással egyidejűleg természetesen jelzőlámpás csomópontokat alakítanak ki. lámpa irányítja majd a forgalmat a határ utnál, a csepeli átjárónál, a kossuth lajos utcánál, a torontál utcánál és a rézöntő utcánál, valamint a hősök terénél. négy helyen gyalogos aluljárót építenek. a már megkezdett kossuth lajos utcai aluljárót követően gyalogos-folyosót készítenek a máv kelebiai vasut hidja alatt; a későbbiekben a tárcsás utcánál és a marx károly ut-ócsai ut-haraszti uti csomópontban hasonlóan oldják meg a gyalogosok közlekedését. közuti felüljárót építenek a csepeli átjáró és a dózsa györgy ut kereszteződésében; ezzel jelentősen javul majd a két kerület közötti „átjáró-közlekedés”. a marx károly ut-ócsai ut-haraszti uti csomópontnál a hév-feletti átvezető felüljárót építik meg, amely az ócsai utra viszi át a gépkocsi forgalmat. a gyáli-patak felett természetesen új hidakat létesítenek - a gyalogosok számára.

a soroksári ut korszerűsítésével, szélesítésével egyidejűleg az utvonal alatt huzódó közművek jelentékeny részét felújítják. az utkorszerűsítéssel együtt építik ki például a soroksári szennyvízcsatorna gerinchálózatát. a főpályák közvilágítását újszerűen oldják meg: 11 és 13 méter magasságból nátriumlámpák, vagyis sárga fényű izzók világítják majd meg az uttestet.

ahhoz, hogy az építők 1976 végére befejezzék a soroksári ut korszerűsítését, a következő hónapokban gyorsabb ütemben dolgoznak. a felüljárókkal 1978-ra készülnek el. /mti/

-.-

- 5 -

bb.4. idegenforgalmi látványossággá vált a fenékpusztai erőd város

vid/ká/a/hgy

1975. április 11.

a keszthelyi balatoni muzeum munkatársai ismét munkához láttak fenékpusztán, folytatják az egykori római erődítmény feltárását és konzerválását. az aquincumot itáliával összekötő hadi utvonal hajdani fontos erődítményét, amely a keleti gótok és számos népvándorláskori nép emlékét és kulturájának nyomait őrzí, 1947-től nagy gonddal és rendkívül körültekintő alaposággal, folyamatosan tárják fel, dr. sági károly muzeumigazgató irányításával.

a római városban - amelynek alapvonalai részletesen már kibontakoztak a régészek térképein - eddig mintegy 700-800 négyzetméteres területet tártak fel. felszínre hozták az erődfalak, a sarokbástyák egy részét, feltártak két ókeresztény bazilikát és rátaláltak egy nagyobb palota szerű épületre, amely minden valószínűség szerint nagy theodorik keleti gót király szülő háza volt. felszínre került egy hajdani római katonai objektum és a környező őrségek péksége, körülötte földbe mélyesztett gabonátároló hombárokkal.

az ásatások során, a déli erődítmény feltárása közben, kiterjedt temetkezési helyeket fedeztek fel. a feltárt sírok a népvándorláskori idők gazdag leletanyagával szolgálnak. az ásatások fényt derítettek arra is, hogy a honfoglalás előtt többszáz évvel keresztény-lakta vidék volt fenékpusztja.

az erődvár konzervált épületeit, s történelmet őrző régészeti értékeit az idén már rendszeres idegenforgalmi uticélul ajánlják a balaton hazai és külföldi vendégeinek. /mti/

-. -

bb.8. diszalmafák, tulipánfák, birsbokrok

i/me/pf/a/szö

1975. április 11.

virágba borultak a diszalmafák városligeti vajda hunyad vára előtt. a sötétrózsaszínű virágok az időjárástól függően, mintegy két hétig virítanak. a margitszigeten, s a város többi parkjaiban javában pompáznak a tulipánfák és a japán birsbokrok. /mti/

-. -

- 6 -

bb 5. filmvetítés, idegen-nyelvi tárlatvezetés - mit ígér a szépművészeti muzeum tavaszi programja?

i me/gk gi szö hgy

1975. április 11.

a korszerű tárlatvezetés új módszereit alkalmazza a szépművészeti muzeum: a látogatók kisebb csoportjainak a kiállítások megtekintése után filmet vetítenek, albumokat mutatnak be, hogy elősegítsék a művek megértését, teljessé tegyék a művészi élményt, az üzemi brigádoknak éppen úgy, mint a vidéki látogatóknak, a diákoknak. a külföldieknek áprilistól angol, francia, német és orosz nyelvű tárlatvezetést biztosítanak - magnetofon segítségével. a legfiatalabb muzeumlátogatókat, az általános iskolai tanulókat is megtanítják érteni a műalkotásokat, sőt lehetőséget nyújtanak számukra a rajzoláshoz is - ugyancsak áprilistól.

a korábban bevezetett új módszerek is beváltak: az érdeklődők széles tömegeit vonzzák a muzeumba. a michelangelo életéről és művészetéről szóló előadásokat például - amelyeket a szabadegyetemi előadássorozatban, február óta tartják - a nagy érdeklődésre való tekintettel megismétlik. a tit-tel közösen rendezett ifjúsági tárlatvezetési sorozatra is olyan sokan jelentkeztek, hogy több csoportot kell végigvezetni a kiállításokon. a „hogyan nézzünk műtárgyat?“, filmvetítéssel; konzultációval, vitával egybekötött előadássorozaton 80-90 ifjú vesz részt. egyre inkább gyarapszik a muzeum barátainak száma is: jelenleg több mint 500 felnőtt - akik nemcsak a műalkotásokkal, hanem a muzeumban folyó tudományos munkával is megismerkednek - és sok egyetemi hallgató, középiskolás diák tartozik a baráti táborba. /mti/

-. -

bb 6. bukarest, kolozsvár - romániába utazik a nemzeti színház társulata

i mn/tr gi szö la

1975. április 11.

hétfőn csaknem egyhetes romániai vendéggjátékra utazik a nemzeti színház társulata, hogy részt vegyen azon az ünnepi rendezvénysorozaton, amelyre hazánk felszabadulásának 30. évfordulója jegyében kerül sor a baráti szocialista országban.

a társulat hétfőn este repülővel indul bukarestbe, ahol a tervek szerint három előadást tartanak. április 15-én és 16-án katona józsef nemrég felújított bank bánja kerül színre a román főváros közelmúltban felépített korszerű nemzeti színházában. /folyt. köv./

- 7 -

bb 6. /bukarest, kolozsvár - ... 1. folyt./gi

másnap ugyancsak itt maróti: az utolsó utáni éjszaka című drámáját láthatják a színházkedvelők. április 19-én utazik a társulat autóbusszal kolozsvárra, ahol két alkalommal mutatkoznak be a helybeli közönségnek. április 20-án a kolozsvári nemzeti színházban a bánk bán-t játsszák, április 21-én pedig a maróti-művet tolmácsolják. április 22-én vonattal térnek vissza művészeint budapestre.

a nemzeti színház ezzel a turnéjával a bukaresti nemzeti színház nagyszerű magyarországi vendégjátékát viszonzza. /mti/

--

bb 9. munkások a tudományért - a tatabányai szocialista brigád szerződése a múzeummal

vid.-ká gi hgy

1975. április 11.

a tatabányai cementgyár kőbányájában dolgozó szücs istván robbantómester szocialista brigádja szerződést kötött a tatabányai kuny domokos múzeummal és felajánlotta, hogy megmenti a kőbányán külszínre kerülő értékes leleteket. a brigád tagjai összegyűjtik a robbantás, kőfejtés közben előkerülő ősmaradványokat, kőületeket, ásványokat és átadják a múzeumnak. jelentősebb lelet felszínre bukkanásakor értesítik a múzeumi szakembereket. a tatabányai robbantómesterek szeretnék, ha példájukat követnék az építkezéseknél, földmunkáknál, a bányáknál dolgozó szocialista brigádok. így sok értékes leletet menthetnének meg a tudomány számára.

a tatabányai múzeum örömmel fogadta a robbantó brigád kezdeményezését, s viszonzásul arra vállalt kötelezettséget, hogy állandó kapcsolatot tart a kőbányai brigáddal. eljuttatják gészükre a múzeum kiadványait, értékesítik őket a rendezvényekről, szakvezetést biztosítanak számukra a múzeumban és a múzeumhoz tartozó intézményekben. /mti/

--

- 8 -

bb 7. botanikai látványosság szegeden - öt méteres virágszár a mexikói agavén

vid.-ká gi hgy

1975. április 11.

ritka látványosság tárul a szegedi egyetemi fűvészkert vendégei elé. öt méteres virágszárát hajtott a mexikói agavé, tudományos nevén agave americana. a fának is beillő vastagságú virágszár olyan erővel növekedett, hogy áttörte az üvegház tetőzetét.

hazai és általában európai éghajlati viszonyok között csak ötven-hatvan éves korában bontja ki szirmait a pozsgás növény. a szegedi példánynak még további négy-öt méterrel hosszabbodik a szára, amelyből kibomlanak majd a virágok. hazájában gazdasági növényként termesztik az agavét, virágszárát megcsapolják, édes nedvéből készül a híres mexikói pálinka, a pulque, egyetlen növény vastag hajtásából 200 literes tejszerű nedvet nyernek. /mti/

--

bb 10. lopott is az álrendőr - két évi szabadságversztés

i bc/zsu gi szó hgy

1975. április 11.

a börtönből szabadulva nem dolgozott, s rövidesen ismét összeütközésbe került a törvénnyel engelmann károly 26 éves budapesti lakos. egy éjszaka a hámán kató téren magát rendőrnek kiadva igazolásra szólított fel egy férfit, aki a padon aludt. az eleget tett a felszólításnak, s átadta a tárcáját, amelyben a személyi igazolványa is volt. az álrendőr ezután a bokor felé huzta az igazoltatottat, s arra kérte, hogy fajtalanodjék vele. az illető ekkor már tisztában volt vele, hogy rendőrrel áll szemben, megtagadta a kivánságát, és segítségért kiáltott, mire engelmann többször megütötte őt, majd elszaladt.

másik alkalommal egy férfivel együtt egy étteremben szó rakozott. éjjél után eltávoztak, hogy egy másik szórakozóhelyre menjenek. /folyt. köv./

- 9 -

bb 10. /lopott is ... 1. folyt./g1

utközben az ivótárs megbotlott, és elesett. engelmann egy közeli padra ültette őt, majd otthagyta. esés közben a férfinak a zsebéből kihullott a pénztárcája, s azt engelmann eltulajdonítási szándékkal magához vette. a tárcában értékek után kutatott, különböző iratok és zálogcédulák között 80 forintot talált benne, a pénzt eltette, a tárcát pedig a mester utcában eldobta.

a központi kerületi bíróság engelmann károlyt kétévi szabadságvesztésre ítélte, és kötelezte az elloptott összeg megfizetésére. /mti/

-. -

- 10 -

bb. 18.hó borítja a mátra utjait

i sz/il hgy

175. április 11.

a kpm ut...
jelentős
tak sikos

a h...
oldalszél...
a főutvona...
lyenként 1...
szélvihar...
dőlt fákkal...
hatunk. a h...
lyamatosan...
különösen n...
25 centiméte...
ritja az uta...
eltávolításá

esétől kapott információ szerint nem érkezett jelentés, de az utatosságot követel.

fokozódó széllokések miatt erős azoknak a járművezetőknek, akik az m 7-es autópálya vonalán hegy menti sebességgel vonul végig a felére nincsenek akadályok, ki néhány mellékutvonalon találkozóságok járókocsijai azonban fő akadályokat. a hegyvidéki utakon kékes és dobogó környékén g 10-15 centiméteres hóréteg b b hókotró dolgozik a hóakadályok

-. -

bb. 19. Lottó

il hgy

1975. április 11.

a sportfo
ujkigyóson meg
számokat huztá

zgatóság közlése szerint az új sorsoláson a következő

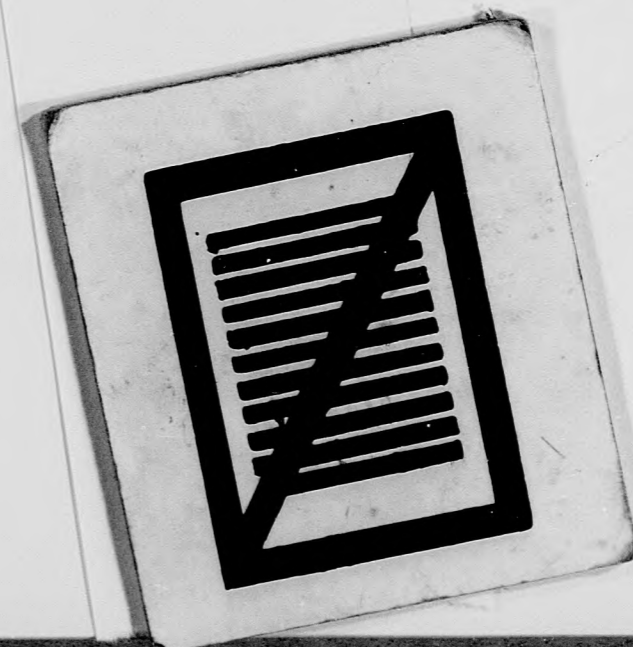
85, 89.

-. -

15 -

/mti/

11° g

bb 10. /lopott is ... 1. folyt./gi

utközben az ivótárs megbotlott, és elesett. engelmann egy közeli padra ültette őt, majd otthagya. esés közben a férfinak a zsebéből kihullott a pénztárcája, s azt engelmann eltulajdonítási szándékkal magához vette. a tárcában értékek után kutatott, különböző iratok és zálogcédulák között 80 forintot talált benne, a pénzt eltette, a tárcát pedig a mester utcában eldobta.

a központi kerületi bíróság engelmann károlyt kétévi szabadságvesztésre ítélte, és kötelezte az ellopott összeg megfizetésére. /mti/

--

- 10 -

bb. 18.hó borítja a mátra utjait

i sz/il hgy

175. április 11.

a kpm utinform, ügyeletesétől kapott információ szerint jelentős viharkárokról eddig nem érkezett jelentés, de az utak sikosak, s ez fokozott óvatosságot követel.

a helyenként viharossá fokozódó széllesek miatt erős oldalszéllel kell számolniuk azoknak a járművezetőknek, akik a főutvonalakon közlekednek. az m 7-es autópálya vonalán helyenként 100 kilométeres óránkénti sebességgel vonul végig a szélvihar. a főutvonalakon egyelőre nincsenek akadályok, kidőlt fákkal, oszlopokkal csak néhány mellékutvonalon találkozhatunk. a helyi közuti igazgatóságok járókocsijai azonban folyamatosan távolítják el az utakadályokat. a hegyvidéki utakon különösen nagy a sikosság, a kékes és dobogókő környékén 25 centiméteres, a mátrában pedig 10-15 centiméteres hóréteg borítja az utakat. reggel óta több hókotró dolgozik a hóakadályok eltávolításán. /mti/

--

bb. 19. Lottó nyerőszámok

il hgy

1975. április 11.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint az ujkigyóson megtartott 15. heti Lottó sorsoláson a következő számokat húzták ki:

3, 56, 61, 85, 89.

/mti/

--

- 15 -

11⁰⁰ g

bb. 20. a kisz küldöttsége

il hgy

1975. április 11.

dr. nagy sándornak, a kisz kb titkárának vezetésével - a szocialista országok egyetemi hallgatóinak tanácskozására - moszkvába utazott. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent borbély gábor, a kisz kb titkára és f.p. bogdanov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa./mti/

--

bb. 21. károk okozott a szélvihar

vid ká/il hgy

1975. április 11.

a péntekre virradóra tomboló, hatalmas szélvihar zavarokat okozott nyugat-magyarország vasuti közlekedésében. több helyen, így a celldömölk-székesfehérvári főútvonalon, a bakony térségében, a balaton körül - megszakadt az állomások közötti telefon összeköttetés. rádióval és ugynevezett vonat-értéssel tartják fenn a forgalmat. ez utóbbi azt jelenti, hogy a közlekedő vonatok személyzete tudatja az állomásokkal, a következő szerelvény érkezését. salköveskútnál és balatonakalinal oszlop zuhant a pályára, emiatt átmeneti forgalmi akadály keletkezett. több helyen megszakadt a postai telefon-összeköttetés is. porpác és sárvár között, valamint górnál oszlop dőlt ki. az ajka-szombathely közötti 120 kilovoltos vezetékben is zavar keletkezett, szünetel az áramszolgáltatás. szombathely sopronkövesd irányából kap áramot.

fejér megyében 80-100 kilométeres széllesek szintén károkat okoztak. a szél helyenként derékvastagságú fákat döntött ki, több helyen szétszaggatta a mezőgazdasági üzemek főlíasátraikat. a székesfehérvári alba régiószálló tetejéről lesodorta a szellőzőberendezést. a nagyméretű lemezből készült szellőző a szálló előtti térre zuhant, de szerencsére nem okozott balesetet. délelőtt tíz óráig 15 faluval szakadt meg a telefon-összeköttetés, s szinte a megye minden részéből jelezték, hogy szünetel az áramszolgáltatás. nádasdladány környékén, kincsesbánya térségében, polgárdiban, baracskán, nagyvelegen, verben és a megye több más községében vezeték szakadások, villamos-vezetékre dőlő fák jelezték a vihar utját.

/folyt.köv./

- 16 -

1115g

bb. 21./károkat ...folyt./il

a szakemberek - az édzs székesfehérvári üzemigazgatósága és a posta dolgozói, - rendkívül nehéz körülmények között kezdték meg a fák helyreállítását.

a velencei-tó partján különösen erős volt a vihar. a csaknem egyméteres hullámok és az erős szél több csónakot felborított.

a győr-sopron megyei jelentés szerint a soproni postaigazgatóság több körzetében zavarok keletkeztek a telefonhálózatban, győr környékén több helyütt elszakadtak a vezetékek, fertő-szentmiklós térségében oszlopok dőltek ki. komoly zavarok keletkeztek a bakony több körzetében is. a hibák elhárítását a reggeli órákban nagy erővel kezdték. a viharos szél nehezítette a munkát.

az észak-dunántúli áramszolgáltató vállalat győri központjába is sorra futottak be a kárjelentések. miután a vihar délelőtt is tombolt, még nem tudták megkezdeni a helyreállítást.

az orkán a fenékgig felkavarta a fertő-tó vizét. a másfél - két méteres hullámok átcsaptak a fertőrákosi öbölben lévő vi-torlás és üdülőttelep mólóin. a szél ereje az osztrák szakasról nagy mennyiségű vizet nyomott át a magyar oldalra. helyenként fél métert is emelkedett néhány óra alatt a magyar részen a tó vízszintje.

a vihar keisebb-nagyobb károkat okozott az épületekben is. sok helyütt megrongálódtak a tetők, tv-antennák szakadtak le.

x x x
/folyt.köv./

- 17 -

11.00/il

1120g

bb. 22. losonczy pál nyilatkozata a finn televízióknak

il hgy

1975. április 11.

Losonczy pál, az elnöki tanács elnöke hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából interjút adott a finn televízióknak. a csütörtökön este sugárzott műsorban az elnöki tanács elnöke a televízió kérdéseire válaszolva nyilatkozott magyarországi három évtizedes fejlődéséről, a magyar- finn kapcsolatokról és az európai biztonsági értekezletről. /mti/

--

bb. 24. halálos üzemi baleset

il hgy

1975. április 11.

a magyar kábel művek budapest 11. hengermalom utca 21. szám alatti erőáramu kábelgyárának területén kövér ruben 31 éves erőgépező, budapesti lakos emelővillás-targoncával elütötte az üzemben dolgozó weiner jános 66 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki sérülésében a helyszínen belehalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

--

bb. 23. rendőrségi hírek

il hgy

1975. április 11.

szabolcs-szatmár megyében pál gyula kékcsei kertjében gál józsef 38 éves gépszerelő, kékcsei lakos és sós jános 30 éves tsz-tag, szabolcsveresmarti lakos képesítés nélkül és szabálytalanul motorosfűrészszel fát vágott ki, miközben egy fa a gyermekkosziban fekvő barati lászló 8 hónapos csecsemőre esett, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. az eljárás folyamatban van.

/folyt.köv./

- 18 -

11.1/11

1120g

bb. 23./rendőrségi folyt./il

jászberényben a lenin ut és a bercsenyi ut kereszteződésénél budai jános 67 éves nyugdíjas, jászberényi lakos kerékpárral féktávolságon belül egy tehergépkocsi elé kanyarodott, amely elgázolta. a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

bonyhád határában gáspár férenc 35 éves csoportvezető, szekszárdi lakos egy kölcsönként személygépkocsival áttért a baloldalra és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival. a két személygépkocsi utasai közül martos györgy 27 éves szakmunkásképző iskolai tanár és martos gergely 2 hónapos csecsemő, szekszárdi lakos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. bogdán jános 26 éves alkalmi munkás, mőzsi lakost és a két személygépkocsivezetőt súlyos állapotban szállították kórházba, az utasok közül még ketten könnyebben megsérültek. a körülmények tisztázása folyamatban van.

a döbröközi vasutállomásnál lévő vasuti átjáróban egy tehervonat halálra gázolta pológa istvánné 34 éves háztartásbeli helyi lakost, aki a lezárt sorompót megkerülve akart átmenni a sineken. /mti/

--

bb. 25. elméleti ülészak szombathelyen

vid il ká

1975. április 11.

a magyar szocialista munkáspárt vas megyei bizottságának oktatási igazgatósága, a felszabadulásunk 30. évfordulóját köszöntő elméleti ülészakot rendezett pénteken szombathelyen. az ülészakon - amelyen megjelentek csonka györgy és czirák ferenc, a megyei pártbizottság titkárai, dr. bors zoltán, a megyei tanács elnökhelyettese - vas megye harminc éve címmel rácz jános, a megyei pártbizottság titkára tartott előadást.

/folyt.köv./

- 19 -

1300g

bb. 25./elméleti folyt./il

ezt követően az oktatási igazgatóság tanszékvezetői, tanári szakterületüknek megfelelő korreferátumokban ismertették az ipar fejlődésének sajátosságait, a szocialista mezőgazdaság kialakulását, az osztálystruktúra átalakulását, az mszmp vas megyei újjászervezését, a proletárdiktatura szerveinek kiépítését, megszilárdulását, a szellemi élet a közoktatás, a közmívelődés fejlődését. /mti/

-. -

bb. 26. kovács péter festőművész kiállítása szombathelyen

vid ká/il hgy

1975. április 11.

pénteken szombathelyen, a forradalmi muzeumban megnyitott kovács péter festőművész kiállítása. a vas megyei muzeumok igazgatósága a derkovits hagyományok ápolásáért minden évben megrendezi annak a fiatal művészek az önálló tárlatát a megyeszékhelyen, aki elnyeri vas megye tanácsának tízezer forintos derkovits művészeti pályadíját. az idén kovács péter festőművész kapta ezt a díjat.

a tárlaton a festőművész huszonhét alkotását mutatja be a nagyközönségnek. /mti/

-. -

bb. 27. sárdy brutus emlékkiállítás

t me/il hgy

1975. április 11.

a magyar nemzeti galéria pénteken megnyitott kiállítása öt évvel ezelőtt elhunyt munkatársa sárdy brutus emlékét idézi. a neves festőművész restaurátor majd négyévtizeden át a fővárosi képtár, a szépművészeti muzeum, 1957-től a magyar nemzeti galéria restaurátor osztályának vezetőjeként a remekművek hosszú sorát mentette, ujitotta meg. idős korban is fáradhatatlanul alkotott.

a kamara tárlat - amelyet dr. pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója nyitott meg - 50 év gazdag terméséből válogatott 50 festményt, a dunai, mezei hegyvidéki tájak meghitt szépségét tárja a látogatók elé. /mti/

-. -

- 20 -

12.25/11

13⁰⁰g

bb 21. /károkat okozott ...2.folyt./um

a bakony vidékén péntekre virradó éjjel heves vihar, néhol óránként 120 kilométeres sebességet meghaladó orkán tombolt. a magas bakonyban 15-20 centiméteres hóréteg hullott, torlaszok azonban nem keletkeztek. a havas, sikos utakon azonban így is rendkívül lassu a közlekedés. zirc térségében két autóbusz és egy kisebb teherautó árokba csuszott a mostoha utviszonyok miatt. várpalotán a kopaszhegyi bányánál elakadtak a munkásjáratok. a délelőtti órában nagy teljesítményű tátra gépkocsikat küldtek a helyszínre és járhatóvá tették az autóbuszok utvonalt.

az orkán veszprémben, pápán és tapolcán a lakóházakban is tetemes károkat okozott. több épület tetőzetét elsodorta a vihar. megrongálódott a tapolcai perlitüzem tetőszerkezete is. veszprém belvárosában az építkezéseket körülhatároló lemezkerítéseket döntötte össze a vihar. az állami biztosító veszprém megyei központjába már péntek délelőtt sok kárbejelentés érkezett. a kárbecslésekről azonban a pénteken, napközben is tomboló vihar miatt végleges képet még nem alkothattak.

rendkívüli erőfeszítéseket tettek a posta és az észak-dunántúli áramszolgáltató vállalat dolgozói is a megrongálódott vezetékek helyreállítására. áramszolgáltatási zavarokat okozott a vihar veszprémben és tapolcán. révfülöp, tapolca, és zirc térségében elektromos vezeték tartó oszlopok tucatjai dőltek ki. sok helyen kidőlt fák rongálták a vezetéket. hasonlóan nagy károkat okozott a vihar a telefonvezetékekben is. dudar és nagyestorgár között például 13 oszlopot döntött le a szél, de károsodás érte a megye szinte valamennyi körzetét. péntek délelőtt 16 veszprém megyei községgel nem volt telefonösszeköttetés.

a vihar munkát adott a tüzoltóknak is. elektromos vezeték megrongálódása miatt tűz keletkezett keszthelyen, az agrártudományi egyetem ujmajori tangazdaságának sertéstelepén. a tüzet a hatalmas szélben rendkívüli erőfeszítéssel oltották el a keszthelyi, a marcali és a nagykanizsai tüzoltók - a tangazdaság dolgozóinak segítségével. a tűz következtében 80 ezer forintos kár keletkezett.

az orkán felkorbácsolta a balaton vizét. az erős hullámvérésben pénteken szünetelt a személyhajó- és a kompforgalom.

/folyt.köv./

- 21 -

x x x

12.45/um

14³⁰

bb. 28. időjárásjelentés

il hgy

L

1975. április 11.

a meteorológiai intézet jelenti április 11-én 12 órakor

szokatlanul hideg, szeles idő

szárazföldünk időjárása továbbra is rendkívül változékony. nyugat és közép-európát nagy sebességgel érkező hideg, sarkvidéki eredetű levegő árasztotta el. csütörtökön ezeken a területeken 6-11 fokkal alacsonyabb volt a maximumhőmérséklet, mint az évszaknak megfelelő átlag. közép-európa fölött nagy kiterjedésű ciklon helyezkedik el, ennek középpontja az északi-kárpátok fölött található. hatására a balti-tenger térségében, a német-lengyel síkságon és a kárpát-medencében sokfelé csapadékos az idő. a kárpát-medencében viharos északi, északnyugati szél fúj. nyugat-európa partvidékéit az óceánról érkező enyhe levegő árasztotta el, ott is esik az eső, de a hőmérséklet kissé emelkedett.

házánkban csütörtökön borult, szeles idő volt. a dunántulon viharos északi, északnyugati szél fújt. sokfelé esett az eső, záporos, a magasabb fekvésű helyeken havazott. egy-két helyen zivatar is keletkezett. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában elérte a 10-15, sok helyen a 15-40 helyenként a 40-50 mm-t, sőt misinatetőről és bátorról /heves megye/ 51, borsod-nádasdról 55 mm-t jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 7-12, keleten még általában 12-18 fok között volt. ma hajnalra 0-8 fokig hűlt le a levegő. délelőtt borult sokfelé csapadékos idő volt. sokhelyen viharos északi, északnyugati szél fújt. a hőmérséklet 11 órakor 3-8 fok között alakult.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 8,8 fok volt, 1,0 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 mm, rendkívül erősen emelkedik.

/folyt.köv./

- 22 -

bb. 28./idő folyt./il

várható időjárás szombat estig: pénteken borult idő, sokfelé ismétlődő esővel, havas esővel, hózáporral. szombaton felhőátvonulások, főként az ország keleti felében elszórtan esővel havasesővel, a hegyekben hózáporral. viharos északi, északnyugati szél, elsősorban a dunántulon szombatra mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 4-9 fok között.

a duna vízállása budapestnél 280 cm./mti/

-. -

bb. 29. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig

1. a költészet napja
2. muzeális emlékek védelme a
3. a soroksári ut korszerűsítése
4. fenékpuszta
5. filmvetítés
6. romániába utazik a nemzeti színház társulata
7. virágzik az agavé szegeden
8. diszfák
9. munkások a tudományért
10. lopott az árendőr
11. építési rekord
12. kollégium kapuváron
13. komputer a mezőgazdaságban
14. a mongol külügyminiszter focknál
15. viharos idő
16. zöltség-gyümölcs
17. fotokiállítás ungváron
18. hó a mátrában
19. lotto
20. kisz küldöttség
21. viharkárok
22. losonczy nyilatkozat a finn tv-nek
23. rendőrségi hírek
24. üzemi baleset
25. elméleti ülés szak szombathelyen
26. kovács péter kiáll.
27. sárdy brutus emlékiállítás
28. időjárás
29. hirjegyzék

-. -

1435

- 23 -

bb. 28. időjárásjelentés

il hgy

L

1975. április 11.

a meteorológiai intézet jelenti április 11-én 12 órakor

szokatlanul hideg, szeles idő

szárazföldünk időjárása továbbra is rendkívül változékony. nyugat és közép-európát nagy sebességgel érkező hideg, sarkvidéki eredetű levegő árasztotta el. csütörtökön ezeken a területeken 6-11 fokkal alacsonyabb volt a maximumhőmérséklet, mint az évszaknak megfelelő átlag. közép-európa fölött nagy kiterjedésű ciklon helyezkedik el, ennek középpontja az északi-kárpátok fölött található. hatására a balti-tenger térségében, a német-lengyel síkságon és a kárpát-medencében sokfelé csapadékos az idő. a kárpát-medencében viharos északi, északnyugati szél fúj. nyugat-európa partvidékéit az óceánról érkező enyhe levegő árasztotta el, ott is esik az eső, de a hőmérséklet kissé emelkedett.

hazánkban csütörtökön borult, szeles idő volt. a dunántúlon viharos északi, északnyugati szél fújt. sokfelé esett az eső, záporos, a magasabb fekvésű helyeken havazott. egy-két helyen zivatar is keletkezett. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában elérte a 10-15, sok helyen a 15-40 helyenként a 40-50 mm-t, sőt misinatetőről és bátorról /heves megye/ 51, borsod-nádasdról 55 mm-t jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 7-12, keleten még általában 12-18 fok között volt. ma hajnalra 0-8 fokig hűlt le a levegő. délelőtt borult sokfelé csapadékos idő volt. sokhelyen viharos északi, északnyugati szél fújt. a hőmérséklet 11 órakor 3-8 fok között alakult.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 8,8 fok volt, 1,0 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 mm, rendkívül erősen emelkedik.

/folyt.köv./

- 22 -

bb. 28./idő folyt./il

várható időjárás szombat estig: pénteken borult idő, sokfelé ismétlődő esővel, havas esővel, hózáporral. szombaton felhőátvonulások, főként az ország keleti felében elszórtan esővel havasesővel, a hegyekben hózáporral. viharos északi, északnyugati szél, elsősorban a dunántúlon szombatra mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 4-9 fok között.

a duna vízállása budapestnél 280 cm./mti/
--

bb. 29. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óráig

1. a költészet napja
2. muzeális emlékek védelme a
3. a soroksári ut korszerűsítése
4. fenékpusztá
5. filmvetítés
6. romániába utazik a nemzeti színház társulata
7. virágzik az agavé szegeden
8. diszfák
9. munkások a tudományért
10. lopott az álrendőr
11. építési rekord
12. kollégium kapuváron
13. komputer a mezőgazdaságban
14. a mongol külügyminiszter focknál
15. viharos idő
16. zöldség-gyümölcs
17. fotokiállítás ungváron
18. hó a mátrában
19. lotto
20. kisz küldöttség
21. viharkárok
22. losonczi nyilatkozat a finn tv-nek
23. rendőrségi hírek
24. üzemi baleset
25. elméleti ülés szak szombathelyen
26. kovács péter kiáll.
27. sárny brutus emlékiállítás
28. időjárás
29. hirjegyzék

--

1449

- 23 -

bb. 31. korszerűbbé kell tenni idegennyelv-oktatásunkat - országos tanácskozás pécssett

vid ká/il hgy

1975. április 11.

a tudományos ismeretterjesztő társulat idegennyelv-oktatási tanácsa - a tit baranya megyei szervezetével közösen - országos tanácskozást rendezett pénteken pécssett az idegen nyelvek oktatásának továbbfejlesztéséről. a mecsekaljai városban működik a vidék legnagyobb felnőtt nyelviskolája, ezért is választották a konferencia színhelyéül. a kétnapos ülésen az országban működő tit-nyelviskolák, valamint a különféle intézmények és szervezetek nyelvtanfolyamainak tanárai vitatják meg az idegennyelv-oktatás helyzetét és jövőjét. a tanácskozáson jugoszláv vendégek is részt vesznek; az északi központi munkásegyletem és a zágrábi felnőttoktatási központ vezetői.

a hazánkban jelenleg általánosan alkalmazott audio-vizuális nyelvoktatási rendszert másfél évtizeddel ezelőtt dolgozták ki, s akkor nemzetközi viszonylatban is a legkorszerűbbek közé tartozott. azóta változtak, fejlődtek a nyelvek, akárcsak a miénk, egyuttal nőttek a követelmények is, magasabb lett a mérce. a pécsi tanácskozás résztvevői állást foglaltak amellett, hogy korszerűbbé kell tenni az idegen nyelvek oktatását. a hallás és látás útján történő tanulás fejlesztése mellett nagyobb gondot kell fordítani az idegennyelvi írásbeliség elsajátítására és a fordítási készség erősítésére. a nyelvoktatást a jövőben jobban hozzáigazítják a magyarországi igényekhez, sajátosságokhoz

a tanácskozás második napján, szombaton a szakemberek orosz, angol, német és francia nyelvi szekcióüléseken vitatják meg a nyelvoktatás gyakorlati, technikai kérdéseit./mti/

-. -

- 24 -

1455

bb. 30. tizenötezer munkás az üzemi kulturális rendezvényeken művészeti akció zárult komárom megyében

vid ká/il hgy

1975. április 11.

sok ezer munkást érintő eseménysorozat fejeződött be pénteken komárom megyében. az szmt kezdeményezésére december közepétől mostanáig „két hét művészet”, címmel kulturális akciót szerveztek a megye hat nagyüzemében. az esztergomi marógépgyárban az almásfüzitői timfölbgyárban, az ácsi cukorgyárban, a nyergesujfalui viscosagyárban, a tokodi liveggyárban és a lábatlani vékonypapírgyárban, a rendeztek két-két héten át változatos művészeti programot, ezekben a gyárakban bemutatták a komárom megyei képzőművészek legújabb alkotásait, a tárlatokat maguk a művészek vezették és ismertetőket tartottak az érdeklődő munkásoknak. találkozókra, fórumokra hívták meg a szocialista brigádokat. a déryné színház és a megyei öntevékeny művészeti együttesek külön bemutatókat szerveztek az üzemi dolgozóknak. munkás-művész találkozók, érdekes viták, konzultációk szerepeltek a két hét művészeti programjában.

az szmt vezetői sikeres kísérletként értékelték a kulturális eseménysorozatot. a hat nagyüzemben 15 000 munkás vett részt a rendezvényeken. a kezdeményezés elérte célját, jól szolgálta az üzemi munkások műveltségének, szakmai tudásának gyarapítását. követésre méltó módszerekkel népszerűsítették a mai szocialista művészetet és sikerült a munkások érdeklődését felkelteni az egyes művészeti ágak iránt.

a kedvező tapasztalatok alapján a szakszervezetek megyei tanácsa elhatározta, hogy az ősszel folytatják az akciót, s más üzemekben is megrendezik a két hét művészeti./mti/

-. -

bb. 32. hazaérkeztet a vigszínház társulatának első csoportja a szovjetunióból

t nn/szö/il hgy

1975. április 11.

pénteken a délelőtti órákban hazaérkezett a szovjetunióbeli vendégjátékáról a vigszínház társulatának első csoportja csehov a három nővér drámájának szereplői, közreműködői.

/folyt.köv./

- 25 -

1500

9

bb. 32./hazaérkezett folyt./il

mint a szovjetunióban megrendezett magyar kulturális napok seregszemléjén résztvett együttes tagjai elmondták, valamennyi előadást kiemelkedő szakmai és közönségsiker kísérte, mind moszkvában, mind pedig kijevben nagy szeretettel fogadták a magyar művészeket. A három nővért egy alkalommal játszották kijevben, egyszer pedig a szovjet fővárosban. a vígszínház együttesének másik csoportja pénteken és szombaton örkény istván: macskajáték című tragikomédiájával folytatja a vendégszerplést, és a tervek szerint vasárnap érkezik vissza budapestre./mti/

↳ a népszerű budapesti társulat

..-

bb. 33. nemzetközi ifjúsági autós emlékmenet a fasizmus felett aratott győzelem 30. évfordulójára

k pf/szö/il hgy

1975. április 11.

a lenini komszomol kezdeményezésére, fiatalokból álló autós menet kíséri a győzelem zászlaját moszkvától-berlinig.

„a győzelem zászlaja - a szocializmus zászlaja,„ felnevezésű nemzetközi ifjúsági autós emlékmenetben hazánk képviselői is részt vesznek. a kisz központi bizottsága, a magyar honvédelmi szövetség országos központja és a magyar autóklub közös szervezésében 20 személyes magyar delegáció április 12-én indul nyolc moszkvics 412-es típusú gépkocsival, több mint 12 000 kilométeres útra. az előkészületekben a mercúr, az áfor és az autóközlekedési tanintézet vesz részt. a gépkocsik műszaki felkészítését a ii. afit kiszesei végezték.

az előzetes program szerint az együttesen mintegy 60 autóból álló nemzetközi menet április 17-én indul moszkvából - felkeresve a felszabadító harcok emlékhelyeit - bukaresten és szófián keresztül április 28-án érkezik budapestre. rövid magyarországi tartózkodás után a győzelem zászlaját csehszlovákián és lengyelországon át viszik berlinbe, a német demokratikus köztársaság fővárosába. a fiatalokkal együtt utazó veteránokat május 9-én a fasizmus felett aratott győzelem 30. évfordulóján ünnepélyesen fogadják berlinben./mti/

..-

- 26 -

14.15/il

1505

bb. 34. a magyar ensz társaság távirata kurt waldheimhez

k pf/szöi l hgy

1975. április 11.

a dél-vietnamban kialakult súlyos helyzettel kapcsolatban a magyar ensz társaság táviratot juttatott el kurt waldheimhez az ensz főtitkárához. ebben többek között hangsúlyozzák:

a magyar ensz társaság nagy aggodalommal és mély megdöbbenéssel értesült azokról a fejleményekről, amelyek újabb megpróbáltatásoknak teszik ki dél-vietnam sokat szenvedett népét. a saigoni kormányzat tudatosan és rendszeresen megszegi a vietnami béke helyreállításáról aláírt párizsi egyezményeket, mindaddig lehetetlenné tette, hogy e megállapodások érvényre juthassanak. jól ismertek a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya által közzétett ismételt figyelmeztetések, bizonyító okmányok, amelyek rámutattak a bűnös szerződészegésre, intettek a felelősségre, az elkerülhetetlen következményekre.

a thieu-kormányzat a jelek szerint - azonban még mindig nem hajlandó levonni a következtetéseket, sőt kudarcának elfeledésére és palástolására a világ közvéleményének félrevezetésére bűnös és cinikus játékba kezdett a dél-vietnami „menekült probléma,„ ügyén. a lakosságot kitelepítésre, otthonainak elhagyására kényszeríti, hogy „élő sövényként,„ fedezék a saigoni hadsereg rendezetlen visszaözlését: felhasználhassák őket ágyutölteléként a harcokban. a különösen felháborító az a manőver, amelyet a szüleiket vesztett apró gyermekekkel követnek el: gyermekek ezreit ragadják el szülőföldjükéről, visszaélnék a legemberibb érzelmekkel. a háboru szerencsétlen áldozatait így próbálják meg felhasználni a háboru igazolására és folytatására.

↳ a vietnami

sajnálattal kellett értesülnünk arról is, hogy az egyeült államok vezető körei támogatják és fedezik a saigoni kormányzat üzelmeit, sőt maguk is résztvesznek azokban. ezzel washington újból megszegi a sajját maga által aláírt párizsi egyezményeket, amelyekben vállalta, hogy tartozkodik a dél-vietnam ügyeibe történő beavatkozástól.

a magyar ensz-társaság követeli, hogy szűnjék meg a lakosság és a gyermekek erőszakos elhurcolásának a „menekült problémával,„ kapcsolatos üzérkedés, amely az emberi jogok durva megsértése. hajtsák végre következetesen a párizsi megállapodást./mti/

..-

- 27 -

14.25/il

1600

bb. 35. szovjet és magyar újságírók baráti találkozója

t szö/szö/il hgy

1975. április 11.

pénteken a szovjet kultúra és tudomány házában baráti találkozón vettek részt a szovjet és a magyar újságírók: a novosztyi sajtóügynökség budapesti irodájának, valamint a magyar ifjúsági sajtó képviselői. az eszmecsereben részt vett Fodor László, az MSZMP KB osztályvezető helyettese, képviseltette magát a szovjetunió budapesti nagykövetsége is.

n. Zabelkin, a novosztyi sajtóügynökség budapesti irodájának vezetője köszöntötte a megjelenteket, majd n. n. Jugov, az iroda helyettes vezetője szólt elismeréssel a két ország újságíróinak eddigi együttműködéséről. megvitatták a jelenlévők a fasizmus felett aratott győzelem 30. évfordulója kapcsán adódó feladatokat, a különböző dokumentációk cseréjét, továbbá a szovjet ifjúság a szovjet nevelésügy legújabb eredményeiből adódó lehetőségeit, az együttműködés további fejlesztésére.

v. g. Szergejev, a szovjet kultúra és tudomány házában igazgatója ismertette azokat a programokat, amelyeket a Semmelweis utcai művelődési központ az ifjúság, illetve a gyermekek számára szervez. elmondta, hogy máris népszerűek a fiatalok számára - havonta rendszeresen - megtartott baráti találkozók, a szovjetunióból érkező ismert személyiségek előadásai, a kiállítások, a hangversenyek és a filmvetítések. igen jól működik az a baráti klub is, amelyet a fiatal szocialista brigádtagok számára alakítottak. a szovjetunióban korábban végzett magyar ösztöndíjasok hasonlóképpen otthonra találtak a szovjet kultúra és tudomány házában, mint ahogy rendkívül nagy visszhangra talált az orosz nyelv barátainak klubmozgalmá is. a közeljövőben kívánják megalakítani baráti társaságukat a korábban a szovjetunióban tanult magyar ösztöndíjasok a jelenleg itt tanuló szovjet ösztöndíjas diáktársakkal

nagy figyelmet szentel a szovjet kultúra és tudomány háza a gyermekek kulturális igényeire. hetente kétszer szombaton és vasárnap ők veszik birtokukba a Semmelweis utcai kulturpalotát: filmvetítésekkel, hangversenyekkel és előadásokkal szórakoztatják a legkisebbek korosztályát. május 17-én - a fasizmus felett aratott győzelem 30. évfordulójának jegyében - a magyar uttorok találkoznak szovjet pionir társaikkal, és eljönnek erre a baráti összejövetelre a budapesten élő baráti szocialista országok uttorai is. az ünnepi összejövetelt követően megkoszorúzzák az elesett szovjet hősök emlékművét./mti/

-. -

14.45/il

- 28 -

16⁰⁵

bb 36. föld alatt és föld felett - kiállítás a magyarországi szocialista munkáspárt megalakulásának félévszázados évfordulójára

t ms s bh hgy

1975. április 11.

pénteken az MSZMP budapesti bizottságának oktatási igazgatóságán megnyílt az a kiállítás, amelyet az MSZMP KB párt-történeti intézete és a magyar munkásmozgalmi múzeum rendezett a magyarországi szocialista munkáspárt megalakulásának 50. évfordulója alkalmából.

Kiss Károly, az MSZMP KB tagja a szót alelnöke megnyitó beszédében a párt megalakulásáról szólva egyebek közt elmondotta:

- még alig ültek el az 1920-21 évek fehér terrorjának kegyetlen megpróbáltatásai, amikor hazánkban a forradalmi munkásmozgalom ismét megerősödött. 1924 júniusában a kommunista internacionálé V. kongresszusa behatón foglalkozott az új forradalmi küzdelmekre való felkészüléssel, a munkásegység megvalósításának feladatával. a munkásegységet - szögezte le határozatában az V. kongresszus - nem a jobboldali szociáldemokrata vezetőknek adott elvi engedmények útján, hanem a tömegeknek forradalmi harcra való neveléssel kell létrehozni. ezért a kommunistáknak dolgozniuk kell a reformista vezetés alatt álló szakszervezetekben és a dolgozók részköveteléseiért vívott szívós és állhatatos küzdelemben kell kikovácsolniuk a munkásság egységfrontját, a tőkés mindenfajta támadásával szemben.

a magyarországi szocialista munkáspárt alakulását megelőző hónapokban a kommunista internacionálé álláspontjának szellemében jártak el Magyarországon a kommunisták, a szociáldemokrata párttól kizárt ellenzéki munkások, harcos szakszervezeti tagok. az emigrációból hazatért, a nemzetközi munkásmozgalmában tanult és tapasztalatokat szerzett munkások sokban segítették ezt a politikai tevékenységet. így jött létre 1925 áprilisában, háttérben az illegális kommunista párttal a magyarországi szocialista munkáspárt.

a félévszázados évfordulón rendezett kiállítás bemutatja a magyarországi szocialista munkáspárt közel öt évi fennállásának dokumentumait. a többi közt azokat a röpiratokat, brosurákat, amelyek az illegalitásban levő kommunista párt utmutatásai szerint a forradalmi megmozdulásokra buzdították a munkásságot a földreformért, a dolgozók szociális helyzetének javításáért szálltak sikra. korabeli újságcikkek, fényképek az illegalitásban tevékenykedő kommunista vezetők szerepéről, míg a rendőrségi jelentések, bírósági ítéletek az üldözésekről tájékoztatnak. a záróablók a párt utolsó éveiben kifejtett tevékenységet szemléltetik./mti/

-. -
- 29 -

15.30 bh

16¹⁰

bb 37. Lázár máriát köszöntik a fészek klubban

i nn s szö bh hgy

1975. április 11.

Kedden délután három órakor a színházművészeti szövetség színész tagozata a 80. születésnapját ünneplő Lázár máriát, a kiváló színésznőt köszönti a fészek klubban. ebből az alkalomból levetítik a három sárkány című régi magyar filmet is, amelynek egyik főszereplője volt a most ünnepelt művésznő.
/mti/

--

bb 38. megjelent a társadalmi szemle - kongresszusi dokumentumok és hozzászólások a folyóirat áprilisi számában

k szö bh hgy

1975. április 11.

a társadalmi szemle most megjelent száma közzéteszi az mszmp xi. kongresszusának határozatát és a párt programnyilatkozatát. a központi bizottság beszámolójához és a központi ellenőrző bizottság jelentéséhez a kongresszuson elhangzott hozzászólások közül kilencet közöl a folyóirat: katona imre, fock jeno, biszku béla, németh károly, benke valéria, gáspár sándor, nemes dezső, pullai árpád és dr. maróthy lászló beszédének teljes szövegét.

a magyar-szovjet kapcsolatok harminc esztendőes fejlődését méltatja cikkében puja frigyos, felsorakoztatva a két ország, a két nép barátságának és együttműködésének számos tényét. a kgst-országok négyéves fejlődésének főbb eredményeiről ad számot az a tanulmány, amelyet a „szocialista világrendszer gazdasági problémáinak nemzetközi intézete,,, tudományos munkatársai állítottak össze. a cikket a társadalmi szemle együtt közli a kgst-országok kommunista és munkáspártjainak több elméleti folyóiratával.

a társadalmi szemle áprilisi számát négy színnyomású melléklet egészíti ki, amely három évtized politikai plakátjaiból ad válogatást./mti/

--

- 30 -

15.45 bh

16¹⁵

v

bb 39. karsztvizkutató expedíció a bükkben

vid kz bh hgy

1975. április 11.

a miskolci ady endre művelődési ház herman otto karszt- és barlangkutató csoportja a szomszédos kelet-szlovákiai barlangkutatókkal közösen barlangász tábort rendezett a bükk fennsíkán. a hegység karsztos vidékén lévő és földalatti folyásokhoz vezető sziklarepedésekben a következő napokban összesen huszonöt magyar és kelet-szlovákiai barlangkutató mintegy száz méter mélységben figyeli meg a felszíni repedésekből lehuzódó csapadékvíz utját. a táborozás célja, hogy felderítsék milyen karsztvízi rétegekből kapja utánpótlását a szinva forrás. a barlangkutatók pénteken „szálltak le,, a borókás sziklahasadékba. az esős, csapadékos időjárás is kedvezett vállalkozásuknak: a felszínről lehuzódó víz utját már a sziklahasadékban követni tudták, s megmérhették a csapadék lehuzódásának sebességét is./mti/

--

bb 40. „vetkőznek,, a juhok - megérkezett az első gyapju-szállítmány kiskunfélegyházára

vid kz bh hgy

1975. április 11.

az alföld juhászataiban megkezdődött a birkanyírás. bár, a mostani időjárás nem a legkedvezőbb a bundaváltáshoz, a gazdaságok nem várhatnak ezzel a munkával. a rendelkezésükre álló nyírógépeket, amelyeket vándoroltatnak, csak így tudják időben gazdaságosan kihasználni. csak bács-kiskun megyében 250 000 birka várja, hogy megszabaduljon bundájától. az idén is elsőnek a szalkszentmártoni juh-utódelőellenőrző telepen kezdték meg a nyírást, de megnyitották a „juhfodrászatok,, a kiskunság más juhászataiban is. ezzel egyidőben a gyapju- és textilnyersanyag-forgalmi vállalat kiskunfélegyházi telepén is megkezdődött a forgalom. pénteken átvették az első gyapjuszállítmányt. a korszerűen felszerelt üzem ez évben hatszázhusz tonna nyersanyagot vár az alföldi juhászatokból./mti/

--

- 31 -

16²⁰

bb 21. /károkat okozott... 3. folyt./gi

komárom megyében is sok gondot okozott a hatalmas erejű vihar. az oroslányi szénbányák központi faterlepén ledőlt a szociális épület 24 méter magas kéménye, rázuhant a tetőre, átszakította a melegedő és az étkezőhelyiség mennyezetét, s ennek következtében öten megsérültek. közülük papp istván 39 éves faterlepi munkást és kolonics ilona 36 éves takarítónőt súlyosabb, de nem életveszélyes sérüléssel kórházba kellett szállítani. a többi sérült a rendelőintézeti kezelés után hazatérhetett.

v az áramszolgáltató vállalat - az édász - éjjel két óraker mintegy 50 szerelőjét mozgósította, hogy a főleg vezetékszakadásokból, szigetelő törésekből keletkező áramzavarokat megszüntessék. mintegy 15 helyen volt egy-másfél órás áramszünet. a tatabányai központból urh-val irányított gépkocsiknak nem egyszer ugyanarra a helyre kellett visszatérniök, mert az újabb vihar ismét zavarokat okozott.

emberfeletti munkát végeztek az országos villamos távvezeték vállalat dolgozói: a tatabányai gercse-brigád tagjai és a horgászati vezetékelő felügyelőség dolgozóit. hét órai megfeszített munkával délutánra helyreállították azt a két 120 kilovolttos távvezeték, amely a viharos erejű szélről, és a rátapadt 10 centiméter vastagságú havas, jeges hórétegtől több helyen összelengett. /mti/

--

bb 41. vietnami szolidaritási gyűlés kiskunlacházán

vid.-gö/mné gi hgy

1975. április 11.

a kiskunlacházai fogyasztási szövetkezet erdei ferenc ifjúsági klubjában pénteken szolidaritási gyűlést rendeztek, amelyen megjelent sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára, kovács antalné, a hazafias népfront megyei bizottságának titkára. ott volt nguyen thanh, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének másodtitkára. a gyűlésen sebestyén nándorné számolt be arról az utról, amelyet a magyar békemozgalom küldöttségének vezetőjeként tett laoszbán, a vdk-ban és dél-vietnam felszabadított területein. a hazafias népfront, az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság küldöttsége tapasztalatainak összegezése után szólt arról a nemzetközi harcról, amelyet a vietnammal kapcsolatos párizsi egyezmények betartásáért folytatnak a békeszerető erők, köztük a magyar nép is. hangoztatta, hogy a magyar béke és szolidaritási mozgalom jelentősen hozzájárul a vietnami nép igaz ügyének győzelméhez. /mti/

--

16,00/gi

- 32 -

16¹⁵

bb 43. a magyar zene fesztiválja svájcban

i ró/gk gi sző hgy

1975. április 11.

a világ egyik legrangosabb zenei eseménysorozatát, a luzerni fesztivált ebben az évben bartók munkásságának szentelik. az augusztus 13. és szeptember 6. között elhangzó 12 hangverseny csaknem mindegyikén szerepel bartók egy-egy műve, s az egyik koncerten kizárólag kortársi magyar szerzők művei hangzanak el. **bbéla**

a svájci fesztivál nyitókoncertjén ferencsik jános, kossuth-dijas karmester bartók táncszvitjét, beethoven viii. szimfóniáját és liszt koronázási miséjét vezényli. augusztus 20-án kocsis zoltán és ránki dezső mozart kétzongorás versenyművét tolmácsolja, majd ugyanezen a koncerten bartók ii. zongoraversenyét kocsis zoltán adja elő. bemutatkozik a budapesti kamaraegyüttes is, a kossuth-dijas mihály andrás vezényletével, műsorukon a dirigens kompozícióján kívül szőlősy andrás, durkó zolt, kurtág györgy és balassa sándor egy-egy műve szerepel.

a magyar zenei előadóművészek nemzetközi rangját tanúsítja az is, hogy az augusztus 31-én sorra kerülő „clara haskil”, emlékhangverseny szólistájának a fesztivál rendezőse ránki dezsőt kérte fel. a fiatal pianista ha:ndel, mozart és schubert művein kívül bartók szvitjét /op. 14./ tűzte műsorára.

bartók egyéb művei yehudi menuhin, peter schreier, silvio varviso, moshe atzmon, a tokiói vonósnégyes, riccardo muti, maurizio pollini, ernest bour, itzhak perlman, zubin mehta, herbert von karajan, edith mathis és pierre boulez - a zene világnagyságai interpretálásában - fognak elhangzani. /mti/

--

bb 44. felszabadulási honismereti pályázat

vid.-kz gi hgy

1975. április 11.

a felszabadulási honismereti pályázatot hirdetett hazánk felszabadításának 30. évfordulója tiszteletére a hazafias népfront nógrád megyei bizottsága és a kisz nógrád megyei bizottsága. pénteken salgótarjánban, a nógrád megyei pártbizottság székházában került sor a pályadíjak ünnepélyes átadására. a hazafias népfront i. díját danyi istván, a ganz mávag mátranováki gyáregységének dolgozója nyerte üzemtörténetéért, a kisz első díját pedig fenyvesi józsef iskolaigazgató kapta, a bányászuttörők című munkájáért. /mti/

--

16,20/gi

- 33 -

16¹⁵

bb 42. megkoszorúzták józsef attila sirját

t ró gk sző bh hgy

1975. április 11.

a proletariátus nagy költőjére, a xx. század lírájának világviszonylatban is egyik legkiemelkedőbb alakjára, józsef attilára emlékeztek pénteken a mező imre uti temetőben. a költészet napján, születésének 70. évfordulóján, a munkásmozgalmi panteonban levő sirjánál az mszmp központi bizottsága nevében dr. kornidesz mihály, a kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője, valamint agárdi péter, a központi bizottság munkatársa; a kulturális minisztérium képviselőjében dr. marczali lászló miniszterhelyettes és tóth gyula, az irodalmi osztály vezetője, a magyar írók szövetsége részéről garai gábor kossuth-díjas költő, főtitkárhelyettes és molnár géza író, a titkárság tagja helyezte el koszorút./mti/

--

bb 45. váci mihály emléktábla avatás csesztvén

vid kz bh hgy

1975. április 11.

pénteken, a költészet napján rendezett ünnepségek keretében, emléktáblát avattak a nógrád megyei csesztvén annak tiszteletére, hogy 1944-ben madách falujának elemi iskolájában oktatta a nebulókat a „kamaszként már a tanító sorsát álmódó, váci mihály. a fiatalon elhunyt, mégis jelentős életművet hátrahagyott költőről czine mihály irodalomtörténész emlékezett meg. a csesztvei ünnepség után balassagyarmaton, a mikszáth kálmán művelődési központban a bach kamaraegyüttes, az ex libris, valamint a madách imre irodalmi színpad közreműködésével irodalmi estet rendeztek a költészet napja alkalmából./mti/

--

bb 46. felavatták a nagybáttonyi harisnyagyárat

vid kz bh hgy

1975. április 11.

a budapesti harisnyagyár rövid időn belül két jelentős fejlesztését fejezte be: három hete avatta a felújított gyulai harisnyagyárat, pénteken pedig nagybáttonyban tartott gyáravatást. nógrád megyei bányászvárosban 116 millió forint beruházásból építette fel és rendezte be a vállalat a legkorszerűbben felszerelt gyárát. az új üzem az idén már mintegy harmincmillió pár harisnya és zokni-félét, valamint harisnyanadrágot bocsát a kereskedelem rendelkezésére./folyt. köv./

- 34 -

1635

bb 46. /felavatták ... folyt./ bh

főként a gyulai és a nagybáttonyi gyárátadásnak köszönhetően a budapesti harisnyagyár a korábbinál mintegy tízmillió párral több harisnya- zokni-, illetve harisnyanadrág félét állíthat elő, termelési értéke az idén eléri az egymilliárd forintot.

a pénteki ünnepélyes avatáson földi lászló, könnyűipari államtitkár köszöntötte az iparág legifjabb gyárának dolgozóit. és többeknek átnyújtotta a könnyűipar kiváló dolgozója jelvényt a beruházás előkészítésében, kivitelezésében, a termelés megindításában szerzett kiemelkedő érdemeikért./mti/

--

bb 47. növekedett a mátra látogatottsága - hasznosítják neves megye gyógyvizeit

vid kz bh hgy

1975. április 11.

egerben pénteken plenáris ülést tartott a mátra-eger-nyugatbükki intéző bizottság. heves megye idegenforgalmának 1974 évi alakulását vizsgálta meg. az ezzel kapcsolatban előterjesztett beszámolóból kitűnt, hogy heves megye már most is hazánk egyik leglátogatottabb vidéke és előreláthatóan a következőkben még tovább növekszik az idegenforgalma. ez pedig - mint hangoztatták - a kiránduló és az üdülőhelyek gyorsabb ütemű korszerűsítését, fejlesztését sürgeti. heves megye egyik legjelentősebb idegenforgalmi értéke a gyógyviz. ezek hasznosítására átfogó tanulmányterv készült. készen van már a híres egri török-fürdő rekonstrukciós terve és döntöttek az eger-szalóki határában gazdagon feltörő hőforrás hasznosításáról is.

az idén - mutattak rá a továbbiakban - befejeződik a mátrai regionális vízmű alapközművesítése, s ez újabb távlatokat nyit a mátra üdülőövezetének fejlesztése előtt.

a vitában többen rámutattak, hogy az ugrásszerűen növekvő autósforgalom egyes területeken már veszélyezteti a természeti értékeket. a veszély elhárítása érdekében a felszólalók parkolóhelyek, autóspihenők kialakítását sürgették./mti/

--

- 35 -

16.35 bh

1640

bb 48. befejeződött az európai vasutak igazgatói értekezlete
i kf gk ie bh hgy 1975. április 11.

a nemzetközi vasutegylet kísérleti és kutatási hivatalának /ore/ igazgató tanácsa április 8-10 között budapesten tartotta ülését.

a nemzetközi tanácskozáson - amelyen 16 európai vasut gépészeti, műszaki, géptechnikai és pályaépítési igazgatói vettek részt - az európai vasuti forgalom gyorsításáról és nagyobb üzembiztonságáról tárgyaltak. a vasutigazgatók megállapodtak járművek és a pálya kölcsönhatását, a legkorszerűbb tirisztor-technikát, a vasuti távközlésben a mikrohullámú eljárások felhasználását, a kocsik futási tulajdonságait és a vasuti felépítményeket érintő kérdésekben.

az értekezlet résztvevői elutaztak budapestről./mti/
--

bb 49. országos amatőrfilm fesztivál
vid ká bh hgy 1975. április 11.

pénteken békéscsabán az ifjusági és uttörőház nagytermében araczkai jános a békécsabai városi tanács elnöke megnyitotta a xxii. országos amatőrfilm fesztivált. a fesztivál szervező bizottságához száz filmet küldtek be, amelyekből az előzsüri harminchármat fogadott el. ezeknek vetítése péntek délután kezdődött és április 12-én estig tart. a versenyzsürije vasárnap hirdet eredményt, ugyanakkor adják át a nyertes filmek alkotóinak a díjakat./mti/
--

bb 50. magyar-bolgár írószövetségi együttműködés
t ró w g k szó bh hgy 1975. április 11.

pénteken az írószövetségben a magyar írók szövetsége és a bolgár írók szövetsége, valamint a bolgár fordítók szövetsége szerződést kötött. az 1975-76-ra érvényes szerződést magyar részről garai gábor, a szövetség főtitkárhelyettese, bolgár részről georgi sztrumszki, a bolgár írók szövetségének titkára és jelizaveta kuzmanova, a bolgár fordítók szövetségének titkára írta alá. jelen volt dobozy imre, az írószövetség főtitkára és sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete is.
/folyt. köv./

- 36 -

bb 50. /magyar-bolgár ... folyt./ bh

a szerződés értelmében sor kerül iróküldöttségek kölcsönös látogatására. a ,, szeptemvri,, és a ,, szovremennik,, folyóiratok szerkesztőségeinek egy-egy munkatársa tapasztalatcserére látogat a kortárs szerkesztőségéhez, ezenkívül hazánk társadalmi, kulturális és irodalmi életének megismerésére írók és kritikusok érkeznek magyarországra. sor kerül fiatal írók ismerkedésére és tapasztalatcseréjére, valamint a gyermek- és ifjusági irodalom kérdéseinek kölcsönös megvitatására.

magyar író utazik például a szatira és humor hetének gavravói rendezvényére, s a bolgár költészet napja ünnepein két költő képviseli a magyar poézist. hasznosak lehetnek azok a tapasztalatok is, amelyeket a bolgár gyermekirodalom hete ünnepegsorozatán szerezhetnek a magyar résztvevők.

a most aláírt szerződésben mindkét fél kötelezi magát, hogy szükség esetén a fontos irodalmi-politikai problémákban konzultációkat tartana. elhatározták azt is, hogy irodalmi lapokat és folyóiratokat, szépirodalmi műveket, valamint a két ország irodalmi életéről tájékoztató anyagokat és információt cserélnek./mti/
--

bb 52. szurdi istván kubába utazott

i kf pf ie bh la 1975. április 11.

szurdi istván belkereskedelmi miniszter pénteken havanába utazott, ahol a kubai belkereskedelmi minisztérium vezetőivel a két minisztérium közötti műszaki-tudományos együttműködési megállapodásról tárgyal, és aláírja a magyar belkereskedelmi minisztérium és a kubai országos idegenforgalmi intézet közötti együttműködési megállapodást./mti/
--

- 37 -

1645

bb 51. megkezdték a telefonösszeköttetések helyreállítását - a
posta tájékoztatása

t kf/mné gi ie hgy

1975. április 11.

a pénteki orkánszerű szél, a kitartó esőzés nem kimélte a posta távbeszélő és táviró hálózatát, s főleg székesfehérvár és veszprém környékén, a balatonnál, valamint a fővárosban okozott károkat, sok helyen forgalmi zavart.

a postavezérigazgatóság jelentése szerint veszprém és nagyvá-
zsony között husz telefonoszlopot döntött ki a nagyerejű szél.
szombathely, sopron és porpác térségében a kidőlt fák szaggatták el
a telefonvezetékeket, székesfehérvár és sárbogárd, valamint a
bicske, siófok sárszentmihály közötti térségben szintén szórva-
nyos vezetékszakadások zavarták a telefonforgalmat. keszthely és
balatonszentgyörgy között 9 telefonvonal rongálódott meg, míg
kecskemét, fülöpszállás és tiszakécske között, ugyancsak oszlop-
dőlések miatt, 15 telefon- és 8 táviróösszeköttetés szakadt meg.
a vihar következtében - annak ellenére, hogy sok helyen kerülő u-
ton sikerült fenntartani a forgalmat - többször - csupán vesz-
prém megyében 16 helység -, maradt telefonösszeköttetés nélkül.
a megrongált vonalak helyreállításai mindenütt megkezdődött.

a fővárosban reggel az Óbuda és a Krisztina központ terüle-
tén a „szentendrei”, és a „hidegkuti”, kábel beázása miatt mint-
egy 700 előfizetői telefonállomás némult el. délelőtt beázott a
ferencközpont és a ferihegy közötti kábel is, a repülőter azon-
ban nem maradt összeköttetés nélkül, a legfontosabb vonalakat ke-
rülő uton biztosították a légikikötőnek. az esőzés az erzsébet és
a belváros, valamint az erzsébet és a krisztina központot össze-
kötő egyik kábelt is üzemképtelenné tette. a pénteki nagy forgalmat
ugyan fenntartották, a torlódás miatt azonban a belvárosban igen
nehéz volt telefonálni. a távbeszélő igazgatóság és a központok
üzemeltetési szolgálata az eső elmúltával azonnal munkához látott, a
megrongált összeköttetéseket a kábelek szárításával igyekeznek
ideiglenesen helyreállítani. ez Óbudán sikerült. estére „megja-
vultak”, a telefonállomások a krisztina területén azonban több
kábelszakasz cseréjére van szükség, ami hosszabb időt vesz igénybe.

„ítéletidő”, volt Lakihegyen is, ez okozta a rádió reggeli
adás-zavarait. a nyári zivatarhoz hasonló vihar miatt -miután a
berendezésnek nincs ugynevezett zivatarvédelme - reggel 7.25 és
8.40 óra között szünetelt a petőfi rádió adása. a kossuth adó su-
gárzásának többszöri rövid kiesését az okozta, hogy a 100 kilo-
méteres sebességgel száguldó szél óriás tömegű felhőt hajtott az
adó tornyának - ez eddig a legnagyobb nyári viharbar sem fordult
elő -, emiatt a szerkezet elektrosztatikusan feltöltődött, s így
sokszor működött a villámvédelmi automatika, amely többször ki-
kapcsolta néhány pillanatra az adást. /mti/

--

16,55/gi

- 38 -

17⁰⁰

bb 59. a mongol külügyminiszter látogatása a május 1.
ruhagyárban

t don gk sző b la

1975. április 11.

Lodongijn rincsin mongol külügyminiszter és kísérete pén-
teken a május 1. ruhagyárba látogatott. a küldöttséget elki-
sérte puja frigyés külügyminiszter, kádas istván, hazánk
ulánbátori nagykövete, valamint bamdarijn dügerszüren, a mon-
gol népköztársaság budapesti nagykövete.

a vendégeket a gyár vezetői fogadták, majd Kovács József,
a május 1. ruhagyár vezérigazgatója adott tájékoztatást a
vállalat életéről, a munkáskollektíva elért eredményeiről. a
hatezer dolgozót foglalkoztató gyárban - mondta a vezérigazgató
- évente mintegy kétmillió kabátot, ruházati terméket készí-
tenek a hazai és a külföldi igények kielégítésére. a vállalat
a termékek előállítására mellett ruhaipari gyárak építésével is
foglalkozik. a május 1. ruhagyár hírnevét öregbítik az egyiptom-
ban, Szíriában és a VDK-ban tető alá hozott üzemek, amelyekben
jelenleg is magyar szakemberek irányításával dolgoznak. a ve-
zérigazgató emlékeztetett arra a jelentős eseményre, amikor
ulánbátorban felavatták a magyar segítséggel készült konfek-
cióüzemet, amelyben azóta sorozatban gyártják a felsőruházati
termékeket. mint mondta, az elmúlt esztendőben a magyar és a
mongol ruhagyár kapcsolatának szorosabbá tételére négy évre
szóló megállapodást kötöttek. eszerint például szakemberek lá-
togatnak ide és a mongol népköztársaságba tapasztalatok gyűj-
tésére.

a tájékoztatást követően a vendégek - a házigazdák kísé-
retében - megtekintették a gyár szabászatát, valamint azokat
a terméket, amelyekben a férfi és a női kabátokat, ruhákat
készítik. a mongol vendégek látogatása a gyárban rendezett
divatbemutató megtekintésével ért véget. /mti/

--

v

bb 53. a takarékosági intézkedésekről tárgyalt a nim
vezetőinek értekezlete

t kg gg ie bh la

1975. április 11.

Gör Nagy Sándor államtitkár elnökletével pénteken értekez-
letet tartottak a nim vezetői. a takarékos gazdálkodást szol-
gáló minisztériumi intézkedések és vállalati tervek tapaszt-
alatait összegezték.

/olyt. köv./

- 39 -

14¹⁵

v

bb 53. /a takarékosági... folyt./ bh

az ésszerű energiagazdálkodásra a minisztérium külön intézkedési tervet készített. utasította a magyar villamosművek trösztöt, hogy a széntüzelésű erőművek fokozott terhelésével segítse elő az olajtakarékosságot. a gázzolgáltató vállalatokat a lakossági és kommunális fogyasztói igények elsődleges kielégítésére utasította. felülvizsgálta, hogy az ipari és a mezőgazdasági gázolaj- és tüzelőolaj legjelentősebb 500 fogyasztójánál milyen lehetőségek vannak az egyéb energiahordozókra való átállásra. az energiatermelő és szolgáltató iparágak időszerű problémáival a nem energiagazdálkodási operatív bizottság folyamatosan foglalkozik.

az elmúlt évben hozott minisztertanácsi határozat nyomán, valamennyi nem-vállalat elkészítette anyag- és energiatakarékossági tervét, s ugyanakkor a termékszerkezet gazdaságosságának javítására, a tőkés export fokozására és a szocialista import növelésére is dolgoztak ki terveket. különösen az anyagtakarékosságot elősegítő intézkedési tervek értékesek, ezek megvalósítása az idén összesen mintegy 810 millió forint megtakarítást eredményezhet, amely a vállalatok ez évre tervezett anyagfelhasználásának körülbelül 1,1 százalékos csökkentését jelenti. értékes anyagmegtakarítási tervet készített többek között az országos érc- és ásványbányák, ahol a konténeres szállítás kiterjesztésével és a zsákok töltési súlyának növelésével, több mint 200 000 nátronpapírzsákot takarítanak meg, a magyar szénbányászati tröszt pedig a bányafelhasználás csökkentésével 10 millió forintot kíván megtakarítani.

az energiatakarékossági intézkedések a benyújtott tervek szerint mintegy 130 millió forintot eredményezhetnek a vállalatoknál, ennek egyharmadát villamosenergia, egynegyedét pedig fűtőolaj megtakarítása adja. a magyar szénbányászati tröszt például a villamosgépek üresjáratának csökkentésével, az okgt a kőolaj- és gázipari furásoknál 2 százalékos üzemanyagmegtakarítással és a szállítási költségek 20 százalékos csökkentésével kívánják tervüket megvalósítani.

a vállalatok elkészítették a gazdálkodás hatékonyságának növelését szolgáló munka- és üzemszervezési intézkedési terveket is. az értekezlet megállapítása szerint különösen elismerést érdemel, hogy csaknem valamennyi vállalat a munkatermelékenység növelését is célul tűzte ki. /folyt. köv./

- 40 -

1730

o

bb 53. / a takarékosági... 2. folyt./ bh

a chinoin gyógyszer- és vegyészeti termékek gyára például a nagytétényi gyáregység termelésének 25 százalékos növelését határozta el különféle munka- és üzemszervezési intézkedéssel, változatlan létszám mellett. jó kezdeményezés a hungária műanyagfeldolgozó vállalat terve; komplex brigádok energia-takarékossági felügyelőszolgálat kialakításával segítik elő az intézkedések gyakorlati megvalósítását. a tervekből az is kitűnik, hogy a vállalatok a dolgozók széles körét is be kívánják vonni az ésszerű gazdálkodás szervezésébe, a tisztviselői vegyiművek például pályázatot hirdetett anyag- és energia-takarékossági tervének bővítésére.

több vállalat a gazdaságos tőkés export fokozására készítette hasznos tervét. az egyesült gyógyszervegyészeti gyár például választék bővítésével és a piac kiterjesztésével mintegy 4 millió dollárral nagyobb értékű áru eladását irányozza elő, a chinoin pedig 7 millió dollárral növeli tőkés exportját.

a többféle helyes kezdeményezés ellenére, - mint az értekezlet megállapította - még keresni kell a tőkés export fokozásának és a szocialista import növelésének további, eddig kihasználatlan lehetőségeit./mti/

--

bb 55. hazaérkezett helsinkiől a magyar kulturális küldöttség

i ro gk szö bh la

1975. április 11.

pénteken hazaérkezett az a magyar kulturális delegáció, amely dr. polinszky károly oktatási miniszter vezetésével a részt vett a helsinki megrendezett magyar kulturális napok eseménysorozatán. a küldöttség - ortutay gyula akadémikus, csikesz józsefné, budapest főváros tanácsának elnökhelyettese és bernát györgy, az akadémiai kiadó igazgatója - fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes, lőrincztamás, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese és dr. molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. jelen volt paul jyrka:nkallio, a finn köztársaság budapesti nagykövete is./mti/

--

- 41 -

1745

bb 54. bb 54. épületeket rongált meg a vihar - megkezdődött a kár-
felmérés

i kf/pf gi ie la

1975. április 11.

a pénteki vihar nyomán, különösen veszprém, győr-sopron és somogy megyében érkezett sok kárbejelentés az állami biztosítóhoz.

veszprém megyében csaknem ezer lakóépület rongálódott meg. tapolcán a szigetelőanyag gyár tetőzetét annyira megtépázta a vihar, hogy az egyik üzemrész életveszélyessé vált. a három megyében több épületkárt jelentettek az erdészetek, az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek is.

siófokon péntek délig már csaknem 100 épületkárt jelentettek be, de a városokban és a balaton egyéb üdülőtelepein szombatra várják a károsultak jelentkezését, mert a vihar a hét közben lakatlan épületeket, vikendházakat is megrongálta. a viharjárta vidékeken sok autót törtek össze a szél által kidöntött fák és a tetőkről lesodort cserepek.

az áb kárszakértői már pénteken délelőtt megkezdték a vihar-károk felmérését és rendezését. /mti/

--

bb 56. magyar jogászok szolidaritása a dél-vietnami néppel

i tf/s gi szö la

1975. április 11.

pénteken közzétett nyilatkozatában a magyar jogász szövetség - csatlakozva a demokratikus jogászok nemzetközi szövetségének határozatához, amelyet a közelmúltban megrendezett X. algiri kongresszusán fogadtak el - teljes szolidaritásáról biztosítja a dél-vietnami népet és indokina népeit sok áldozattal járó felszabadító harcukban. a magyar jogászok nyilatkozatukban hangsúlyozzák: az elmúlt hetek eseményei, a dél-vietnami nép sikerei bizonyítják, a vietnami nép elég erős ahhoz, hogy kikényszerítse a párizsi megállapodás szigorú betartását, és bebizonyítsa, hogy a saigoni rezsim politikája végérvényesen kudarcot vallott.

/folyt. köv./
17,45/gi

- 42 -

17⁵⁰

bb 56. magyar jogászok ... 1. folyt./gi

hangsúlyozza a nyilatkozat, hogy a párizsi egyezményt - amelyet 18 évi fegyveres harc után, 1973. január 27-én írtak alá -, továbbá a végrehajtásáról szóló jegyzőkönyvet, valamint az 1973. márciusában megtartott nemzetközi vietnami konferenciát és a júniusi közös nyilatkozatot a nemzetközi jog jelentős eredményeiként tartjuk számon. az egyezmény aláírása óta eltelt 27 hónapban azonban mind az amerikai fél, mind a saigoni rezsim következetesen megsértette annak rendelkezéseit. az amerikai kormány külpolitikájával, a háború folytatásához szükséges fegyverekkel üzemanyaggal, szaktanácsadókkal támogatja a thieu-adminisztrációt, s ezzel súlyosan megsérti azt a párizsi egyezményt, amelynek aláírására a vietnami nép bátorságával, az elszántságával, óriási áldozatok árán kényszerítette az amerikai egyesült államok kormányát, s amely - a háború beszüntetéséről és a béke helyreállításáról szóló - egyezményben az amerikai kormány elismerte vietnam függetlenségét, területi egységét és sérthetetlen-ségét, a vietnami nép önrendelkezési jogát.

x x x

a kisiparosok országos szövetségének vezetősége, csatlakozva az országos béketanács állásfoglalásához, kifejezte elhatározását, hogy támogatja a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormányt, a felszabadító fegyveres erőket, a dél-vietnami népek a párizsi egyezmény megvédéséért és megvalósításáért vívott küzdelmét. /mti/

--

bb 58. négy óra alatt 60 centit áradt a sajó - harmadfoku árvízvédelmi készütséget rendeltek el

vid.-kz/mné gi la

1975. április 11.

a szeszélyes tavaszi időjárás egyik napról a másikra új helyzetet teremtett az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság területén. a sajó vízszintje a pénteken reggel mért 240 centiméterről mindössze négy óra alatt 60 centimétert emelkedett, s így elérte a 3 métert. a viharos gyorsasággal emelkedő áradás megfékezésére a gátakra irányították az igazgatóság árvízvédelmi készütségi részlegét és harmadfoku védelmi készütséget rendeltek el. ugyan-csak harmadfoku védelmi készütségekben őrzik a tarnát, amelynek a vízszintje pénteken verpelétnél már megközelítette a 400 centimétert. az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság területén az utóbbi 24 órában 30-50 milliméter csapadék zúdult a folyók vízgyűjtő területére. a kiadós esőzés következtében a patakok közül is sok elérte a 100 százalékos medertelítettséget. /mti/

18,50/gi

- 43 -

17⁵⁰

bb 57. palesztinai sebesültek budapesten

gg sz6 bh la

1975. április 11a

a magyar szolidaritási bizottság meghívására palesztinai sebesültek kilenc tagu csoportja érkezett pénteken budapestre gyógykezelés és pihenés céljából./mti/

--

bb 60. fettec jolán gobelin kiállítása győrött

vid ká bh la

1975. április 11.

fettec jolán munkácsy-dijas gobelin-művész kiállítása nyílt meg pénteken a győri műcsarnokban. a tárlat anyaga a napokban érkezett meg damaszkusból. legutóbb ugyanis a közel-kelet több városában mutatták be fettec jolán gobelinjeit./mti/

--

bb 61. a francia ellenállók és deportáltak nemzeti szövetsége

pf bh la

1975. április 11.

/fzdirp/ kongresszusára párizsba utazott a magyar partizán szövetség képviselőjében rostás istván, az országos bizottság tagja./mti/

--

bb 62. a kisz kb propagandista tanácskozása

gk bh la

1975. április 11.

a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága pénteken országos propagandista tanácskozást rendezett az mszmp viii. kerületi bizottságának székházában. barabás jános, a kisz központi bizottságának titkára tartott tájékoztatót a magyar szocialista munkáspárt xi. kongresszusáról és szólt a kongresszusi anyagok feldolgozásában az ifjúsági szövetség propagandistáira váró feladatokról.

ezt követően barsi tomaj, a kisz központi bizottságának osztályvezetője tartott előadást az ifjúsági szövetségben folyó politikai képzés feladatairól és rendszeréről./mti/

--

- 44 -

18⁰⁰

bb 63. vörösmarty szobrot lepleztek le pincehelyen - irodalomtörténeti vándorgyűlés tolna megyében

vid kz bh la

1975. április 11.

a felszabadulás jubileuma és a kettős vörösmarty évforduló jegyében tolna megyében tartja háromnapos közös vándorgyűlését a magyar tudományos akadémia nyelv- és irodalomtudományos osztálya, a magyar irodalomtörténeti társaság és a tudományos ismeretterjesztő társulat irodalmi választmánya.

pénteken még a vándorgyűlés megnyitása előtt a kaposmenti pincehelyen leplezték vörösmarty mihály mellszobrát. a költő nevét viselő téren álló szobor ifju szabó istván szobrászművész alkotása. ezt követően vörösmarty emlékkiállítás nyílt a régebben szomszédos, ma már azonban pincehellyel egybeépült görbő hajdani kuriájának egyik szobájában. a hatalmas feketefenyővel és ostorfákkal övezett, most a pincehelyi vörösmarty tsz tulajdonába tartozó, ódon házban lakott a költő 1822. novemberétől csaknem egy évig csehfalvay ferenc alispán jurátusaként. a dombos-völgyes táj ihletésére kezdte írni a „zalán futását„ az ünnepség a pincehelyi vendéglő nagytermében folytatódott. ott nyitotta meg dr. gyugyi jánosnak a tolna megyei tanács elnökhelyettesének üdvözlőszavai után barta jános akadémikus a vándorgyűlést. este a szekszárdi babits mihály művelődési központban vörösmarty emlékestet tartottak. szombaton és vasárnap ugyancsak szekszárdon tolnai gábor akadémikus emlékezik babitsra: folytatódik a vándorgyűlés /mti/

--

bb 64. sarlós istván fogadta nguyen phu soai-t

gg bh la

1975. április 11.

sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára pénteken délután a belgrád rakparti népfront székházban fogadta nguyen phu soai-t, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövétét. nguyen phu soai tájékoztatást adott az ideiglenes forradalmi kormány fegyveres erőinek és a dél-vietnami népnek a thieu-rezsim területrablásaival szembeni sikeres harcáról. sarlós istván népfront-mozgalmunk vezető testülete nevében biztosította a nagykövétét a magyar társadalom további cselekvő szolidaritásáról. a megbeszélésen részt vett dr. molnár béla, a hnf ot titkára./mti/

--

- 45 -

18.15 bh

19³⁰

bb 65. a puerto rico-i szocialista párt vezetőinek magyarországi látogatása

gg bh la

1975. április 11.

a hazafias népfrent országos tanácsának meghívására április 7-11. között hivatalos látogatást tett hazánkban a puerto rico-i szocialista párt vezető szintű küldöttsége: julio vives vazquez elnök és pedro baiges chapel, a nemzetközi kapcsolatok titkára - a párt politikai bizottságának tagjai. a küldöttséget fogadta dr. molnár béla, a hnf országos elnökségének tagja, az öt titkára. megbeszéléseiken kölcsönösen tájékoztatták egymást a két szervezet tevékenységének időszerű kérdéseiről és eszmecsere folytattak a kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről. a puerto ricoi delegáció magyarországi tartózkodása során látogatást tett az országgyűlés titkárságán, és a szakszervezetek országos tanácsánál. országjáró útja alkalmával szocialista építőmunkánk eredményeivel ismerkedett. a küldöttség pénteken délben elutazott budapestre. /mti/

--

bb 66. bajtársi találkozó

t me gg bh la

1975. április 11.

pénteken a magyar néphadsereg központi klubjában bajtársi találkozáson vettek részt a szovjet partizán egységekben és a szovjet hadsereg kötelékeiben harcolt magyar veteránok. a magyar partizán szövetség országos bizottságának meghívására bensőséges ünnepségen idézték fel a második világháború idején kifejtett antifasiszta tevékenységük, a győztes felszabadító harcok emlékét. révész géza, az mszmp kb tagja, a magyar partizán szövetség országos bizottságának tagja és d.i. oszadcsij vezérőrnagy, a szovjetunió budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja köszöntötte a többszáz egykori harcost. /mti/

--

- 46 -

1975

bb 67. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

bh la

1975. április 11.

30. művészeti akció komárom megyében
31. idegennyelv oktatás
32. hazaérkezett a vígszínház társulatának első csoportja
33. nemzetközi ifjusági autós emlékmenet
34. a magyar ensz társaság távirata waldheimhez
35. szovjet és magyar újságírók baráti találkozója
36. kiállítás a magyarországi szocialista munkáspárt megalakulásának évfordulóján
37. lázár mária köszöntése
38. társadalmi szemle
39. karsztvizkutató expedíció
40. „vetkőznek”, a juhok
41. vietnami szolidaritási gyűlés kiskunlacházaán
42. megkoszorúzták józsef attila sirját
43. a magyar zene fesztiválja svájcban
44. felszabadulási honismereti pályázat
45. váci mihály emléktábla csesztvén
46. nagybáttonyi harisnyagyár
47. mátra
48. befejeződött az európai vasutak igazgatói értekezlete
49. országos amatőrfilm fesztivál
50. magyar-bolgár írószövetségi együttműködés
51. megkezdtek a telefonösszeköttetések helyreállítását
52. szurdi istván kubába utazott
53. a nim vezetőinek értekezlete
54. megkezdődött a viharkárok felmérése
55. hazaérkezett helsinkiől a magyar kulturális küldöttség
56. jogászok szolidaritása
57. palesztinai sebesültek
58. árad a sajtó
59. a mongol külügyminiszter a május 1. ruhagyárban
60. fetti jolán kiállítása
61. rostás istván párizsba utazott
62. a kisz kb propagandista tanácskozása
63. irodalomtörténeti vándorgyűlés
64. sarlós istván fogadta a dél-vietnami nagykövetet
65. puerto rico-i delegáció
66. bajtársi találkozó
67. hirjegyzék

/mti/

--

- 47 -

18.30

1840
0

bb 68. a józsef attila szavalóverseny országos döntője

vid kz bh la

1975. április 11.

pénteken este kaposvárott a latinca sándor megyei művelődési központ színháztermében rendezték meg a már hagyományos józsef attila szavalóverseny országos döntőjét. az idén különös jelentőséget adott az eseménynek az, hogy egybeesett a költő születésének 70. és a felszabadulás 30. évfordulójával.

a zsufolásig megtelt színházteremben jelen volt dr. marczali lászló kulturális miniszterhelyettes, kurdi béláné, a szot al-elnöke. megjelentek somogy megye párt, állami és társadalmi szerveinek képviselői. a zsüri elnöke nagy lászló kossuth-díjas költő volt. a tagjai közé tartozott juhász ferenc kossuth-díjas költő, bánki zsuzsa, érdemes művész, dorogi zsigmond, a rádió főosztályvezetője és debreceni tibor, a népművelési intézet osztályvezetője.

kocsis lászló a somogy megyei tanács elnökhelyettese köszöntötte a megjelenteket, illetve a televízió nézőket és rádió-hallgatókat, majd megkezdődött a verseny.

ugyanezen a napon balatonszárszón a helyi szervek vezetői és az iskolák képviselői elhelyezték a megemlékezés virágait a költő szobránál./mti/

--

bb 69. időjárásjelentés

mmé bh la

1975. április 11.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:

kissé mérséklődő szél

felhőátvonulások, elszórtan futó esővel, záporral, a magasabb fekvésű helyeken hózáporral. az időnként még viharos északi, északnyugati szél kissé tovább mérséklődik, de napközben is erős marad. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 5-10 fok között./mti/

--

- 48 -

19.30 bh

1949

v

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 63. sz. hírlink: / vörösmarty szobrot lepleztek le.../ 2. bekezdésének 12. sorától a szöveg helyesen:

ott kezdődött meg dr.gyugyi jánosnak, a tolna megyei tanács elnökhelyettesének üdvözlő szavai után a vándorgyűlés. este a szekszárdi babits mihály.... stb.

/mti/

--

bb 70. a déryné színház bemutatója körmenden

vid kz bh la

1975. április 11.

bemutatót tartott pénteken a vas megyei körmenden az állami déryné színház operatársulata. mozart: szöktetés a szerájból című operáját vitte színre nagy sikerrel kertész lászló rendezésében.

a népszerű operát két részben, sostarics zsuzsa diszle-teivel, rimanóczy yvonne jelmezeiben játszották, a művet lászló endre alkalmazta kamarazenekarra.

az országos bemutató után szombaton celldömölkön, a kemenesaljai művelődési központban, majd az ország különböző városaiban, falvaiban játssza a színház mozart operáját./mti/

--

bb 71. befejezte munkáját a kgst építőanyagipari tanácskozás siklóson - gyártásszakosítási egyezményt írtak alá

vid ká bh la

1975. április 11.

a siklósi várban pénteken befejezte munkáját a kgst építési állandó bizottság építőanyagipari állandó munkacsoportjának x. ülése, amelyen kilenc ország képviselői vettek részt. a delegáció vezetői aláírták az ülésről készült jegyzőkönyvet. az ülésen előkészítették, egyeztették és jóváhagyták az 1976-1980-évekre szóló műszaki, tudományos-kutató, gyártásszakosítási, távlati fejlesztési, valamint a beruházások koordinálására, szabványok kidolgozására irányuló együttműködési programot./folyt. köv./

- 49 -

1949

bb 71. /befejezte ... folyt./ bh

egyidejűleg aláírták a különleges cementek és formázó gipsz gyártásszakosítására vonatkozó egyezményt. ennek alapján - a már korábban jóváhagyott szabvány szerint - gyártják ezentúl a különleges cementet a kgst országokban. ilyen anyagok a színes, a fehér és a vegyi hatásoknak ellenálló különleges cementek. az egyezmény alapján fejlesztik a tag-országok e termékek gyártását, minden ország azt, amire szállítást vállalt. hazánk elsősorban a fehércement gyártással vesz részt a programban./mti/

--

bb 76. bamdarijn dügerszüren,

t don mné bh la

1975. április 11.

a mongol népköztársaság budapesti nagykövete pénteken vacsorát adott lodongijn rincsin külügyminiszter magyarországi látogatása alkalmából a margitszigeti nagyszállóban.

a vacsorán résztvett borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese, puja frigyos külügyminiszter, dr. korom mihály igazságügyminiszter, dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter, marjai józsef külügyi államtitkár, ráczpál külügyminiszterhelyettes, kádas istván, hazánk ulánbátori nagykövete./mti/

yyy

--

bb 72. új magyar opera ősbemutatója szegeden

vid ká bh la

1975. április 11.

a szegedi nemzeti színházban pénteken este új magyar opera ősbemutatójára került sor. a móra ferenc aranykoporsó című regényéből készült hasonló című művet adták elő. a szerző a szegeden élő vántus istván, s ő készítette a szövegkönyvet is. a háromfelvonásos, tíz képből álló operát horváth zoltán rendezte. a mű színpadra állításában szinte az egész szegedi opera társulat részt vett. a színlapon mintegy 25 énekes neve olvasható. a pénteki premieren a főbb szerepeket berdál valéria, lengyel ildikó, sinkó györgy, réti csaba, böröcsök istván, gregor józsef énekelte.

a szegedi szimfónikusokat vaszy viktor vezényelte. a diszletek sándor lajos, a jelmezek vágvölgyi ilona tervei szerint készültek. a karigazgató maklár lászló volt./mti/

--

- 50 -

19.40 bh

1950

bb 73 bemutató a békéscsabai jókai színházban

vid ká bh la

1975. április 11.

a békéscsabai jókai színházban péntek este bemutatják gyánfás miklós: egérut című vígjátékának zenés változatát kelj fel és énekelj címmel. a darabhoz grigorij gladkov szerzett zenét, a dalszövegeket hajnal istván írta. a vígjátékot lendvay ferenc jászai-dijas rendezte. a főbb szerepeket fodor zsóka, dénes piroska, barcza éva, boross mária, bányörgyi károly és kárpáti tibor alakította./mti/

--

bb 74. diákirók és diákköltők országos találkozója

vid kz bh la

1975. április 11.

a diákirók és diákköltők negyedik országos találkozója pénteken kezdődött meg sárvárott a kisz központi bizottsága, az állami ifjúsági bizottság, az oktatási, a kulturális és a munkaügyi minisztérium, valamint a vas megyei szervek rendezésében. a kulturális hagyományait ápoló, tinódi lantos sebestyén emlékére őrző dunántúli kisváros három napig látja vendégül és teremt fórumot immáron negyedszer a legfiatalabb tollforgatóknak.

a már hagyományosnak mondható találkozóra kiírt pályázatra félezer középiskolai és szakmunkásképző intézeti diák küldött verseket, novellákat, tanulmányokat, riportokat, kritikai írásokat. ez minden eddiginél nagyobb iráskedvről tesz tanubizonyosságot, ezért a szokásosnál több, 120 diákirót és diákköltőt hívtak meg sárvárra.

a találkozó megnyitójára a nádasdy vár parkjában lévő tinódi emlékműnél került sor. a találkozó során ankétot rendeznek a pályaművekről. a legjobbakat díjazták és publikálják a szombathelyen megjelenő „életünk” című irodalmi folyóiratban. záróaktusként a sárvári tinódi gimnáziumban irodalmi műsort adnak elő a pályaművekből./mti/

--

bb 75. valétáló mezőgazdászok

vid ká bh la

1975. április 11.

a mezőgazdász-hagyományok szellemében az idén is megrendezték a végzős hallgatók bucsuztatását a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári mezőgazdaságtudományi karán. az idén ötvennyolcan bucsuznak a várostól. a végzősök pénteken este fáklyákkal járták be mosonmagyaróvár utcáit, tereit, majd a városi tanács épülete előtt bucsuztatták őket. szombaton az alma mátertől vesznek bucsut az ötödévesek. az ünnepségsorozat valétabállal zárul./mti/

--
- 51 -

2000

bb 77. sok zavart okozott a fákat kidöntő áprilisi vihar a főváros közlekedésében

i ms mné bh la

1975. április 11.

a pénteki rendkívüli időjárás alaposan próbára tette a fővárosi közlekedést. a vihar ereje fákat döntött ki és ezek nem egy esetben a villamosok, trolibuszok, sőt a fogaskerekű vezetékét tették rövidebb-hosszabb időre munkaképtelenné. így például a művész utcai megállónál egy fa rádőlt a fogaskerekű munkavezetékére és olyan súlyosan megrongálta, hogy a közlekedés egy óra hosszát szünetelt. a frankel leó utcában a lukács fürdőnél egy kidőlt fa leszakította a villamosvezetékét, 80 perces forgalmi akadályt okozva. a könyves kálmán köruton a vihar a forgalmi irányító lámpa vezetékeit szakította le, amely ráesett a trolibusz vezetékére és zárlatossá tette. itt körülbelül egy óra volt a kiesés.

ugyancsak a rendkívüli időjárás számlájára írható, hogy a mártirok utján - valószínűleg a sok eső okozta zárlat miatt - elégett a villamoskábel és emiatt két órán át szünetelt a villamosforgalom és marx tér és a moszkva tér között. ez alatt az idő alatt autóbuszok bonyolították le a forgalmat./mti/

--

bb 78. embargó: 22 óráig!

nyikolaj faggyejev elutazott hazánkból

sl gg bh la

1975 április 11.

nyikolaj faggyejev, a kölcsöns gazdasági segítség tanácsának titkára pénteken elutazott hazánkból. a kgst végrehajtó bizottsága közeljövőben sorra kerülő ülésének előkészítésével kapcsolatos megbeszélésen fogadta őt Lázár györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, a végrehajtó bizottság soros elnöke. megbeszélést folytatott huszár istvánnal, a minisztertanács elnökhelyettesével és szekér gyula nehézipari miniszterrel, a szinesfém-kohászati állandó bizottság elnökével. /mti/

--

- 52 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.50. sz hírünk / magyar...1. folyt./2. bek.2. sorában a helységnév helyesen:

w g a b r o v ó

/ mti/ ----- --

bb 79. belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig

bh la

1975 április 11.

68. józsef attila szavalóverseny
69. időjárásjelentés
70. déryné színház
71. kgst építőanyagipari tanácskozás
72. új magyar opera
73. bemutató békéscsabán
74. diákirók és diákköltők találkozója
75. válétalók
76. a mongol nagykövet vacsorája
77. közlekedési zavarok a vihar miatt
78. elutazott ny.faggyejev
79. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

213

- 53 -

Belföldi hírek

p a r l a m e n t

bkk 1. dr. szakács ödön beszámolója

tf/gg-ju bs

1975. április 11.

rendelkezésre bocsátjuk a szövegét dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke beszámolójának, amely az országgyűlés pénteki ülésén hangzik el.

e m b a r g ó f e l o l d á s i g !

x x x

előljáróban dr. szakács ödön elmondta, hogy az alkotmányban előírt kötelességének tesz eleget, amikor beszámol az országgyűlésnek a legfelsőbb bíróság két évi működéséről. megemlítette: negyedszázada annak, hogy a magyar népköztársaság legfelsőbb bírósága szocialista igazságszolgáltatásunk legmagasabb bírói fórumaként működik. ez is indokolttá teszi - mondta - annak felmérését, hogy a legfelsőbb bíróság az elmúlt két évben mennyiben és milyen eszközökkel segítette elő a szocialista törvényesség érvényesülését, hogyan biztosította a jogszabályok egységes értelmezését, milyen keretben és hogyan járult hozzá a maga területén az mszmp x. kongresszusa célkitűzéseinek megvalósításához, a szocializmusnak magasabb szinten való építéséhez.

- az elmúlt időszak jelentős eseménye volt, hogy 1973. január 1-én hatályba lépett a bíróságokról szóló 1972. évi iv. törvény, amely több vonatkozásban érintette a legfelsőbb bíróság szervezetét is. a megszűnt gazdasági döntőbizottságok hatáskörét a bíróságok vették át, és ennek folytán bírósági hatáskörbe került a szocialista gazdálkodó szervezetek jogvitáinak eldöntése. megszűntek a területi munkaügyi döntőbizottságok, helyettük munkaügyi bíróságok alakultak. mindez szükségessé tette a legfelsőbb bíróságon két új kollégium: a gazdasági és a munkaügyi kollégium megszervezését. a tapasztalatok alapján meggyőződhetünk arról, hogy az átszervezés bevált.
/folyt. köv./r

bkk 1. / dr. szakács ... 1. folyt./-ju

- a bíróságokról szóló új törvény egyéb területeken is érezte kedvező hatását. így a bírák választása növelte a bíróságok tekintélyét és megbecsülését. az pedig, hogy a törvény egyértelműen meghatározza a legfelsőbb bíróság jogkörét és feladatait, nemkülönben körvonalazza az ítélkezés elvi irányításának eszközeit és módszereit is, nagy segítséget jelentett feladataink ellátásához, munkánk megszervezéséhez.

- a legfelsőbb bíróság az elmúlt két év alatt mintegy 2400 büntető, ugyanennyi polgári, 6500 gazdasági és 800 munkaügyi perben, összesen tehát 12 100 konkrét ügyben hozott határozatot. az elvi irányítás hatékonyságának fokozása érdekében ezek közül 830 határozatot tettünk közzé a bírósági határozatok című hivatalos folyóiratunkban. ugyanebben az időszakban 15000-nél is több törvényességi óvás emelése iránti kérelmet, illetőleg kezdeményezést bíráltunk el, s ezek közül több mint 2000 ügyben törvényességi óvás emelésére került sor. az elmúlt két évben a legfelsőbb bíróság négy irányelvvel, öt elvi döntéssel, 101 kollégiumi és 124 tanácselnöki értekezlettel állásfoglalással adott iránymutatást az alsóbíróságoknak a büntető, a polgári, a gazdasági és a munkaügyi ítélkezés legkülönfélébb vitás kérdéseiben.

a továbbiakban a legfelsőbb bíróság kollégiumainak munkáját ismertette dr. szakács ödön:

- az anyagi büntetőjog lényegesen változott 1972-ben a büntető törvénykönyv reformja révén. 1973-ban pedig az országgyűlés megalkotta az új büntető eljárási kódexet, amely az elmúlt év elején lépett hatályba. a büntető kollégium elvi jogértelmezéssel és konkrét határozataival arra törekedett, hogy ezek a fontos jogszabályok az országos ítélkezési gyakorlatban maradéktalanul érvényesüljenek. a büntető eljárásról szóló kódex új rendelkezéseit - amelyek egyik fontos célja az eljárás egyszerűsítése és gyorsítása - úgy kellett a gyakorlatba átültetni, hogy a szocialista törvényességből eredő garanciális elvek semmilyen csorbát ne szenvedjenek.

- a büntető kollégium fő feladatának azt tekintette, hogy minél eredményesebben küzdjön a bűnözés további csökkentéséért. e célból ítélkezésében és elvi irányításában nagy súlyt helyezett a bűnözés általános és egyedi okainak a feltárására is. ez a tevékenysége - természetesen a többi bűnüldöző szerv közreműködésével - nem volt sikertelen. a bűnözés helyzetének évek óta észlelhető stagnálása után ugyanis az 1974. év kedvező változást hozott. a közvélemény bűncselekmények száma az 1973. évihez viszonyítva mintegy 12 százalékkal csökkent. igaz ugyan, hogy a csökkenés aránya különböző - sajnos, éppen a leg súlyosabb - bűncselekményeknél viszonylag kisebb.
/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 2. folyt./-ju

- a törvényesség szempontjából lényeges, és konkrét ügyek kapcsán a közvéleményt is gyakran foglalkoztatja a helyes büntetékiszabási gyakorlat. a büntetékiszabás széleskörű differenciálása, messzemenő egyéniesítése volt az egyik leglényegesebb törekvés, amelyet a kollégium saját munkájában, de egyben az országos ítélkezés irányításában is igyekezett megvalósítani. megállapítható, hogy az országos ítélkezés mind kiegyensúlyozottabbá válik. indokolatlanul enyhe büntetések csak szórványosan fordultak elő s ezek arra vezethetők vissza, hogy egyes alsóbíróságok ez elkövetők és a bűncselekmények társadalomra veszélyességének fokát kellően nem mérték fel. az ilyen határozatokkal szemben törvényességi óvást emeltem.

- a jogalkalmazás jogpolitikai irányelveivel összhangban az első ízben nem jelentős bűncselekményt elkövető, a munkáját megfelelően végző egyénekkal szemben nevelő jellegű, szabadságelvonással nem járó büntetés alkalmazására adtunk iránymutatást.

- a rövid tartamu szabadságvesztés helyett - amely nem mindig szolgálja a büntetés célját - esetenként próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést, javító-nevelő munkát vagy pénzbüntetést alkalmaztunk, illetőleg ilyen értelemben adtunk elvi irányítást. a pénzbüntetés mértékével kapcsolatban pedig hangsúlyoztuk: annak olyannak kell lennie, hogy valóban érezhető büntetés legyen az elítélt számára. a törvény módosítása folytán a vagyonelkobzásra is tágabb lehetőség nyílik. a bűncselekmény útján szerzett illetéktelen nyereségtől az elkövetőt meg kell fosztani.

- visszaeső bűnelkövetők száma az utóbbi években ugyan némileg csökkent, de még mindig igen károsan befolyásolja az összűnözés alakulását. a bíróságok e tekintetben is követik a legfelsőbb bíróságnak a visszaesők megítéléséről szóló irányelvet: a büntetések a korábbiaknál lényegesen szigorubbakká váltak. ennek ellenére a többszörösen visszaesők arányszáma még mindig magas. remélhető, hogy a különösen veszélyes visszaesők szigorított őrizetéről az elmúlt évben alkotott jogszabály e téren javulást fog eredményezni. a jogszabály helyes alkalmazása érdekében egyébként a büntető kollégium iránymutatást is adott.

/ folyt. köv./

bkk 1. /dr. szakács ... 3. folyt./-ju

- ami az egyes bűncselekménykategóriákat illeti: örvedetes a politikai bűncselekmények további jelentős csökkenése. kedvező jelenség, hogy a fiatalok bűnözésének aránya is lényegesen csökkent. nem kielégítő viszont a helyzet az erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények tekintetében. a rablások száma emelkedett, az emberöléseké pedig évek óta stagnál. ezzel kapcsolatban kell említést tennem arról is, hogy a mértéktelen alkoholfogyasztás mint káros tényező, jelentősen kihat nemcsak az élet és testi épség, hanem a nemzeti erkölcs elleni büntettek, a garázdaság, a hivatalos személy elleni erőszak elkövetésére is. hazánkban a bűncselekmények egyharmadát követik el szeszestől befolyásolt állapotban. ez fokozott felelősséget ró a bíróságokra és magára a társadalomra is.

- fenntartjuk, sőt szigorítani kívánjuk a büntetéskiszabást az erőszakos, garázda bűnelkövetőkkel szemben, nyomatékosan súlyosító körülményként értékelve a rendszeresen italozó életmódot. fontosnak tartjuk azt is, hogy bíróságaink a kényszerelvonó-kezelés elrendelésének lehetőségét nagyobb gondossággal vizsgálják.

- a vagyon elleni bűncselekmények megítélésében a legfelsőbb bíróság büntető elvi döntésben és számos határozatában mutatott rá, hogy súlyosító körülményként kell értékelni, ha a bűncselekmény a társadalmi tulajdont károsította. ezt a követelményt a vagyon elleni bűncselekmények minden típusánál következetesen érvényesíteni kell, ideértve a szövetkezetek működése körében még mindig előforduló visszaéléseket is.

a legfelsőbb bíróság több ügyben kifejtette, hogy a vélt csoportérdek egyoldalú szolgálata senkit sem mentesíthet a büntetőjogi felelősségrevonás alól. egyes termelőszövetkezetekben előfordult: a zárszámadási mérleget abból a célból hamisították meg, hogy kiegészítő részesedést jogtalan mértékben lehessen kifizetni, arra hivatkozva, hogy a tsz a következő évben majd ,, kigazdálkodja,, ezt az összeget. a büntető kollégium azt is kimondta, hogy az ilyen cselekményeket nem egyszerűen pénzügyi fegyelmet sértő vétségnek, hanem - a súlyosabban büntetendő - csalás büntetettének kell minősíteni.

/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 4. folyt./-ju

- elvi irányításainkban ismételtlen kiemeltük, hogy a munka nélküli jövedelemszerzés, a spakulációs tevékenység, az árdrágítás és az üzérkedés - bárki legyen is az elkövetője - szocialista társadalmunkban szigorú büntetést érdemel. a korrupciós cselekmények száma nem jelentős. sem a hivatali vesztegetés, sem a gazdasági korrupció elkövetőivel szemben semmiféle elnéző megítélésnek nincs helye, ugyanis éppen az ilyen bűnös visszaélések nagymértékben megkönnyítik a társadalmi tulajdont károsító és egyéb bűncselekmények elkövetését.

- a közlekedési bűncselekmények jelentősebb részét, különösen a súlyosabb következménnyel járókat, ittas állapotban való járművezetéssel követik el és - sajnos - ezek száma évről-évre emelkedik. ezen a téren is a korábbinál hatékonyabb büntetőjogi fellépésre adtunk iránymutatást. a súlyosabb közlekedési bűncselekményt elkövetők, különösen az ittas vezetők, a közlekedési fegyelmet súlyosan sértők esetében a végrehajtandó szabadságvesztés és a járművezetéstől eltiltás gyakoribb alkalmazása indokolt.

- a katonai kollégium a katonai büntetőbíráskodás területén a büntető-politikai elvek érvényre jutását a büntető kollégiummal szorosan együttműködve segítette elő. az ítélezés egységessége és a törvényesség érvényesülése mellett biztosította, hogy a katonai bíróságok ítélezési tevékenysége minél hatékonyabban erősítse népköztársaságunk fegyveres erői és fegyveres testületei fegyelmét, szolgálati rendjét, segítse szocialista vívmányaink, hazánk szabadsága megőrzésére való alkalmasságát.

- e feladat megvalósítása érdekében figyelemmel volt a fegyveres erők és a fegyveres testületek szolgálati viszonyából eredő sajátosságokra. fokozott szigor alkalmazására adott iránymutatást az államellenes és minden olyan bűncselekmény megítélésénél, amely alkalmas volt arra, hogy rombolja a fegyveres erők és a fegyveres testületek szolgálati rendjét, személyi állományának politikai és erkölcsi szilárdságát.

- ugyanakkor a szolgálatukat lelkiismeretesen teljesítő s csupán esetileg megtévedt vagy gondatlanságból bűncselekményt megvalósító személyeknél minden esetben élt a katonai büntetőbíráskodás rendelkezésére álló sajátos nevelő eszközökkel. ezek között elsődlegesen azzal a törvényes lehetőséggel, hogy a kisebb súlyú bűncselekményeket az illetékes katonai előjáró bírálja el fegyelmi hatáskörében. a sorállományú katonáknál lehetőség nyílott két évig terjedő szabadságvesztés fegyelmező zászlóal?- , történő végrehajtására is.

/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 5. folyt./-ju

- a katonai kollégium ügyforgalma nem nagy. tapasztalunk szerint a néphadseregben és a fegyveres testületekben a fegyelem szilárd, bűncselekmények csak elvétve fordulnak elő.

a polgári kollégium munkáját jelentős mértékben befolyásolta, hogy a beszámolási időszakban módosították a családjogi törvényt és a polgári perrendtartást, s hatályba lépett a polgári ítélkezés területét érintő számos fontos jogszabály. a gyakorta változó jogszabályok helyes alkalmazása egyike a legfelelősségteljesebb bírói feladatoknak. ebből következően a polgári kollégium egyik legfőbb tennivalója volt a gondoskodás arról, hogy az új jogszabályok helyesen érvényesüljenek a gyakorlatban, a bíróságok azokat egységesen értelmezzék, és ezzel is előmozdítsák a jogszabályalkotó által szem előtt tartott célok megvalósulását.

- fokozott gondot kellett fordítani például a tulajdoni perekben arra, hogy a bíróságok szerezzenek érvényt a telekrendeletekben meghatározott tulajdonszerzési korlátozásoknak és akadályozzanak meg minden olyan törekvést, amely e korlátozások kijátszására irányul.

- a szerződéses kapcsolatok bővülése folytán a szerződések jelentősége nagymértékben megnőtt. az ilyen kapcsolatokból eredő jogviták eldöntése fokozott figyelmet és igényességet követel. a legfelsőbb bíróság olyan gyakorlat kialakítására törekedett, amely előmozdítja a gazdaságpolitikai célkitűzések megvalósítását s egyben támogatja az állam gazdasági szervező munkáját. a szerződésekbe vetett bizalom erősödését szolgálták azok a határozatok, amelyek a szerződés késedelmes vagy hibás teljesítése, illetőleg a teljesítés elmulasztása miatt szigorú jogkövetkezményeket alkalmaztak. központi kérdésként kezelte a legfelsőbb bíróság a fogyasztói érdekek hatékony védelmét. ennek jegyében állapította meg az eladó felelősségét, ha nem tájékoztatta a vevőt az áru lényeges tulajdonságairól és ebből kár keletkezett.

- a legfelsőbb bíróság gondot fordított arra is, hogy a lehetőségekhez képest a károsultak teljes érdeksérelmét orvosolja. így pl. a társasház építetői által az építőipari vállalat ellen indított perben arra az álláspontra helyezkedett, hogy az épület meghibásodásából eredő kár összegét nem az építkezés, hanem a lakók kiköltözése idején fennállott értékviszonyok szerint kell megállapítani, mert az időközi árváltozások folytán csak így juthatnak a károsultak teljes ártérítéshez.

/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 6. folyt./-ju

- a kártérítési felelősség körében érdemes kiemelni a környezetvédelemmel kapcsolatos pereket. ezek száma egyre nő, ami természetes következménye az ipar és a mezőgazdaság fejlődésének, a vegyszerek tömeges alkalmazásának. a legfelsőbb bíróság arra törekedett, hogy iránymutatásaival elősegítse a károsítások megelőzését, a hatékony kárelhárító intézkedésekre ösztönözzön. állandó gyakorlata szerint a mérgező anyagok tartása és használata fokozott veszéllyel járó tevékenység, tehát károkozás esetén szigorúbb felelősségi szabályokat kell alkalmazni. ez a helyzet továbbá akkor, ha mérgező anyagot tartalmazó szennyvíznek, gáznak, füstnek, éz üzemből való távozása szennyezi a vizet, levegőt vagy más módon kárt okoz.

- több kérdésben is új helyzet elé állították a bírósági gyakorlatot az új lakásbérleti jogszabályok. a lakáshiány még ma is bőséges forrása az elkeseredett pereskedéseknek, de esetenként gondot okoz a jogszabályok fogyatékosága is. a legfelsőbb bíróság több állásfoglalásban adott iránymutatást a felmerült problémák megoldására, s ezekben a lakáspolitikai célkitűzésekre és a lakáshelyzetre egyaránt figyelemmel volt.

- a munka nélküli jövedelemszerzés elleni következetes fellépés nem szorítkozik a büntető ítélkezés területére. a polgári ítélkezési gyakorlatnak is állandó törekvése az ilyen magatartások visszaszorítása. ezért tekintette érvényetelennek a munka nélküli jövedelemszerzésre irányuló szerződéseket, s alkalmazta az ehhez fűződő jogkövetkezményeket. például a vállalkozási szerződések esetében, tulszámlázás, az el nem végzett munka díjának felszámítása vagy a megengedettnél magasabb díj követelése nemcsak a magánszektorban tapasztalható, hanem az állami és szövetkezeti szolgáltató vállalatoknál is.

- a legfelsőbb bíróság általában, az ítélkezés minden területén fontos feladatának tartotta a jogi és erkölcsi normákkal össze nem egyeztethető negatív jelenségek felszámolásának elősegítését és a nevelést szocialista életfelfogásnak megfelelő magatartásra.

- az új szövetkezeti jogszabályok szélesítették a bíróság hatáskörét a szövetkezet és tagja közötti ún. tagsági vitákban, az ilyen perek száma mégsem emelkedett számottevő mértékben. ez jórészt annak köszönhető, hogy a szövetkezeti szervek, elsősorban a szövetkezeti döntőbizottságok egyre jobban megismerik és helyesen alkalmazzák az új jogszabályokat. a jogviták jelentős része a tag által a szövetkezetnek vagy a jogviták jelentős része a tagnak okozott kárral kapcsolatban keletkezik.

/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 5. folyt./-ju

- a katonai kollégium ügyszakalma nem nagy. tapasztalataink szerint a néphadseregben és a fegyveres testületekben a fegyelem szilárd, büncselekmények csak elvétve fordulnak elő.

a polgári kollégium munkáját jelentős mértékben befolyásolta, hogy a beszámolási időszakban módosították a családjogi törvényt és a polgári perrendtartást, s hatályba lépett a polgári ítélkezés területét érintő számos fontos jogszabály. a gyakorta változó jogszabályok helyes alkalmazása egyike a legfelelősségteljesebb bírói feladatoknak. ebből következően a polgári kollégium egyik legfőbb tennivalója volt a gondoskodás arról, hogy az új jogszabályok helyesen érvényesüljenek a gyakorlatban, a bíróságok azokat egységesen értelmezzék, és ezzel is előmozdítsák a jogszabályalkotó által szem előtt tartott célok megvalósulását.

- fokozott gondot kellett fordítani például a tulajdoni perekben arra, hogy a bíróságok szerezzenek érvényt a telekrendeletekben meghatározott tulajdonszerzési korlátozásoknak és akadályozzanak meg minden olyan törekvést, amely e korlátozások kijátszására irányul.

- a szerződéses kapcsolatok bővülése folytán a szerződések jelentősége nagymértékben megnőtt. az ilyen kapcsolatokból eredő jogviták eldöntése fokozott figyelmet és igényességet követel. a legfelsőbb bíróság olyan gyakorlat kialakítására törekedett, amely előmozdítja a gazdaságpolitikai célkitűzések megvalósítását s egyben támogatja az állam gazdasági szervező munkáját. a szerződésekbe vetett bizalom erősödését szolgálták azok a határozatok, amelyek a szerződés késedelmes vagy hibás teljesítése, illetőleg a teljesítés elmulasztása miatt szigorú jogkövetkezményeket alkalmaztak. központi kérdésként kezelte a legfelsőbb bíróság a fogyasztói érdekek hatékony védelmét. ennek jegyében állapította meg az eladó felelősségét, ha nem tájékoztatta a vevőt az áru lényeges tulajdonságairól és ebből kár keletkezett.

- a legfelsőbb bíróság gondot fordított arra is, hogy a lehetőségekhez képest a károsultak teljes érdeksérelmét orvosolja. így pl. a társasház építetői által az építőipari vállalat ellen indított perben arra az álláspontra helyezkedett, hogy az épület meghibásodásából eredő kár összegét nem az építkezés, hanem a lakók kiköltözése idején fennállott értékviszonyok szerint kell megállapítani, mert az időközi árváltozások folytán csak így juthatnak a károsultak teljes ártérítéshez.

/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 6. folyt./-ju

- a kártérítési felelősség körében érdemes kiemelni a környezetvédelemmel kapcsolatos pereket. ezek száma egyre nő, ami természetes következménye az ipar és a mezőgazdaság fejlődésének, a vegyszerek tömeges alkalmazásának. a legfelsőbb bíróság arra törekedett, hogy iránymutatásaival elősegítse a károsítások megelőzését, a hatékony kárelhárító intézkedésekre ösztönözzön. állandó gyakorlata szerint a mérgező anyagok tartása és használata fokozott veszéllyel járó tevékenység, tehát károkozás esetén szigorúbb felelősségi szabályokat kell alkalmazni. ez a helyzet továbbá akkor, ha mérgező anyagot tartalmazó szennyvíznek, gáznak, füstnek, éz üzemből való távozása szennyezi a vizet, levegőt vagy más módon kárt okoz.

- több kérdésben is új helyzet elé állították a bírósági gyakorlatot az új lakásbérleti jogszabályok. a lakáshiány még ma is bőséges forrása az elkeseredett pereskedéseknek, de esetenként gondot okoz a jogszabályok fogyatékosága is. a legfelsőbb bíróság több állásfoglalásban adott iránymutatást a felmerült problémák megoldására, s ezekben a lakáspolitikai célkitűzésekre és a lakáshelyzetre egyaránt figyelemmel volt.

- a munka nélküli jövedelemszerzés elleni következetes fellépés nem szorítkozik a büntető ítélkezés területére. a polgári ítélkezési gyakorlatnak is állandó törekvése az ilyen magatartások visszaszorítása. ezért tekintette érvénytelennek a munka nélküli jövedelemszerzésre irányuló szerződéseket, s alkalmazta az ehhez fűződő jogkövetkezményeket. például a vállalkozási szerződések esetében, tulszámlázás, az el nem végzett munka díjának felszámítása vagy a megengedettnél magasabb díj követelése nemcsak a magánszektorban tapasztalható, hanem az állami és szövetkezeti szolgáltató vállalatoknál is.

- a legfelsőbb bíróság általában, az ítélkezés minden területén fontos feladatának tartotta a jogi és erkölcsi normákkal össze nem egyeztethető negatív jelenségek felszámolásának elősegítését és a nevelést szocialista életfelfogásnak megfelelő magatartásra.

- az új szövetkezeti jogszabályok szélesítették a bíróság hatáskörét a szövetkezet és tagja közötti ún. tagsági vitákban, az ilyen perek száma mégsem emelkedett számottevő mértékben. ez jórészt annak köszönhető, hogy a szövetkezeti szervek, elsősorban a szövetkezeti döntőbizottságok egyre jobban megismerik és helyesen alkalmazzák az új jogszabályokat. a jogviták jelentős része a tag által a szövetkezetnek vagy a szövetkezet által a tagnak okozott kárral kapcsolatban keletkezik.

/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 7. folyt./-ju

a baleseti kártérítési perekben szerzett tapasztalatok szerint a mezőgazdasági termelőszövetkezetek még mindig gyakran hagyják figyelmen kívül a baleseti óvórendszabályokat. ezért a munkafeltételek megjavítására, a biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtésére és a munkavédelmi szabályok szigorú megtartására való nevelést a legfelsőbb bíróság fontos feladatának tartja. meg kell említenem azt is, hogy az új szövetkezeti jogszabályok értelmezésével kapcsolatban számos esetben kellett irányítást adni a bíróságok részére, főként a jogviták intézésének bonyolult rendszerre és a részletszabályok helyenként pontatlan megfogalmazása miatt.

- a családjog területén a legfelsőbb bíróság a házasság és a család védelmét tekintette elsőrendű feladatának. több irányelvet és állásfoglalást hozott a módosított családjogi törvény egységes alkalmazása és a közgondolkodás helyes irányu formálása érdekében. elmondhatjuk, hogy a családjognak szinte minden fontos területén magas szintű elvi iránymutatással gondoskodtunk az egységes ítélkezésről. a házassági bontóperekkel kapcsolatos 9. számú irányelvünk segítséget nyújt a bíróságoknak - de maguknak a házastársaknak is - a családi kapcsolatoknak a szocialista erkölcsi felfogáson alapuló, a szocialista emberhez méltó, kulturált rendezéséhez. a házassági vagyoni igények rendezéséről szóló 10. számú irányelvünk elvi tételeinek megállapításánál a házastársak egyenjogúsága és kölcsönös támogatási köteleessége, a közös vagyon fokozott védelme, az életszerű rendezés igénye, a méltánytalanságok kiküszöbölése, valamint a jogvita végleges lezárására való törekvés voltak az irányadó szempontok. a szülőtartásról szóló 11. számú irányelvünk vezérlő szempontja pedig a szülőkkel szemben fennálló köteleességek teljesítésére nevelés, e körben is a szocialista erkölcsi felfogás érvényre juttatása volt. e törekvésünkben nagy segítséget jelent az új bírósági törvénynek az a rendelkezése, amelynek alapján irányelveinket és elvi döntéseinket a hivatalos lapban is közzé kell tenni, s így azok az állampolgárok széles körében fejthetik ki nevelő hatásukat. az irányelveken kívül számos más iránymutatással is segítjük a bíróságok jogalkalmazó tevékenységét a családjogi ítélkezés területén. mind-ezek nyomán a családjogi ítélkezés kiegyensúlyozottnak és megszilárdultnak tekinthető, a bírósági gyakorlatban megvalósulnak családjogunk alapelvei.

a továbbiakban elmondta dr. szakács ödön, hogy a népgazdasági szempontból legjelentősebb gazdasági pereket az általános szabályoktól eltérően első fokon is a legfelsőbb /? 4óság tárgyalja. emellett a legfelsőbb bíróság bírálja el a megyei bíróságok és a fővárosi bíróság hatáskörébe tartozó nagyszámú gazdasági perben meghozott határozatok elleni fellebbezéseket és a törvényességi óvásokat is. az elmúlt két évben az első és másodfoku eljárásra a legfelsőbb bíróságra érkezett 6500 gazdasági per értéke közel 26 milliárd forint volt.

/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 8. folyt./-ju

- a legfelsőbb bíróság gazdasági kollégiumának állásfoglalásai és határozatai elősegítik a gazdaságpolitikai célok megvalósítását is, mert a gazdálkodó szervezeteket is tájékoztatják a jogszabályok helyes értelméről és ezáltal biztosítják, hogy a gazdasági kapcsolatok és a vállalati magatartások az eddiginél is jobban megfeleljenek a jogszabályoknak. erre szükség is van. a gazdasági perek nagy száma és a bírósági tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy a szocialista szervezetek együttműködése és szerződési fegyelme még nem elég szilárd.

- a polgári jogi szabályok szerint szerződéseiket a szocialista szervezetek is a lényeges feltételekben való megegyezéssel hozhatják létre. a tapasztalatok szerint azonban a gazdálkodó szervezetek még gyakran nem tudnak szerződéseik feltételeiben megegyezni. számos esetben a szállító, a kivitelező gazdasági erőfőlénye tudatában egyoldaluan határozza meg a szerződési feltételeket. / ilyen pl, az egységárakat növelő különböző felárak és százalékos pótlékok kikötése. / ugyancsak az egyik fél gazdasági erőfőlénye okozza azt, hogy a felek - a jogszabályi lehetőség ellenére - ritkán kérik az ilyen vitákban a bíróság döntését. a bíróságok elé ezért túlnyomórészt szerződéskötési kötelezettség eseteiben megindított szerződési viták kerültek. ezekben a bíróságok az egyoldalú feltételek kiküszöbölésével és a tisztességtelen haszonszerzési törekvés megakadályozásával, mindenkor a népgazdasági érdekeknek megfelelően határozták meg a feltételeket és így hozták létre a szerződéseket.

- nagyfontosságú e téren is a legfelsőbb bíróságnak az a múlt évi kollégiumi állásfoglalása, amely összefoglalta az árral összefüggő egyes kérdésekre vonatkozó elveket.

- a legfelsőbb bíróság több állásfoglalás és ítélet közzétételével széleskörben adott iránymutatást a gazdálkodó szervezetek szerződési fegyelmének erősítése érdekében. ezek alapján a bíróságok a szerződést nem vagy nem megfelelően teljesítő gazdálkodó szervezeteket a törvényes következmények alkalmazásával szigorúan felelősségre vonták és őket az okozott vagyoni kár megtérítésére is kötelezték.

/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 9. folyt./-ju

- a megnövekedett vállalati önállóság első éveiben a gazdálkodó szervezetek körében eluralkodott a szállítók, kivitelezők jelentős szerződésszegéseivel való megalkuvás. a gazdálkodó szervezetek gyakran akkor sem mutatták ki nyilvántartásaikban és így nem is érvényesítették törvényes igényeiket, amikor tapasztalhatták, hogy a szerződésszegés / pl. a hibás teljesítés vagy beruházási létesítményük kivitelezésének késedelme/ a termelésükben zavarokat, ezért számukra többletköltségeket, egyéb anyagi hátrányokat, tehát jelentős károkat is okoz. e lázaság felszámolása érdekében csaknem két éve pénzügyminiszteri rendelet előírta a gazdálkodó szervezetek által nem teljesített kötelezettségek miatt esedékes / kamat, kötbér és kártérítési/ követelések megfelelő bizonylati nyilvántartását. lényeges változást a rendelet hatálybalépése óta sem tapasztaltunk. a megrendelők továbbra is inkább a hibás szolgáltatások kijavítására vagy kicserélésére irányuló igényüket érvényesítették és nem mindig követelték a felmerült káruk megtérítését, sem a kötbér megfizetését. az így keletkezett károkat azután a felhasználókon, fogyasztókon igyekeztek ehozni. indokolt lenne ezért az említett rendelet végrehajtásának fokozottab ellenőrzése.

- a bíróságok gazdálkodó szervezetek tisztességtelen haszonszerzési törekvéseit nemcsak a szerződéskötési vitákban, hanem a számlázott követelésekkel kapcsolatos perekben is tapasztalták és a jogtalanul felszámított összegeket nem ítélték meg.

- a tisztességtelen haszonszerzés legkirivóbb esetei a gazdasági bírság iránti eljárásokban fordultak elő. a legfőbb ügyész, a pénzügyminisztérium bevételi főigazgatósága, a központi népi ellenőrzési bizottság és az országos anyag- és árhivatal, továbbá a felügyeletet gyakorló miniszterek és a megyei tanácsok indítványai alapján a beszámolási időszakban már száznál is több eljárás indult. ezek közül - első vagy másodfokon - ötvennel a legfelsőbb bíróság is foglalkozott.

- a tárgyalt ügyek adatai szerint a jelentős jogtalan nyereséget, tisztességtelen hasznot több fogyasztási és értékesítő szövetkezet a tevékenységi körének túllépésével, jogosulatlan nagykereskedelmi, termelőeszköz-kereskedelmi, ügynöki tevékenységgel érte el. néhány mezőgazdasági termelőszövetkezet az engedélyezettől eltérő ipari vagy építőipari vállalkozással, gépkocsi-fuvarozással, továbbá meg nem engedett közvetítő tevékenységgel, illetőleg burskolt munkaerőátengedéssel jutott tisztességtelen haszonhoz. ártul-lépéssel jutott jogtalan nyereséghez mezőgazdasági termelőszövetkezet, azzal hogy a raktárait több államivállalat részére a maximumnál magasabb díjért bérbeadta, ipari szövetkezet az általa előállított építőipari gépek árát szabálytalanul alakította ki. több esetben jelentős nagyüzemekkel szemben kellett nagyösszegű gazdasági bírságot kiszabni pl. azért, mert színtelt vállalkozási szerződésekkel saját munkájuk elvégzésére más gazdálkodó szervezetek dolgozóit, szövetkezetek tagjait vették igénybe.
/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 10. folyt./-ju

a legfelsőbb bíróság által a két év alatt befejezett eljárásokban jogerősen kiszabott gazdasági bírság összege meghaladta a 153 millió forintot. a gazdasági bírság összegét a bíróságok olyan mértékben szabták ki, hogy nemcsak a jogtalanul szerzett vagyoni előnyt vonták el, hanem jelentős anyagi hátrány okozásával is kifejezésre jutatták a társadalmi és gazdasági rendünk elveivel ellentétes magatartásokkal szembeni rosszalást. a jogviták tárgyalása során észlelt egyes kirivóbb rendellenességekre, az illetékes felügyeleti szervek figyelmét felhívtuk.

1973. január 1. óta a dolgozók és munkáltatók munkaügyi vitáit is végső fokon bírósági úton döntenek el. a régi területi munkaügyi döntőbizottságok helyett megalakultak a megyénként szervezett munkaügyi bíróságok, s a munkaügyi ítélkezés elvi irányítására, a vitás ügyek legfelsőbb szintű eldöntésére létrejött a legfelsőbb bíróság munkaügyi kollégiuma.

- az elmúlt két évben a munkaügyi bíróságok csaknem 32000 ügygel foglalkoztak. a legfelsőbb bírósághoz mintegy 1900 ügyben érkezett törvényességi óvás iránti kérelem. a két év alatt a legfelsőbb bíróság elnöke kereken 400, a legfőbb ügyész pedig 300 törvényességi óvást nyújtott be. azt tapasztaljuk, hogy a törvényességi óvás iránti kérelmek száma emelkedik, ehhez viszonyítva azonban a benyújtott óvásk száma már kis mértékben csökken.

- mindez, és a legfelsőbb bíróság egyéb adatainak elemzése is azt mutatja, hogy a dolgozók bátrabban harcolnak igazukért, felismerik, hogy a munkaügyi bíróságok egyre inkább képesek vitás ügyekben elfogulatlan, igazságos döntést hozni. a vállalatok ugyanakkor fokozottabban ügyelnek arra, hogy mindenkor a törvényeknek, a kollektív szerződéseknek megfelelően járjanak el, mert ezek megsértése velük szemben hátrányos bírósági döntést vonhat maga után. rájönnek azonban arra is, hogy a bíróságok nagy segítséget nyújthatnak számukra a munkafegyelem erősítéséhez. a törvényességi óvásk viszonyított számarányának csökkenő tendenciája pedig a döntőbizottságok s a munkaügyi bíróságok munkája színvonalának emelkedésére utal.

- a legfelsőbb bíróság elvi irányító munkája során ezen a területen is maximálisan törekedett a társadalmi érdek érvényesítésére. társadalmi érdeknek tekintettük mindenkor a dolgozók jogainak védelmét, az üzemi demokrácia érvényesülésének bírósági eszközökkel való biztosítását, a jó munkahelyi légkör elősegítését, valamint azt, hogy a vezetők joga a munkafegyelem, a szocialista együttélés szabályainak megsértésével szemben minden esetben érvényesülhessen. e célkitűzések megvalósításában egymást segítve dolgozunk a szót-tal, a legfőbb ügyésszeggel, a munkaügyi és az igazságügyi minisztériummal. a közös munka eredménye, hogy megfelelő iránymutatásokat adhatunk a bíróságoknak, munkaügyi döntőbizottságoknak több alapvető kérdésben.
/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 9. folyt./-ju

- a megnövekedett vállalati önállóság első éveiben a gazdálkodó szervezetek körében eluralkodott a szállítók, kivitelezők jelentős szerződésszegéseivel való megalkuvás. a gazdálkodó szervezetek gyakran akkor sem mutatták ki nyilvántartásaikban és így nem is érvényesítették törvényes igényeiket, amikor tapasztalhatták, hogy a szerződésszegés / pl. a hibás teljesítés vagy beruházási létesítményük kivitelezésének késedelme / a termelésükben zavarokat, ezért számukra többletköltségeket, egyéb anyagi hátrányokat, tehát jelentős károkat is okoz. e lazaság felszámolása érdekében csaknem két éve pénzügyminiszteri rendelet előírta a gazdálkodó szervezetek által nem teljesített kötelezettségek miatt esedékes / kamat, kötbér és kártérítési / követelések megfelelő bizonylati nyilvántartását. lényeges változást a rendelet hatálybalépése óta sem tapasztaltunk. a megrendelők továbbra is inkább a hibás szolgáltatások kijavítására vagy kicserélésére irányuló igényüket érvényesítették és nem mindig követelték a felmerült kárak megtérítését, sem a kötbér megfizetését. az így keletkezett károkat azután a felhasználókon, fogyasztókon igyekeztek ehozni. indokolt lenne ezért az említett rendelet végrehajtásának fokozottab ellenőrzése.

- a bíróságok gazdálkodó szervezetek tisztességtelen haszonszerzési törekvéseit nemcsak a szerződéskötési vitákban, hanem a számlázott követelésekkel kapcsolatos perekben is tapasztalták és a jogtalanul felszámított összegeket nem ítélték meg.

- a tisztességtelen haszonszerzés legkirívóbb esetei a gazdasági bírság iránti eljárásokban fordultak elő. a legfőbb ügyész, a pénzügyminisztérium bevételi főigazgatósága, a központi népi ellenőrzési bizottság és az országos anyag- és árhivatal, továbbá a felügyeletet gyakorló miniszterek és a megyei tanácsok indítványai alapján a beszámolási időszakban már száznál is több eljárás indult. ezek közül - első vagy másodfokon - ötvennel a legfelsőbb bíróság is foglalkozott.

- a tárgyalt ügyek adatai szerint a jelentős jogtalan nyereséget, tisztességtelen hasznot több fogyasztási és értékesítő szövetkezet a tevékenységi körének túllépésével, jogosulatlan nagykereskedelmi, termelőeszköz-kereskedelmi, ügynöki tevékenységgel érte el. néhány mezőgazdasági termelőszövetkezet az engedélyezettől eltérő ipari vagy építőipari vállalkozással, gépkocsi-fuvarozással, továbbá meg nem engedett közvetítő tevékenységgel, illetőleg burkolt munkaerőátengedéssel jutott tisztességtelen haszonhoz. ártulatléppéssel jutott jogtalan nyereséghez mezőgazdasági termelőszövetkezet, azzal hogy a raktárait több államivállalat részére a maximumnál magasabb díjért bérbeadta, ipari szövetkezet az általa előállított építőipari gépek árát szabálytalanul alakította ki. több esetben jelentős nagyüzemekkel szemben kellett nagyösszegű gazdasági bírságot kiszabni pl. azért, mert szinlett vállalkozási szerződésekkel saját munkájuk elvégzésére más gazdálkodó szervezetek dolgozóit, szövetkezetek tagjait vették igénybe.
/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 10. folyt./-ju

a legfelsőbb bíróság által a két év alatt befejezett eljárásokban jogerősen kiszabott gazdasági bírság összege meghaladta a 153 millió forintot. a gazdasági bírság összegét a bíróságok olyan mértékben szabták ki, hogy nemcsak a jogtalanul szerzett vagyoni előnyt vonták el, hanem jelentős anyagi hátrány okozásával is kifejezésre jutatták a társadalmi és gazdasági rendünk elveivel ellentétes magatartásokkal szembeni rosszalást. a jogviták tárgyalása során észlelt egyes kirívóbb rendellenességekre, az illetékes felügyeleti szervek figyelmét felhívtuk.

1973. január 1. óta a dolgozók és munkáltatók munkaügyi vitáit is végső fokon bírósági úton döntenek el. a régi területi munkaügyi döntőbizottságok helyett megalakultak a megyénként szervezett munkaügyi bíróságok, s a munkaügyi ítélkezés elvi irányítására, a vitás ügyek legfelsőbb szintű eldöntésére létrejött a legfelsőbb bíróság munkaügyi kollégiuma.

- az elmúlt két évben a munkaügyi bíróságok csaknem 32000 ügygel foglalkoztak. a legfelsőbb bírósághoz mintegy 1900 ügyben érkezett törvényességi óvás iránti kérelem. a két év alatt a legfelsőbb bíróság elnöke kereken 400, a legfőbb ügyész pedig 300 törvényességi óvást nyújtott be. azt tapasztaljuk, hogy a törvényességi óvás iránti kérelmek száma emelkedik, ehhez viszonyítva azonban a benyújtott óvások száma már kis mértékben csökken.

- mindez, és a legfelsőbb bíróság egyéb adatainak elemzése is azt mutatja, hogy a dolgozók bátrabban harcolnak igazukért, felismerik, hogy a munkaügyi bíróságok egyre inkább képesek vitás ügyekben elfogulatlan, igazságos döntést hozni. a vállalatok ugyanakkor fokozottabban ügyelnek arra, hogy mindenkor a törvényeknek, a kollektív szerződéseknek megfelelően járjanak el, mert ezek megsértése velük szemben hátrányos bírósági döntést vonhat maga után. rájönnek azonban arra is, hogy a bíróságok nagy segítséget nyújthatnak számukra a munkafegyelem erősítéséhez. a törvényességi óvások viszonyított számárányának csökkenő tendenciája pedig a döntőbizottságok s a munkaügyi bíróságok munkája színvonalának emelkedésére utal.

- a legfelsőbb bíróság elvi irányító munkája során ezen a területen is maximálisan törekedett a társadalmi érdek érvényesítésére. társadalmi érdeknek tekintettük mindenkor a dolgozók jogainak védelmét, az üzemi demokrácia érvényesülésének bírósági eszközökkel való biztosítását, a jó munkahelyi légkör elősegítését, valamint azt, hogy a vezetők joga a munkafegyelem, a szocialista együltetés szabályainak megsértőivel szemben minden esetben érvényesülhessen. e célkitűzések megvalósításában egymást segítve dolgozunk a szót-tal, a legfőbb ügyésséggel, a munkaügyi és az igazságügyi minisztériummal. a közös munka eredménye, hogy megfelelő iránymutatásokat adhatunk a bíróságoknak, munkaügyi döntőbizottságoknak több alapvető kérdésben.
/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács... 11. folyt./-ju

- a munkavédelemmel, a dolgozók egészségének oltalmával kapcsolatos kérdésekben ösztönözni kívántuk a vállalatokat arra, hogy a dolgozók élete, testi épsége és egészsége védelmében teremtsék meg a biztonságos munkavégzés feltételeit és szigorúan tartsák meg a munkavédelmi szabályokat. ugyanakkor nevelni kívántuk a dolgozókat is a biztonsági előírások, az óvórendszabályok és a munkavédelem egyéb szabályinak megtartására és a munkavégzés során elvárható fokozott gondosságra.

- a legfelsőbb bíróság határozataiban, elvi állásfoglalásaiban nagy súlyt helyez arra, hogy a dolgozók jogos igényeik alapján megfelelően részesüljenek a társadalombiztosítási gondoskodásban, az üzemi balesetet szenvedett vagy foglalkozási körükben megbetegedett dolgozók a vállalat anyagi felelőssége alapján megfelelő kárpótlást kapjanak, s baleseti munkaképesség-csökkenésük vagy rokkantságuk miatt keresetvesztéséget ne szenvedjenek.

- a társadalmi tulajdon védelmét és a munkafegyelem megszilárdítását szolgálja a legfelsőbb bíróságnak fegyelmi ügyekben és a dolgozók anyagi felelősségének érvényesítésénél követett törvényességi óvási és ítélkezési gyakorlata. a legfelsőbb bíróság döntéseiben fokozott jelentőséget tulajdonítottunk a munkaviszony és az egyéb jogviszony elhatárolásának, az álmunkaviszonyok megállapításának, különösen olyankor, amikor nagyobb bevételek elérése érdekében a jogszabályok kijátszása céljából burkolt szerződéseket kötnek.

- összegezve megállapíthatjuk, hogy a munkügyi bíróságok létrehozása helyes volt, s egyaránt sikeresen szolgálta a szocialista demokrácia és a törvényesség erősítésének pártunk által meghatározott célkitűzéseit.

ezután elmondotta dr. szakács ödön, hogy a legfelsőbb bíróság működése az ítélkező és az elvi irányító tevékenységen túlmenően egyéb területekre is kiterjedt.

- folyamatosan részt vettünk a kodifikációs munkaprogram megvalósításában: közreműködtünk a jogszabályelőkészítő bizottságok munkájában, észrevételeket tettünk jogszabálytervezetekre, s ennek során hasznosítottuk az ítélkezési és elvi irányító munkában szerzett gyakorlati tapasztalatainkat.

/ folyt. köv./

bkk 1. / dr. szakács ... 12. folyt./-ju

- munkánk eredményességét előmozdította a más szervekkel való együttműködésünk. nagy súlyt helyeztünk az alsó bíróságokkal való kapcsolataink elmélyítésére, gondot fordítottunk a társadalmi szervekkel és az üzemek dolgozóival fennálló közvetlen kapcsolataink fejlesztésére is. ennek érdekében képviseltettük magunkat a társadalmi szervezetek különböző rendezvényein, előadásokat tartottunk és látogatásokat tettünk ipari és mezőgazdasági üzemekben.

- ez a széleskörű együttműködés segített bennünket abban, hogy jobban megismerjük a társadalmi összefüggéseket, időben felmérhessük a gyakorlatban jelentkező igényeket, s így megalapozottabban, magasabb szinten végezhesük mind az elvi irányító, mind az ítélkező munkánkat. ezuttal is köszönetet mondok ezért az értékes támogatásért.

- az elkövetkező időben a legfelsőbb bíróság munkája színvonalának további emelését, pártunk xi. kongresszusa határozatainak maradéktalan végrehajtását tartjuk központi feladatunknak.

befejezésül a legfelsőbb bíróság elnöke hangsúlyozta:

- az ország legmagasabb bírósági szervének munkáját eredményesen végezni rendkívül nehéz, felelősségteljes, ugyanakkor azonban megtisztelő feladat. pártunk programnyilatkozata megállapítja, hogy „előrehaladásunk tudatosan vállalat, fegyelmezett munkát kíván,„ mi ezt a munkát örömmel és készséggel vállaljuk. azzal a jogos bizakodással haladunk előre, hogy munkánkkal szilárdítjuk a magyar igazságszolgáltatás alaposágába és megbízhatóságába vetett hitet és szerény eszközeinkkel mi is hozzájárulunk szocialista építőmunkánk eredményességéhez.

- kérem a tisztelt országgyűlést, hogy beszámolómat fogadja el - fejezte be beszédét dr. szakács ödön. /mti/

parlament

bkk. 2. dr. schultheisz emil beszéde

mir/rj zs

1975. április 11.

rendelkezésre bocsátjuk dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter parlamenti beszédét, amely az országgyűlés pénteki, április 11-i ülésén hangzik el.

az anyag feloldásig e m b a r g ó s !

x x x

dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter előljáróban rá-

mutatott: szocialista társadalmunk legfőbb célja a dolgozó ember anyagi és kulturális felemelkedésének, jólétének biztosítása, életkörülményeinek javítása, életszínvonalának növelése. ennek szerves része az széleskörű, messzemenő gondoskodás, amelylyel államunk minden magyar állampolgár egészségének körültekintő védelmét kívánja biztosítani. a sokoldalú gondoskodás jelentős részben a társadalombiztosítás révén valósul meg, amely magában foglalja az anyasági ellátást, a családi pótlékot, és a nyugellátást, s amelyben kiemelkedő jelentősége van az egészségügyi ellátásnak is.

a társadalombiztosítási törvényjavaslatról szólva kifejtette: társadalombiztosítási rendszerünket egységbe foglaló törvénytervezet ez, amely az emberről való intézményes, az egész társadalomra kiterjedő, az egyenjogúságon alapuló, igazságos gondoskodást kívánja továbbfejleszteni. széleskörű érdeklődésre számíthat, hiszen hazánk valamennyi állampolgárát érinti, a ma született csecsemőktől a legidősebbekig.

dr. schultheisz emil ezután arról beszélt, hogy társadalombiztosításunk - és ezen belül az egészségügyi ellátás - három évtizedes fejlődése hűen tükrözi szocialista hazánk társadalmi, gazdasági fejlődését, pártunknak és kormányunknak a lakosság szociális biztonságáért érzett felelősségét. a felszabadulás előtt 10 ezer orvos, 1600 gyógyszerész és 20 ezer egészségügyi dolgozó, valamint 47 ezer kórházi ágy állt az egész ország rendelkezésére. ez azonban csak egy aránylag szűk réteg igényeit elégíthette ki. az orvosi ellátást, a rendelőintézeti és kórházi ápolást, a gyógyszerellátást a városi és a falusi dolgozók jelentős többsége csak kivételes esetben tudta megfizetni.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 2. /dr. schultheisz... 1. foyt./rj

a szocialista elvek az 1945. után bekövetkezett forradalmi változásokkal összhangban jutottak érvényre társadalombiztosításunkban. a legfontosabb előrelépés a társadalombiztosítási gondoskodás kiterjesztése, a széleskörű egészségügyi és anyagi ellátás biztosítása volt. ehhez napjainkban több mint 23 ezer orvos, 4.200 gyógyszerész, 83 ezer egészségügyi szakdolgozó és 86 ezer kórházi ágy áll az állampolgárok rendelkezésére. szakembereink száma és képzettsége hazánkat a világ legjobban ellátott országai közé emelte, s ezzel megteremtettük annak feltételét, hogy államunk minden polgára igénybe vehesse az egészségügyi ellátást.

szociálpolitikai céljaink megvalósításának jelentős állomása volt az egészségügyről szóló 1972. évi második törvény megalkotása. az új törvény lehetőséget teremtett feladataink egységes végrehajtásához és hosszútávú programot adott az egészségügy fejlesztéséhez is. az egészségügyi törvényhez hasonló jelentőségű a mostani törvényjavaslat is. s mert az egészségügyi ellátás szoros összefüggésben van társadalombiztosítási rendszerünkkel, ez utóbbinak minden változása kihat az egészségügyi ellátás lehetőségeire, és színvonalára is. az egész lakosságra kiterjedő szociális biztonság egységes rendszerének megalakítása összhangban van pártunk kongresszusi határozataival, népesedéspolitikai feladatainkkal, biztosítja a teljeskörű, az ország minden állampolgárára kiterjedő egészségügyi ellátást, és ezáltal szocialista egészségügyünk alapelveinek érvényesülését. eredményeink ismeretében azonban nem feledkezhetünk meg a megoldásra váró feladatainkról sem.

a miniszter ezek sorában említette a megelőzés továbbfejlesztését. ezzel kapcsolatban elmondotta: az egyén és a társadalom szempontjából sokkal kedvezőbb a betegség megelőzése, mint a már bekövetkezett baj orvoslása. ezzel összefüggő tennivaló az azonos színvonalú ellátás biztosítása, a falu és a város egészségügyi ellátásában meglévő különbségek csökkentése és a kórházi ágyak számának növelése. a párt xi. kongresszusának határozata alapján az egészségügyi intézmények felújításával, bővítésével, felszerelésük korszerűsítésével, a meglévő hálózat szerettebb irányításával és az orvostudomány új eredményeinek alkalmazásával kell tovább javítani a betegségek megelőzését szolgáló egészségügyi apparátus munkáját; növelni kell a betegellátás színvonalát, kulturáltságát, fejleszteni kell az üzemi egészségügyi és az iskolaorvosi ellátást. e célok azonban az eddigieknél jobban megkövetelik a tervező, szervező és az irányító munka fokozottabb mértékű javítását.

/folyt.köv./

bkk. 2. / dr. schultheisz... 2. folyt./rj

a miniszter külön szövelt a népesedéspolitikai határozatok végrehajtásának tapasztalatairól. elmondotta, hogy az elmúlt két évben örövendetesen csökkent a művi vetélések száma, s egyre több nő vállalja az anyaság magasztos hivatását. ezért folyamatosan kell gondoskodni a szülészeteti ágyak számának növeléséről; ezt a már meglévő gyógyintézetek ágyainak belső átcsoportosításával és a tervezett építkezések mielőbbi befejezésével oldják meg.

- megszerveztük a megelőzést, az egészség védelmét és a népesség növekedését egyaránt szolgáló család- és nővédelmi táncsadók hálózatát. széleskörű munka bontakozott ki a korszerű családtervezés támogatására. körzeti- és gyermekegészségügyi szolgálatunk - a csecsemő- és gyermekellátás területén - megoldotta a gyermekápolási táppénz-segélyezés kiterjesztésével meg-növekedett feladatokat. ugyanakkor megkezdtük, illetve folytatjuk az ifjúság egészségügyi ellátásának korszerűsítését. az iskolaegészségügy fejlesztése népesedéspolitikánk egyik alapvető feladata, amely nem oldható meg a társadalom támogatása, a pedagógusok aktív, folyamatos, egyetértő közreműködése nélkül.

dr. schultheisz emil ezután hangsúlyozta, hogy az egészségügy gondjainak jelentős része éppen eredményeiből adódik. minél jobban, minél hatásosabban dolgozik az egészségügyi hálózat, annál több lesz a munkája. a jó munka eredményeként ugyanis egyre több újszülött nő fel és egyre több felnőtt éri meg - viszonylag egészségesen - az öregkört. az időskoruknál azonban - a tudomány jelenlegi eszközeivel - még nem tudjuk megakadályozni egyes, az élet végéig tartó betegségek kialakulását. még akkor sem, ha megfelelő gondoskodással hosszú ideig meg tudjuk gátolni ezeknek a betegségeknek a súlyosbodását. mindez nagyon sok munkát, gyógyszert, eszközt és kórházi ágyat, illetve szociális otthont igényel.

a miniszter ezután arról beszélt, hogy az elmúlt 30 évben felszámoltuk a hagyományos népbetegségeket, s a népünk egészségügyi helyzetét jelző adatok jobbak, mint sok iparilag fejlett országban. ugyanakkor a gazdasági, a technikai fejlődés és az urbanizáció új, növekvő feladatok elé állítja az egészségügyet. egyebek között növekszik a balesetek, a mérgezések száma, egyre több gondot jelent a zajártalom és más, ehhez hasonló civilizációs betegség. mind több lesz a rendszeres kezelésre szoruló beteg is. s mert a fejlődő orvostudomány legújabb eredményeit is hasznosítani kívánjuk, államunknak minden évben nagyobb összegeket kell fordítania az egészségügyre, még akkor is, ha csak az egy betegre fordított kiadásokat kívánjuk azonos szinten tartani. az ellátás további javítása pedig még ennél is nagyobb áldozatokat követel. reális igény ez, hiszen szocialista építőmunkánk újabb és újabb sikerének pozitív hatása, következménye tükröződik benne.

/folyt.köv./

bkk. 2. / dr. schultheisz... 3. folyt./rj

dr. schultheisz emil a továbbiakban részletesen szövelt az üzemi dolgozók egészségvédelméről, amely egyik kiemelt feladata egészségügyünknek. különösen az utóbbi években - a mezőgazdaság szocialista átalakulásával és a mezőgazdasági termelés iparosodásával - mint sürgetőbbé vált az ipari munkásság mellett a mezőgazdasági dolgozók egészségvédelmének és ellátásának fejlesztése is.

e növekvő feladatok magasabb szintű, hatékonyabb megoldása érdekében hozták létre az országos munka- és üzemegészségügyi intézetet, amely az országos hatáskörű szervezési módszertani és tudományos kutatóközpont szerepét tölti be. megteremtették az üzemegészségügy egységes szakmai fejlesztéséhez, irányításához, a közegészségügyi és a gyógyító megelőző tevékenység összehangolásához szükséges feltételeket. az egész társadalomra vonatkozó egységes egészségügyi ellátás érdekében most az egyik legfontosabb feladat az, hogy csökkentjük az ipari és a mezőgazdasági dolgozók társadalombiztosításában még meglévő különbségeket. a társadalombiztosítási törvény tervezete megoldást kínál erre is; a dolgozók munkahelyi egészségvédelmét tartalmazó előírások maradéktalan teljesítésével új lehetőségek kínálkoznak az üzemegészségügyi ellátás további fejlesztésére.

az egészségügyi törvény előírja, hogy az állampolgárok az orvosi ellátást - a gyógyító, megelőző ellátás keretében - ingyenesen kapják. az egészségügy ma már rendelkezik az ehhez szükséges feltételekkel. eddig ugyanis az ingyenes egészségügyi ellátás függvénye volt a társadalombiztosításnak. az évek során bármennyire növekedett is a biztosítottak száma, a biztosítási jogszabályok bonyolult rendszere miatt mégsem lehetett egységes, egyszerűsített eljárást alkalmazni az egészségügyi ellátás igénybevételekor. ez sok fölösleges munkával járt, és a túlzott adminisztráció éppoly terhet jelentett a társadalombiztosítási és az egészségügyi dolgozóknak, mint a lakosságnak, a betegeknek. most mindez megváltozik: a gyógyintézetek igénybeviteléhez, az orvosi kezeléshez elegendő lesz a személyi igazolvány is. a térítéshez kötött szolgáltatásoknál - a gyógyszerek és a gyógyászati segédeszközök esetében - szintén egyszerűbb lesz az eljárás.

/folyt.köv./

bkk. 2. / dr. schultheisz... 4. folyt./rj

az utóbbi időben évente 150 millió receptet irtak fel orvosaink, s avényírás a körzeti orvosok rendelési idejének egyharmadát vette igénybe. a felírt gyógyszerek jelentős részét ugyan eddig is meg lehetett recept nélkül vásárolni, - csak hogy teljes áron. a receptírás tehát - és ezzel az orvosok fölöslegesen lekötött értékes munkaideje - a vény utalvány-jellegét, δ -! 9üó;óó?? 14-5 ;!9üw1ü5-. ezért megfelelő elemzés és megfontolt előkészítés után ma már célszerűnek látszik a gyógyszerrendelés újra szabályozása, a vény utalvány jellegének megszüntetése. ezzel nemcsak az orvosok, hanem a betegek helyzetét is megkönnyíthetjük.

befejezésül a miniszter hangsúlyozta: ma még kevés országban mondhatják el, hogy ingyenes a gyógykezelés, s ezt törvény garantálja. törvény gondoskodik a betegségi biztosításról, s rendeletekkel messzemenően támogatják a családok védelmét, a kedvezményes gyógyszerellátást. a társadalombiztosítási törvény tervezete most újabb lehetőségeket is teremt. /mti/

--

bkk. 3. dr. szénási géza beszámolója

tf/tm/rj zs

1975. április 11.

rendelkezésre bocsátjuk dr. szénási géza legfőbb ügyész beszámolójának szövegét, amely az országgyűlés pénteki ülésén hangzik el.

e m b a r g ó f e l o l d á s í g !

x x x

tisztelt országgyűlés!

- az 1953-ban létrehozott új típusú ügyészség tervszerű munkája is hozzájárult ahhoz, hogy a magyar népköztársaságban a törvénysértések és a kriminalitás száma ma már viszonylag alacsony szinten van.

- az országgyűlés 1972. júniusában alkotta meg sorrendben a harmadik ügyészi törvényt - az 1972. évi v. törvényt. ma ennek alapján végezzük munkánkat. ez az ügyészi törvény a korábbiakhoz képest a társadalmi és állami fejlődéssel összhangban néhány fontos elvi módosítást is tartalmaz. többek között megfogalmazta, hogy valamennyi állami, társadalmi és szövetkezeti szerv kötelessége a saját munkaterületén a törvényesség biztosítása és így nem kizárólag az ügyészséget terhelő felelősség a törvények végrehajtásáért. az általános felügyeleti munkában érvényesül leginkább ez az elvi koncepció.

- a tapasztalatok alapján ma már mondhatjuk, hogy az új elv ellenére nem a munka mennyisége, nem az ügyészi szervezettel szemben támasztott igények nem könnyítettek az ügyészek munkaterhén, mert az új törvény egyben nagyobb felkészültséget követel tőlük.

az ügyészi törvény új elvei kapcsán dr. szénási géza elmondta, hogy a legfőbb ügyész a nyomozással kapcsolatban csak irányelveket bocsát ki és ezek figyelembe vételével az illetékes miniszter a legfőbb ügyésszel egyetértésben köteles utasítást adni az alárendelt szerveinek. ez a törvényi rendelkezés a felelősségi határokat is pontosan megszabja. az ügyészi törvény értelmében az ügyész részt vesz a bírósági eljárásban és közreműködik abban, hogy a bíróságok határozatai megfeleljenek a törvényeknek. e vonatkozásban megszűnt a felügyelet elnevezés.

/folyt.köv./

bkk. 3. / dr. szénási... 1. folyt./rj

a polgári jogi tevékenységnél elvi jellegű változást hozott az új törvény abban, hogy az ügyészi jogositványokat /keresetindítás, fellépés/ csak fontos állami vagy társadalmi érdekből, illetőleg akkor lehet gyakorolni, ha a jogosult bármely okból nem képes jogainak védelmére. a felek rendelkezési jogát az ügyésznek is tiszteletben kell tartania, de természetesen csak addig, amíg annak gyakorlása nem sérti a közérdeket vagy mások törvényes érdekeit.

a következőkben dr. szénási Géza az ügyészségi munkaterületek közül az általános felügyeleti tevékenység tapasztalatait ismertette:

- az általános törvényességi felügyelet központjában - a jogpolitikai irányelvekkel összhangban - olyan vizsgálatok és vizsgálatkezdeményezések álltak, amelyek az állami, társadalmi és szövetkezeti szerveknek a törvényességért való felelősségérzetét kívánták elmélyíteni. vizsgálatainkkal elsősorban az állampolgárok széles körét érintő, magas szintű jogszabályok végrehajtásának törvényességét kívántuk biztosítani. így került sor pl. az utóbbi két évben a szabálysértési törvény, a tanácstörvény, az építésügyi és lakásügyi jogszabályok betartásának a vizsgálatára. a mintegy hatezer ügyészi vizsgálat alapján összesen 1350 óvás és 3800 felszólalás benyújtására került sor. e tények arra utalnak, hogy a hatósági ügyintézésben - az elért eredményeket elismerve - a törvényesség szilárdítása érdekében további erőfeszítésekre van szükség.

- vizsgálataink során tapasztalatokat szereztünk a jogalkotásról is. jogalkotásunk ma még nem mindig segíti elő a gyors és pontos jogalkalmazói tevékenységet. egyik-másik jogszabály megalkotásánál a gondos előkészítés hiányának, a „kapkodásnak”, a nyomai lelhetőek fel. ennek következtében végrehajtásuk is nehézkes, ellentmondásos, és sokszor az állampolgárok szükségtelen zaklatásához is vezet. például az építkezésrendészeti bírságról szóló rendelkezéseket sok helyen nem úgy hajtották végre, ahogy azt a jogszabály megalkotói elgondolták; a házártékadóról szóló rendelet végrehajtása a hiányos szabályozás miatt túlzottan elhúzódott; az állampolgárok telek-, lakás- és üdültulajdonának egyes kérdéseiről szóló jogszabályok közérthetőségére jellemző, hogy a jogszabály megjelenésétől alig több mint egy év elteltével az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és az igazságügyi minisztérium az egyetemes joggyakorlat kialakítása érdekében 42 pontból álló iránymutatást adott ki.
/folyt.köv./

bkk. 3. / dr. szénási... 2. folyt./rj

- a jogalkalmazó szerveket változatlanul nehéz helyzet elé állítja az is, hogy az állampolgárok széles körét érintő jogszabályok egy része késve jelenik meg. nincs idejük arra, hogy az új rendelkezéseket a helyes alkalmazáshoz szükséges mértékben megismerjék. nem beszélve az állampolgárokról, akik részére ezek a jogszabályok jogokat és kötelezettségeket állapítanak meg. például a szabálysértési törvény módosításáról és az alkoholista kötelező intézeti gyógykezeléséről szóló rendelkezések a magyar közlöny 1974. évi december 28-i számában jelentek meg és három nap múlva, 1975. január 1. napján életbe is léptek.

- az állami szerveknek a törvényesség megtartására és megtartatására az alkotmányban előírt kötelezettségéből következik, hogy az ügyészségek a vizsgálatok mellett növelik a vizsgálatkezdeményezések számát is. ezek a vizsgálatkezdeményezések alkalmasak arra, hogy előmozdítsák a vizsgálatra felkért felügyeleti és ellenőrző szervek tevékenységét és a megállapított mulasztások miatt a határozottabb intézkedési készségét. e téren tapasztalataink egyre kedvezőbbek.

- panaszintézésünk során fontos feladatunknak tartjuk, hogy jogvédelemben részesítsük azokat az állampolgárokat, akikkel szemben jogszerű eljárásuk miatt megtorlásként hátrányos intézkedést alkalmaztak. megkülönböztetett gondot fordítunk különösen az alacsony jövedelmű, nagy családos dolgozók panaszainak orvoslására.

- a panaszintézés és az ügyészséghez érkezett bejelentések azt a tapasztalatot támasztják alá, hogy a hatósági ügyintézésben - kis és nagy ügyekben egyaránt - előfordul még a bürokratikus ügyintézés és a döntések indokolatlan elodázása.

- az ügyésznek az ügyészi törvényből eredő feladata az is, hogy széles körű kapcsolatot alakítson ki más állami és társadalmi szervekkel. hasznosak és gyümölcsözők a tanácsi vb. titkárokkal egyre szélesebb körben kialakított kapcsolatok és a kölcsönös tájékoztatás. a törvényességi felügyeletnek új feladása és módszere sajnos még nem minden szervnél vált általánossá a felügyeleti és ellenőrző szervek, ágazati minisztériumok egy részének törvényességi felügyeleti tevékenysége eléggé hiányos.
/folyt.köv./

bkk. 3. / dr. szénási... 3. folyt./rj

- munkánk során nagy figyelmet fordítunk az egyedi törvénytörvényesítések orvoslásán túl a tökrvénytörvényesítések okainak kutatására, illetőleg - .3w3ü...és érdekében országos szintű intézkedések kezdeményezésére. így például az új lakásügyi jogszabályok alkalmazásának vizsgálata eredményeképpen tájékoztatást adtam a minisztertanács részére. javaslataim nyomán az egységes jogalkalmazástk segítő iránymutatások kiadására került sor.

- a szabálysértési kódex végrehajtásának öt éves ügyészi tapasztalatairól ugyancsak tájékoztatást adtam a minisztertanácsnak; jelentésemet megvitatta az országgyűlés jogi igazgatási és igazságügyi bizottsága is.

- fontos és állandó feladatunknak tekintjük a munkaügyi viták intézése és a munkavédelmi szabályok megtartása törvényességének ügyészi ellenőrzését. hazánkban 6.571 munkaügyi döntőbizottság működik. tapasztalataink azt mutatják, hogy a munkaügyi viták intézésének színvonala emelkedett. a meghozott döntések többsége megalapozott és törvényes. esetenként, a ténybeli és jogi szempontból bonyolultabb ügyek intézésénél találtunk hibákat. előfordul a törvényden előírt határidők túllépése is.

- a munkavédelmi előírások detartása terén - a kétségtelen javulás ellenére - még sok a hiányosság. az ipari vállalatoknál - különösen a nagyüzemeknél - a balesetelhárítási tevékenység szervezettsége magas színvonalu. lassu előrehaladás tapasztalható a mezőgazdasági és ipari termelőszövetkezeteknél is. a megelőzési tevékenység - kevés kivétellel - azonban még formális. a vállalatok a balesetelhárítási oktatás és a biztonságtechnikai vizsgáztatás szervezésénél gyakran nagyobb gondot fordítanak a felelősség elhárítására, mint a szükséges munkavédelmi ismeretek megszerzésének és a foglalkoztatás jogszabályban előírt feltételeinek biztosítására.

- a szövetkezetek - különösen a mezőgazdasági termelőszövetkezetek - működésének törvényessége tovább szilárdult, főleg a jogszabályok és alapszabályok rendelkezéseinek betartása terén. a szövetkezetek gazdálkodásában kiemelkedő szerepe van a szövetkezeti tulajdon védelmének, ebből következik, hogy fokozott gondot kell fordítani a gazdálkodás ellenőrzésére.
/folyt.köv./

bkk. 3. / dr. szénási...4. folyt./rj

a szövetkezetek belső ellenőrzését illetően általános javulásról és kielégítő eredményről még nem lehet számot adni. annak ellenére, hogy egyes szövetkezetekben már vannak kedvező tapasztalatok. a fékező tényezők között szükséges megemlíteni, hogy a gazdálkodás felügyeleti és belső ellenőrzésének fejlesztéséről szóló kormányhatározat a szövetkezetek tekintetében - az állami vállalatoktól eltérően - nem tette egyértelműen kötelezővé a függetlenített belső ellenőr alkalmazását, hanem azt a szövetkezetek adottságaihoz igazodóan írta elő. az esetleges jogszabály-módosításon túl szükség van a szövetkezetek országos érdekképviseleti szerveinek további folyamatos és céltudatos munkájára is, annak érdekében, hogy a szövetkezetek belső ellenőrzése elérje a kellő színvonalat.

elmondta a legfőbb ügyész, hogy a gazdálkodó szervek egy része a nagyobb eredmény biztosítása érdekében nem minden esetben járt el a törvényesség követelményeinek megfelelően. a gazdasági bírság intézménye az ilyen természetű és a szocialista gazdálkodás elveit sértő jelenségek kiküszöbölésére hatékony eszköznek bizonyult. a bíróságokhoz tehát az utóbbi két évben 31 - 1973-ban 18, 1974-ben 13 - gazdasági bírság kiszabása iránti indítványt nyújtottam be. összesen 54 millió 104 ezer forint bírságalap figyelembe vételével. a többi indítvány részben a központi népi ellenőrzési bizottságtól és a pénzügyminisztérium bevételi főigazgatóságától érkezett. a tanácsok végrehajtó bizottságainak egy része is - elsősorban a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága - élt már ezzel a jogszabályadta lehetőséggel. sajnos a gazdasági ágazatokat irányító minisztériumok a szükségesnél kevesebb figyelmet fordítottak e jelentős gazdasági szankció alkalmazására.

a legfőbb ügyészi beszámoló következő témája az ügyészi polgári jogi tevékenység volt:

- a jogalkalmazás jogpolitikai irányelveire figyelemmel a polgári jogi tevékenységünk során is arra törekszünk, hogy erőnket a legfontosabb területekre összpontosítsuk és így segítsük az egységes és törvényes ítélkezést.

/folyt.köv./

- az ügyészségek polgári jogi tevékenysége és intézkedései kettős irányuak, éspedig aszerint, hogy egy-egy konkrét ügy elbírálása során válik-e szükségessé az ügyészi intézkedés, vagy pedig az ügyek meghatározott nagyobb csoportjának értékelése során szerzett tapasztalatok teszik-e indokolttá az ügyészi intézkedést.

- már a x. kongresszus anyaga és határozatai is felhívták a figyelmet arra, hogy a törvény szigorával kell utját állni a nyerészkedési, harácsolási tendenciáknak, a lakosság megkárosításának, a jogtalan haszonszerzésnek. az ügyészségek erre figyelemmel elemezték azokat a polgári pereket, melyekben nyerészkedési törekvés jelentkezett. az elemzés módját adott különféle hatékony intézkedésekre, a tisztességtelen jövedelemszerzési törekvések visszaszorítására is.

- a konkrét ügyekben kifejtett ügyészi polgári jogi tevékenységről elmondhatom, hogy az ügyészségek ma már csak akkor indítanak keresetet, illetve kezdeményeznek más eljárást vagy lépnek fel, ha azt fontos állami, társadalmi érdek megkívánja, vagy ha a jogosult - akár kora, egészségi állapota miatt, akár más okból - nem képes jogainak védelmére.

- több esetben az ügyészi intézkedés perindítás nélkül is eredményt hoz. például egy sajtócikk nyomán figyeltünk fel arra az esetre, hogy az egyik ingatlankezelő vállalat egy tizenkét gyermekes családdal szemben visszamenőleg több ezer forintos jogtalan lakbérköveteléssel lépett fel és annak behajtására végrehajtást kezdeményezett. az ügyész felhívására az ingatlankezelő vállalat megállapította, hogy a követelés alaptalan és a sokgyermekes családnak a közel 10 000 forintos kárát megtérítette.

- az ügyészi intézkedéseknek hatékony eszköze a törvényesség biztosításában az első fokú bírói határozatok elleni ügyészi fellebbezés. az elmúlt évben az ügyészek 1930 fellebbezés bejelentésével segítették a törvényesség érvényesülését. egy példa: az ügyész fellebbezést jelentett be az egyik bíróság ítélete ellen, amely megállapította, hogy dr. sombor schweinitzer hajdani politikai főkapitányhelyettes mintegy negyedmillió forint értékű balatonparti ingatlanát elbirtoklás útján magánszemélyek megszerezték, holott az ingatlan már állami tulajdonban volt. a megyei bíróság az ügyészi fellebbezésnek helyt adott és a birtoklók keresetét elutasította.

/folyt.köv./

- a jogerőre emelkedett határozatok ellen törvényességi óvás benyújtásával van módunk a törvényességet biztosítani. törvényességi óvásaink - amelyeknek száma évenként 300 körül van - néhány ügy kivételével eredményesek voltak. az óvási eredményesség is mutatja, hogy a legfelsőbb bíróságnak és a legfőbb ügyészségnek a törvényességi kérdésekben kialakított állásfoglalása általában egyező. benyújtott törvényességi óvásainknál elsősorban a jogpolitikai irányelvek érvényesülését tartottuk szem előtt, sok esetben pedig a betegségük, anyagi elesettségük vagy más okból jogaik védelmére nem képes állampolgárok igazának érvényesülését biztosítottuk ezzel az eszközzel. így például egy munka közben teljesen megrokkant bányász érdekében háromszor emeltünk törvényességi óvást, amíg hozzájutott az őt megillető teljes kártérítéshez.

a büntetőjog területére áttérve, dr. szénási géza mindenképp megállapította, hogy e szakágban is a stabilitás a jellemző a szocialista törvényesség megtartásában. alaptalanul senkit sem vonnak büntetőjogilag felelősségre.

- annak az elvnek az érvényesítése, hogy a büntetőpolitikában is kiegyensúlyozottságra van szükség, természetesen nem merevitheti meg a bünüldözést és igazságszolgáltatást. az elmúlt években erősödött meg például az a társadalmi igényekből származó felismerés, hogy a bűncselekmény útján szerzett jogtalan jövedelmeket a jog eszközeinek felhasználásával a korábbiakhoz képest fokozottabban kell elvonni. az akkori büntetőjogi lehetőségek azonban szűknek bizonyultak ehhez. ezt a körülményt a törvényhozás is felismerte, és népköztársaság elnöki tanácsa az 1973. évi 14. számú törvényerejű rendelettel kiszélesítette a vagyonekhozás alkalmazásának lehetőségét. amikor vagyoni haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekményről van szó.

- az említett törvényerejű rendelet kiszélesítette a pénzbüntetés kiszabásának lehetőségét is. a hatályba léptetése óta eltelt mintegy másfél év tapasztalatai azt mutatják, hogy a vagyoni jellegű büntetőjogi hátrányok alkalmazása jól szolgálja nemcsak a büntető eljárás céljainak megvalósulását, hanem a szélesebb társadalompolitikai célok elérését is, melyek egyébként soha nem hagyhatók figyelmen kívül a jogalkalmazás más vonatkozásaiban sem.

/folyt.köv./

bkk. 3. / dr. szénási... 7. folyt./rj

- az 1974. évben ismertté vált 76.308 bűnelkövető közül 8.148 /az összes bűnelkövetők 10,7 százaléka / felelősségre vonását indítványozták az ügyészek bírósági eljárásán kívül.

emlékeztetett a legfőbb ügyész arra, hogy az országgyűlés az 1973. évi i. törvénybe foglalta a büntető eljárásról szóló törvényt, amely 1974. január 1-én lépett életbe. a törvény megalkotása alapvetően azt célozta, hogy erősítse a szocialista törvényességet, a társadalom és az állampolgárok jogvédelmét; egyszerűsítse és gyorsítsa - a törvényesség sérelme nélkül - az egész büntető eljárást; a lehető legszélesebb körben biztosítsa a védelem alkotmányban is lefektetett elvének érvényesülését. ezek az intézkedések munkánk eredményeiben is tükröződnek, számokkal, adatokkal is érzékeltette dr. szénási géza az ügyészi nyomozás törvényességi felügyelete keretében végzett munka mennyiségét és súlyát:

- az ügyészi szervezet 1974-ben 89.761 lenyomozott ügy anyagát vizsgálta felül, és / az összes ügy 6 százalékát jelentő / 4.528 ügyet küldött vissza pótnyomozásra, 953 ügyben pedig /az ügyek 1.1 százalékában/ maguk az ügyészek folytattak le bizonyítás kiegészítéseket. az ügyészek az összes /7.175/ felülvizsgált ügy 8 százalékában változtatták meg a rendőrség határozat-tervezetét, illetve vádemelési javaslatát. 6.298 ügyben /az összes felülvizsgált ügy 7 százalékában/ kellett a rendőrség vádemelési javaslatát az eljárás megszüntetésre változtatni.

- az ügyészségek nemcsak nyomozás-felügyeleti tevékenységet fejtenek ki, hanem a jogszabályban meghatározott körben nyomozást is folytatnak. egyrészt a rendőrségtől bármely ügy nyomozását átvehetik és jónéhny bonyolult, kiemelkedő jelentőségű ügyet át is vesznek, másrészt pedig meghatározott bűncselekmények esetén a nyomozás ügyészi hatáskörbe tartozik.

- az ügyészség feladatai közé tartozik a büntetőbírósági eljárásban kifejtett ügyészi tevékenység is. az eltelt több mint egy év tapasztalatai azt mutatják, hogy a büntető eljárások meggyorsultak és az által hatékonyabbá váltak. bár az adatok a pertartam rövidülését bizonyítják, ennek ellenére még nem lehetünk elégedettek, mert minél gyorsabban követi a jogerős elbírálás a bűncselekmény elkövetését, annál nagyobb a visszatartó ereje. tapasztalataink szerint az eljáró szervek mellőzik a büntető eljárást szükségtelenül kísérő felesleges írásbeliséget is.

/folyt.köv./

ü

bkk. 3. / dr. szénási... 8. folyt./rj

- az új büntető eljárási törvény az egyszerűbb eljárási módok igénybe vételét nemcsak a vétségi eljárás bevezetésével, hanem azzal is szélesítette, hogy nagyobb lehetőség nyílt a rövid időn belüli bíróság elé állításra, közismert nevén az u.n. gyorsított eljárásra. ilyen módon 2703 személyt állítottunk bíróság elé, s a büntetőbíróságok előtt tárgyalás mellőzésével pénzbüntetés kiszabását indítványoztuk 13.388 személylyel szemben. a pénzbüntetés már említett szélesebb körben történő alkalmazását biztosító jogszabály pedig azt is eredményezi, hogy a bíróságoknak inkább áll módjukban tárgyalás tartása nélkül, de a törvényesség és a jogpolitika igényeinek megfelelően lezárni az ügyet. ez nemcsak a bíróságnak és az ügyekben eljáró más szervezetek jelent könnyebbséget, hanem feleslegessé teszi a nem súlyos bűncselekményt elkövető állampolgárok nagy számának bíróságra idézését és a mindennapi munkából elvonását is.

- büntető eljárásunknak az alkotmányban rögzített fontos elve a védekezés és a védelem biztosítása. új törvényűző, e tekintetben nemzetközi összehasonlításban is messzemenő jogokat biztosít a védőknek. nem öncél ez, hiszen a törvény a védői közreműködést a szocialista büntető eljárás minden szakasza fontos részeként tekinti, annak érdekében, hogy e garancia a törvényesség ércényesülését segítse elő. szükséges lenne azonban, hogy a védői közreműködés az ügyvédek részéről kis állandó gyakorlattá váljon, és munkájuk az eddigieknél jobban kiterjedjen a nyomozások érdemi kérdéseire is.

- az ügyészi törvény feladatul szabta azt is, hogy törvényességi tevékenységünket a magyar népköztársaság fegyveres erői és a fegyveres testületek, így a rendőrség területén is ellássuk. a jogszabályok, 3ü;ő sorban az ügyészi szervezet feladatairól szóló 1972. évi c. törvény alapján a katonai ügyészi szervek - 5/??38 8/!/55 - általános felügyeleti, nyomozási feladatokat teljesítenek és részt vesznek a bírósági eljárásban. a katonai ügyészi apparátus a bűnüldözésben ráháruló feladatoknál eredményesen segítette a szocialista törvényességet a magyar népköztársaság fegyveres erői és rendészeti testületei működésének, élet- és szolgálati viszonyai törvényes rendjének kialakításában is.

szólt a legfőbb ügyész a bűnözés helyzetéről is.

/folyt.68/::/

parlament

bkk. 3. /dr. szénási... 9. folyt./rj

- 1974-ben az ismertté vált összes bűncselekmények száma 111.825, így 10.000 lakosra 107.3 bűncselekmény jut. az ismertté vált bűnelkövetők száma 76.308 volt. a bűncselekmények 56 százalékát a nagyobb jelentőségű és súlyú cselekmények, a büntettek és 44 százalékát a kisebb jelentőségűek, a vétségek tették ki.

- ezek alapvetően megnyugtató számok, mert az összbünyözés 44 százalékát kitevő vétségek társadalmi veszélyessége nem nagy, ezek korántsem társadalmi rendünk lényeges elemei ellen irányuló cselekmények. viszont fel kell figyelniük arra, hogy például a népgazdaság elleni bűncselekmények száma kis-mértékben ugyan, de következetesen emelkedik.

- a súlyos gazdasági bűncselekmények között a pazarló gazdálkodás, a beruházási fegyelem megsértése, a rossz minőségű ipari termék forgalomba hozása, a gazdasági vesztegetés és még néhány más bűncselekmény száma nem emelkedett ugyan, de ezek fokozottabb társadalmi veszélyességük miatt nagy figyelmet érdemelnek. főleg a mezőgazdasági termelészövetkezetek területén találkozunk olyan esetekkel, hogy az eljárás alá vont személy a tsz-tagok érdekében járt el, magatartása mégis bűncselekmény, mert a csoportérdek nem kerülhet ellentétbe az osztálytársadalmi érdekekkel és nyilvánvalóan nem engedhetjük meg azt sem, hogy a munkaköri kötelezettség teljesítéséért bárki is jogtalan előnyhöz juthasson.

- az ismertté vált vagyon elleni bünyözés az összbünyözés 56.0 százalékát jelenti. a nagyobb kárt okozó bűncselekmények aránya 10 év óta első ízben 1974-ben a társadalmi tulajdon területéről eltolódott a személyek javai irányába.

- a társadalmi tulajdon védelme általában kielégítő és sokat fejlődött. ezt mutatja az is, hogy a társadalmi tulajdonban bűncselekményekkel okozott kár az 1973. évi 220 millióról 1974. évben 171 millió forintra csökkent. ebből a népgazdasági ágazatok közül legnagyobb az ipar /31.2 százalék/ és a mezőgazdaság /26.7 százalék/ részesedése.

- a társadalmi tulajdon veszélyeztetésének mértéke 1974-ben a kereskedelemben nem csökkent. a bűncselekményekkel okozott kárból 1973-ban 17.7 százalékkal, 1974-ben 20.2 százalékkal részesedett. 1974. évben 35 olyan társadalmi tulajdont károsító bűncselekmény vált ismertté, amelyben a kár meghaladta a félmillió forintot.
/folyt.köv./

parlament

bkk 4. / az országgyűlés

dr. schultheisz e
bkk.2. kiadásunkban kö
sokat adjuk:

az 1. bekezdés al
lyesen:

„... a társadalom
kedő jelentősége van az

a 3. bekezdés 6.

„... előtt 10 ez
zó...„

az 1. folytatás el
sen: „...több mint 26
dolgozó és 87.500 kórt

zésére.,, a bekezdés te

az 1. folytatás
tól a szöveg helyesen:
ményeink ismeretében az

az 1. folyt. 3. k
sen:

„... felszerelési
sokkal szervezettebb...

az 1. folytatás
a szöveg helyesen: „...
az eddigieknél jobban
nyitó munka fokozottan

intézményhálózat ésszer

a 2. folytatás

„... csökkent a r
kell gondoskodni...„

/ folyt. köv./

11.15/ju

F!

Figy:

29-30. dd.

Miniszter beszédét mai
a következő javítá-

4. sorától a szöveg he-

ól sul meg, de kiemel-
ésnek is.,,

lyesen:

egészségügyi dolgo-

4. sorától a szöveg helye-
egészségügyi szak-

mpolgárok renkdelke-

ő!

4. soról számított 4. sorá-
egészségügyi ellátást. ered-

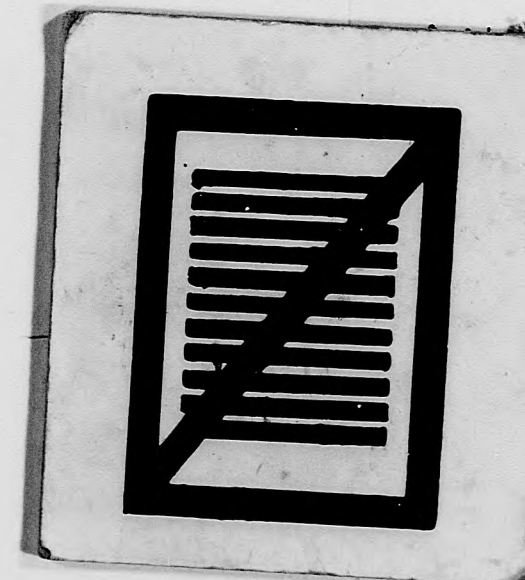
4. sorától a szöveg helye-

, a meglévő hálózat

4. sorától
k azonban
zó és irá-
egészségügyi

eg helyesen:

olyamatosan

bkk. 3. /dr. szénási... 9. folyt./rj

- 1974-ben az ismertté vált összes bűncselekmények száma 111.825, így 10.000 lakosra 107.3 bűncselekmény jut. az ismertté vált bűnelkövetők száma 76.308 volt. a bűncselekmények 56 százalékát a nagyobb jelentőségű és súlyú cselekmények, a büntettek és 44 százalékát a kisebb jelentőségűek, a vétségek tették ki.

- ezek alapvetően megnyugtató számok, mert az összbünyözés 44 százalékát kitevő vétségek társadalmi veszélyessége nem nagy, ezek korántsem társadalmi rendünk lényeges elemei ellen irányuló cselekmények. viszont fel kell figyelniük arra, hogy például a népgazdaság elleni bűncselekmények száma kis-mértékben ugyan, de következetesen emelkedik.

- a súlyos gazdasági bűncselekmények között a pazarló gazdálkodás, a beruházási fegyelem megsértése, a rossz minőségű ipari termék forgalomba hozása, a gazdasági vesztegetés és még néhány más bűncselekmény száma nem emelkedett ugyan, de ezek fokozottabb társadalmi veszélyességük miatt nagy figyelmet érdemelnek. főleg a mezőgazdasági termelészövetkezetek területén találkozunk olyan esetekkel, hogy az eljárás alá vont személy a tsz-tagok érdekében járt el, magatartása mégis bűncselekmény, mert a csoportérdek nem kerülhet ellentétbe az osztálytársadalmi érdekekkel és nyilvánvalóan nem engedhetjük meg azt sem, hogy a munkaköri kötelezettség teljesítéséért bárki is jogtalan előnyhöz juthasson.

- az ismertté vált vagyon elleni bünyözés az összbünyözés 56.0 százalékát jelenti. a nagyobb kárt okozó bűncselekmények aránya 10 év óta első ízben 1974-ben a társadalmi tulajdon területéről eltolódott a személyek javai irányába.

- a társadalmi tulajdon védelme általában kielégítő és sokat fejlődött. ezt mutatja az is, hogy a társadalmi tulajdonban bűncselekményekkel okozott kár az 1973. évi 220 millióról 1974. évben 171 millió forintra csökkent. ebből a népgazdasági ágazatok közül legnagyobb az ipar /31.2 százalék/ és a mezőgazdaság /26.7 százalék/ részesedése.

- a társadalmi tulajdon veszélyeztetésének mértéke 1974-ben a kereskedelemben nem csökkent. a bűncselekményekkel okozott kárból 1973-ban 17.7 százalékkal, 1974-ben 20.2 százalékkal részesedett. 1974. évben 35 olyan társadalmi tulajdont károsító bűncselekmény vált ismertté, amelyben a kár meghaladta a félmillió forintot.
/folyt.köv./

bkk 4. / az országgyűlés ... 1. folyt./-ju

dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter beszédét mai bkk.2. kiadásunkban közöltük. a beszédre a következő javításokat adjuk:

az 1. bekezdés alulról számított 4. sorától a szöveg helyesen:

„... a társadalombiztosítás révén valósul meg, de kiemelkedő jelentősége van az egészségügyi ellátásnak is.,,

a 3. bekezdés 6. sorában a szöveg helyesen:

„... előtt 10 ezer orvos és 20 ezer egészségügyi dolgozó.,,

az 1. folytatás első bekezdés 6. sorától a szöveg helyesen: „...több mint 26 ezer orvos, 83 ezer egészségügyi szakdolgozó és 87.500 kórházi ágy áll az állampolgárok rendelkezésére.,, a bekezdés további része törölendő!

az 1. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 4. sorától a szöveg helyesen: „... kiterjedő egészségügyi ellátást. eredményeink ismeretében azonban...,,

az 1. folyt. 3. bekezdésének 9. sorától a szöveg helyesen:

„... felszerelésük korszerűsítésével, a meglévő hálózat sokkal szervezettebb...,,

az 1. folytatás 3. bekezdés alulról számított 4. sorától a szöveg helyesen: „... ellátás színvonalát. e célok azonban az eddigieknél jobban megkövetelik a tervező, szervező és irányító munka fokozottabb mértékű javítását és az egészségügyi intézményhálózat ésszerű integrálását.,,

a 2. folytatás 1. bekezdés 3. sorától a szöveg helyesen:

„... csökkent a művi vetélések száma. ezért folyamatosan kell gondoskodni.,,

/ folyt. köv./

11.15/ju

parlament

bkk 4. / az országgyűlés ... 2. folyt./-ju

a 2. folytatás 1. bekezdés alulról számított 2. sorától a szöveg helyesen: ,,... és a tervezett építkezések megvalósításával oldották, illetve oldják meg.,,

a 2. folytatás 2. bekezdés 3. sorától a szöveg helyesen: ,,... a korszerű családvédelem támogatására, beleértve a családtervezést is, körzeti és gyermekegészségügyi szolgálatunk a csecsemő- és gyermekellátás területén nehézségek árán bár, de megoldotta.,,

a 2. folytatás 4. bekezdésének 2. sorától a szöveg helyesen: ,,... a hagyományos népbetegségeket. ugyanakkor a gazdasági a technikai fejlődés és ...,,

a 2. folytatás 4. bekezdésének alulról számított 7. sorától a szöveg helyesen: ,,... hasznosítani kívánjuk, bővül a tennivalók köre is. reális igény ez, ..., / a közbeeső rész tehát ki-

marad/.

a 3. folytatás 3. bekezdés alulról számított 3. sorában a szöveg helyesen:

,,... lesz az egyszeri igazolás is.,,

a fenti javításokkal az embargót f e l o l d j u k !

/ folyt. köv./

11.22/ju

parlament

bkk 4. / az országgyűlés ... 3. folyt./-ju

ezután dr. petri gábor sebész professzor / csongrád m.

2. vk./, a szegedi sebészeti klinika igazgatója emelkedett szólásra. elmondotta; a felszólalások jelzik, hogy a benyújtott társadalombiztosítási törvényjavaslat nemcsak harmónikus záró akkordja a most lezáruló országgyűlési ciklus törvényhozó tevékenységének, hanem méltó jelképe a 30 éve felszabadult ország társadalmi fejlődésének.

az 1972-ben hozott új egészségügyi törvény és a ma megszavazandó törvényjavaslat július 1-i hatállyal állampolgári jogként, tehát az ország minden lakosára kiterjedően kodifikálja a szociális és az egészségügyi ellátást. nem csupán egy fontos és társadalmi rendszerünkben fakadó jogelv deklarációjáról van szó, hanem olyan törvényről, amelynek végrehajtását az állam mindenkor költséghatékony rendjének keretei között garantálja. hozzáfűzte, hogy a kiadandó végrehajtási utasításnak még számos részletkérdést kell tisztázni, de a törvényjavaslatnak jelen formájában is nagy értéke, egyszerű, világos és közérthető megfogalmazása. előnye az is, hogy a gyakorlati részleteket illetően rugalmas, amennyiben széleskörű felhatalmazást ad a minisztertanácsnak arra, hogy a végrehajtás részleteit a mindenkor körülményekhez igazíthassa.

dr. petri gábor ezután arról szólt, hogy a betegellátás továbbfejlesztésének és javításának vannak nyilvánvaló technikai-dologi, illetve szubjektív-személyi feltételei, és ez a kettő tartalmilag mélységesen összefügg. számolnunk kell azzal, hogy a technikai fejlődés nyomán új, és egyre költségesebb eszközöket vezetnek be mind a diagnosztika, mind a közvetlen gyógyító eljárások területén. az ellátás javításának azonban - fűzte hozzá - nemcsak technikai feltételei vannak, hiszen a mindenkor ráfordítások gazdaságosabb kihasználása, a felesleges átfedések kiküszöbölése, az anyag- és munkaerőpazarlás elkerülése, a szakképzettséget nem igénylő feladatok szakképzett személyekre való áthárításának megszüntetése, az orvosok mentesítése a jelenlegi - munkaidejük 34 százalékát kitevő - adminisztráció alól, a nagy értékű berendezések ésszerű központosítása, és jobb kihasználása árán jelentős megtakarítást lehet elérni és ugyanakkor a munka határfokát növelni.

a tennivalók sorrendjével kapcsolatban úgy vélekedett, hogy a fejlesztésben, a szerkezeti átalakításnak kell időbeni elsőbbséget biztosítani, mert az ésszerű szervezés önmagában is elősegíti az anyagi eszközök jobb kihasználását.

/ folyt. köv./

11.32/ju

bkk 4. / az országgyűlés ... 4. folyt./-ju

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitás a mai bkk.4. / az országgyűlés .../ számú hí-
rűnkre:

az első oldal első bekezdésének 3. sorától a szöveget a
következőképpen kérjük módosítani: „... az ülésen részt
vettek: Losonczy Pál, az elnöki tanács elnöke, Kádár János,
az MSZMP központi bizottságának első titkára, Fock Jenő...”,

x x x

miután több képviselő nem jelentkezett hozzászólásra,
az elnöklő Varga Gáborné a törvényjavaslat vitáját lezárta,
s megadta a szót Karakas László munkaügyi miniszternek, aki
válaszolt az elhangzott hozzászólásokra.

bevezetőben köszönetet mondott a képviselők nagy érdek-
lődést, hozzáértést és egyben nagy felelősséget tükröző hozzá-
szólásaiért, az előterjesztett javaslatokért, a problémák fel-
vetéséért. Ezek - mondotta -, segítséget adnak a végrehajtási
jogszabályok kimunkálásához, azok gazdagításához és egyértel-
műbbé tételéhez. hangsúlyozta, hogy a törvénytervezetben fog-
lalt fejlesztés napirendre tűzését dolgozó népünk alkotó mun-
kájának eredményei tették lehetővé, s jövőbeni fejlődést is
ez alapozza meg.

a miniszter egyetértett az országgyűlés jogi, igazgató-
si és igazságügyi bizottságának, valamint szociális és egész-
ségügyi bizottságának módosító javaslataival. a képviselő
hozzászólásokban felvetett indítványokra válaszolva helyesel-
te azt az észrevételt, hogy hosszabb betegség esetén a vállá-
lati üzemorvos, valamint a munkaképesség csökkenését vizsgáló
bizottság vélemény-egyeztetése kellő időben és összhangban tör-
ténjék. ezt a dolgozó érdeke és az ügyintézés rendje egyaránt
megköveteli. más felvetésekkel kapcsolatban kijelentette, arra
törekcsenek, hogy a törvényt és a végrehajtási szabályokat
minél előbb egységes szerkezetben közzétegyék.

/ folyt. köv./

11.55/ju

- 34 -

bkk 4. / az országgyűlés ... 5. folyt./-ju

részletesen foglalkozott a miniszter - ugyancsak helye-
selve az ezzel kapcsolatban felvetett javaslatot - a táppén-
zes fegyelem megszüntetésének fontosságával. közölte, hogy
a minisztertanács végrehajtási rendelete kimondja majd: meg-
lehet vonni a táppénzt attól, aki a gyógyulását neki felró-
ható módon késleltette, az orvosi utasításoknak nem tett ele-
get. hozzáfűzte: a jogszabály rendezés azonban önmagában
nem elégséges, sokat tehetnek a dolgozó kollektívák is. nem szabad
szabad szemet hunyniuk a táppénz-csalások felett. nem szabad
elnézőnek lenniük a humánus szocialista vívmányinkkal vissza-
élőkkel szemben.

egyetértett a miniszter azzal az indítvánnyal, hogy a
családi pótlék folyósítható legyen a gyermeket háztartásában
ténylegesen eltartó nagyszülőknek, illetőleg rokonoknak is.
közölte, hogy a minisztertanács végrehajtási rendeletben erről
megfelelően intézkednek. ugyancsak helyeselte a miniszter azt
az észrevételt, hogy a végrehajtási szabályok tegyenek lehetővé
határozottabb fellépést a gyermeknevelés kötelezettségét elmu-
lasztó, hanyag szülőkkel szemben. említést tett a miniszter
néhány olyan javaslatról is, amelyek további vizsgálatot igé-
nyelnek, és amelyek ügyében a vizsgálat eredményeitől függően
várható majd intézkedés.

befejezésül még egyszer megköszönte a képviselők közremű-
ködését, segítőkész hozzászólásait, majd a minisztertanács ne-
vében kérte az országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot - a
két állandó bizottság által beterjesztett módosításokkal - fo-
gadja el és emelje törvényerőre.

a miniszteri válasz után szavazás következett. az or-
szággyűlés először a jogi, igazgatási és igazságügyi, valamint
a szociális és egészségügyi bizottság módosító javaslatainak
sorsáról döntött, s azokat egyhangulag elfogadta. ezután a
képviselek általánosságban és részleteiben - a megszavazott mó-
dosításokkal - törvényerőre emelték a társadalombiztosításról
szóló tervezetet.

ezután szünet következett.

/ folyt. köv./

12.00/ju

- 35 -

v p a r l a m e n t

bkk. 4. / az országgyűlés... 6. folyt./84

szünet után apró antal elnökletével folytatta munkáját az országgyűlés. a napirend szerint dr. szénási géza, a legfőbb ügyész tartotta meg beszámolóját.

a legfőbb ügyész beszámolóját mai bkk. 3. számú kiadásunkban közöltük. a beszéd embargóját a következő javításokkal

f e l o l d j u k :

az 1. oldalon a 2. bekezdés utolsó sorában a szöveg helyesen:

„... ez az elvi á l l á s p o n t,„

az 1. oldal 3. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen:

„...elv ellenére sem a munka mennyisége, sem az ...„

a 3. folyt. első bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:

„... kutatására, illetőleg a megelőzés érdekében...„

a 3. folyt. 3. bekezdésének 6. sorában a szöveg helyesen:

„... döntések tulnyomó többsége megalapozott...„

a 4. folytatás 2. bekezdésének 8. sorában a szöveg helyesen:

„... összesen 54 millió forint...„

ugyanennek a bekezdésnek alulról a 4. sorában a szöveg helyesen:

„... a fővárosi tanács élt már...„ /tehát a végrehajtó bizottság törlendő!/

az 5. folytatás utolsó bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen: „... a bitorlók keresetét...„

/folyt.köv./

12.45 nj

- 36 -

p a r l a m e n t

bkk. 4. / az országgyűlés... 7. folyt./nj

a 8. folytatás 3. bekezdésének 4.,5. és 6. sorában a szöveg helyesen: „... a jogszabályok, elsősorban az ügyészi szervezet feladatairól szóló 1972. évi v. törvény alapján a katonai ügyészi szervek - többek között - általános felügyeleti...„

a 9. folytatás 1. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen: „... 111 ezer 825 , az ismertté...„ /tehát az „ig 10 ezer lakosra 107.3 bűncselekmény jut,- törlendő!/

ugyanennek a bekezdésnek 4.5. sorában a szöveg helyesen: „...nagyobb jelentőségű cselekmények, a büntettek és 44 százalékát a vétségek tették ki...„

a 9. folytatás utolsó előtti bekezdésének utolsó két sorában a szöveg helyesen: „... ágazatok közül legnagyobb az ipar és a mezőgazdaság részesedése...„

a 10. folytatás 1. bekezdésének 3. sorától a szöveg helyesen: „... addig a személyek javaiban 19 százalékkal növekedett...„

a 10. folytatás 3. bekezdésének 6. sorában a szöveg helyesen: „...nagyságrendje u j a b b megállapítások szerint...„

ezt követően az országgyűlés a legfőbb ügyész beszámolóját egyhangulag jóváhagyólag tudomásul vette.

/folyt.köv./

12.50 nj

- 37 -

parlament

bkk. 4. / az országgyűlés... 8. folyt./rj

napirend szerint ezután az országgyűlés meghallgatta dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke beszámolóját. /dr. szakács ödön beszámolóját mai bkk 1-es kiadásunkon közöltük. az embargót feloldjuk, s egyben a beszédre a következő

javításokat adjuk/: az első folytatás utolsó bekezdésének 5. sorában /ez a tevékenysége.../ kezdődő mondat kimarad. a szöveg így folytatódik: a bűnözés helyzetének...

ugyanennek a bekezdésnek az alulról számított 4. sorában kezdődő mondat /a közvédelem.../ kimarad. a szöveg tehát így folytatódik: - a törvényesség szempontjából...

az 5. folytatás első bekezdésének első mondata /a katonai kollégium.../ kimarad. a szöveg így folytatódik:

- tapasztalatunk szerint...

a 6. folytatás alulról számított 4. sorában kezdődő /ez a helyzet.../ mondat kimarad. a szöveg így folytatódik:

- több kérdésben is új...

a 6. folytatás 4. bekezdése /a legfelsőbb bíróság által.../ kimarad!

a 7. folytatás 6. sorában kezdődő /meg kell említenem.../ mondat kimarad. a szöveg így folytatódik:

- a családjog területén..

/folyt.köv./

13.17 rj

parlament

bkk.4. / az országgyűlés... 9. folyt./rj

a 7. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 10. sorában kezdődő /e törekvésünkben nagy.../ mondat és a következő mondat is kimarad. a szöveg tehát így folytatódik: ...fellegyülés érvényre juttatása volt. a családjogi ítéletkezés tehát kiegyensúlyozott, a bírósági gyakorlatban megvalósulnak a családjogunk alapelvei.

a továbbiakban elmondta...

a 8. folytatás 2. bekezdésének 7. sorában kezdődő, zárójelbe tett /ilyen például az egységáramok.../ mondat kimarad. a szöveg helyesen így folytatódik: ugyancsak az egyik fél...

a 9. folytatás első bekezdésének 6. sorában kezdődő zárójelbe tett mondatrész - például a hibás teljesítés.. kimarad. a szöveg tehát helyesen így hangzik: ...a szerződészegés a termelésükben zavarokat, ezért...

a 9. folytatás első bekezdésének alulról számított 8. sorában kezdődő mondat helyesen így hangzik: „lényeges változást azóta sem tapasztaltunk. a megrendelők...

a 9. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 9. sorában kezdődő /ártulással jutott.../ bekezdésrész kimarad. a szöveg tehát helyesen így hangzik: ...jutott tisztességtelen haszonhoz.

- a legfelsőbb bíróság által...

a 10. folytatás első bekezdésének 3. sorában kezdődő /a gazdasági bírság.../ mondat kimarad, a szöveg tehát így folytatódik: ... 153 millió forintot. a jogviták tárgyalása során...

a 10. folytatás 2. bekezdésének második sorában kezdődő /a régi területi.../ mondat első része kimarad, a szöveg tehát helyesen így hangzik: ..uton döntenek el. a munkaügyi ítéletkezés elvi...

a 10. folytatás 3. bekezdésének harmadik sorában kezdődő /a két év alatt.../ mondat kimarad. a szöveg tehát így folytatódik: azt tapasztaljuk, hogy...

/folyt.köv./

13.20 rj

p a r l a m e n t

bkk. 4. / az országgyűlés... 10. folyt./rj

a 11. folytatás 4. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:
... a törvényesség é r v é n y e s i t é s é n e k pártunk által. ..

a 12. folytatás 2. bekezdésének utolsó /ezuttal is köszönetet./
mondata kimarad. a szöveg tehát így folytatódik:

- az elkövetkező időben...

x x x

dr. szakács ödön beszámolója után határozathozatal követ-
kezett. az országgyűlés a legfelsőbb bíróság elnökének be-
számolóját egyhangulag tudomásul vette.

ezután a napirend szerint az alkotmány egyes rendelke-
zéseinek módosításáról szóló törvényjavaslat előterjesztése
következett.

/folyt.köv./

13.27 rj

- 40 -

p a r l a m e n t

bkk. 4. / az országgyűlés... 11. folyt./rj

á c s e t e r k i Lajos, a népköztársaság elnöki tanácsának tit-

kára bevezetőjében arról szólt, hogy az elnöki tanács alkot-
mányunk egyes rendelkezéseinek módosítását javasolja, majd -
az elnöki tanács megbízásából és nevében, a minisztertanács-
csal, valamint az országgyűlés jogi, igazgatási és igazság-
ügyi bizottságával egyetértésben - előterjesztette a törvény-
javaslatot.

- az 1972-ben elfogadott, módosított alkotmányunk hiven tük-
rüzi társadalmunk viszonyait, segíti fejlődésünket és előrehala-
dásunkat - mondotta. - akkor az országgyűlés és a tanácsok vá-
lasztásának időtartamát változatlanul hagytuk. a legfelsőbb bi-
róság elnöke és a legfőbb ügyész megbízatását igyekeztünk össz-
hangba hozni a választási ciklussal és ezért az alkotmányban ki-
mondtuk, hogy megbízatásuk négy évre szól. a törvényjavaslat
most azt indítványozza, hogy az országgyűlés megbízása, az ál-
tala választott egyes tisztségviselők és a tanácsok válasz-
tása öt éves időtartamra szőljon.

- e javaslatok fő oka, hogy nálunk az államhatalmi és nép-
képviselői-, az államigazgatási választott testületek tevékeny-
ségének alapját a szocialista társadalom fő kérdései, az öt-
éves tervben megjelölt népgazdasági feladatok képezik.

- társadalmi előrehaladásunk, a népgazdaság fejlődésének
elvé és gyakorlata az alapvető feladatainkat tartalmazó terv-
gazdálkodás, amelyben általános gyakorlattá vált a népgazdasá-
gi tervek ötéves középtávu rendszere. egyre inkább ez fejlőd-
désünk fő időmérő egysége. ha tervről szőlunk, ha tervezünk,
természetes módon öt évben, öt évenkénti időszakokban gondolko-
dunk.

- e törvényjavaslat elkészítésekor az a törekvés vezetett
bennünket, hogy a társadalmi fejlődés, a szocialista építés prog-
ramjának megfelelően tovább erősítsük szocialista államunkat,
tökeletesítsük az állami szefvek munkáját. a szocialista állam
funkciói közül - a fejlett szocialista társadalom építésének
időszakában - előtérbe került a gazdasági szervező és irányító
tevékenység, amely a népgazdasági tervekben, elsősorban az ötéves
tervekben ölt testet. az ötéves terveket az országgyűlés iktatja
törvénybe, az állami költségvetés és az éves tervek megtárgyalá-
sakor áttekinti és politikaiag ellenőrzi azok végrehajtását.

/folyt.köv./

13.35 rj

- 41 -

parlament

bkk. 4. / az országgyűlés... 12. folyt./rj

- az indokolás tartalmazza azt a célkitűzést, hogy a jövőben az országgyűlési és tanácsai választások egymáshoz igazodjanak, vagyis a jövőben az országgyűlési képviselőket és a tanácstagokat egyidőben válasszuk. az előkészítés idején az egyetértés mellett, a legtöbb kérdés és megjegyzés ezzel kapcsolatban hangzott el. ez érthető, hiszen nem régen különítettük el egymástól a két választást.

- a választójogi törvény elfogadása óta megalkottuk a tanácsokról szóló törvényt, amely megváltoztatta a tanácsok helyzetét, növelte önállóságát és ezekben az években a tanácsai munka gazdasági alapja határozottabb körvonalat öltött. a helyi politikában is a fő kérdés az építés: a lakásépítést, a kommunális fejlesztést és a közszolgáltatást öt évre tervezik meg. a tanácsok is a népgazdaság öt éves tervéhez igazodva oldják meg a területfejlesztési feladatokat, tervük része a népgazdaság tervének. alapvetően ebből a megfontolásból javasoljuk, hogy a tanácsok választása is öt évre szóljon.

- nem kerülte el figyelmünket az a tény, hogy a most működő tanácsok megbízása 1977-ben lejár. ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők és a tanácsok választása a jövőben egybeessen, a jelen törvényjavaslat az első paragrafus /2/ bekezdésének hatálybaléptetését külön törvényre bizza, ezzel lehetővé teszi, hogy az illetékesek megfelelő javaslatot dolgozzanak ki az átmenet megoldására.

- úgy gondoljuk, hogy népgazdasági tervünk végrehajtását hatékonyabbá teszi, ha a terveket meghatározó, végrehajtó és a végrehajtást ellenőrző választott testületek és egyes tisztségviselők megbízása egyaránt az öt éves tervidőszakhoz igazodik.

- alkotmányunkban megfogalmaztuk, hogy társadalmunkat a marxista-leninista párt vezeti és a párt a kongresszusait 5 évenként tartja. az alkotmány egyes rendelkezéseinek módosításáról be-terjesztett javaslatok törvénybeiktatásával a tisztelt országgyűlés az élet követelményeihez igazítja a választott állami testületi szervek működését.

- az elnöki tanács meggyőződése, hogy e döntés tovább erősíti szocialista államunkat, jobb összhangot teremt a politikai és gazdasági feladatok következetesebb valóra váltásában.

- az elnöki tanács nevében tisztelettel kérem a törvényjavaslat elfogadását - mondotta befejezésül cseterki lajos.

ezután határozathozatal következett. az elnöklő apró antal szavazásra szólította fel az országgyűlést. a be-terjesztett törvényjavaslatot a képviselők egyhangulag elfogadták.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 4. / az országgyűlés... 13. folyt./rj

ezzel az országgyűlés tavaszi ülészakának tárgysorozata véget ért. a tanácskozás befejeztével az elnöklő apró antal ezeket mondotta:

tisztelt országgyűlés!

kedves képviselőtársaim!

az 1971. április 25-én megválasztott országgyűlés a mostani ülészakával befejezte munkáját. úgy gondolom, valamenynyünkkel egyetértésben mondhatom el, hogy az eltelt négy éves időszakban országgyűlésünk eredményes munkát végzett, megfelelően gyakorolta az alkotmányban előírt jogait. felelősséggel igyekezett minél jobban eleget tenni a választók meg-tisztelt bizalmának.

országgyűlésünk, mint a legfelsőbb törvényhozó és népképviselői testület, egész működésével népünk boldogulását, szocialista rendszerünk erősítését szolgálta. előmozdította az államélet demokratikus fejlődését, a x. kongresszus által kitűzött célok valóra váltását, a hazafias népfront 1971-es választási programjának megvalósítását. megfelelően gyakorolta törvényalkotó tevékenységét, a kormányzati munka alkotmányos irányítását és ellenőrzését.

jó érzés mindannyiunk számára, hogy országgyűlésünk munkáját pártunk xi. kongresszusa elismeréssel méltatta.

a négy év alatt 23 törvényt alkottunk, melyek közül kétségtelenül az 1949. évi alkotmány módosítása volt a legfontosabb. alaptörvényünk rendelkezései összhangba kerültek társadalmunk jelenlegi helyzetével és a szocializmus építésében előttünk álló feladatokkal. új törvényeink az állami, társadalmi és gazdasági életünkben bekövetkezett nagy változások tükrözik. csak példaként említem a szövetkezetekről, az ifjúságról, a népgazdasági tervezésről, az egészségügyről, a külkereskedeletről, a családjogi törvény módosításáról és a társadalombiztosításról szóló törvényeket, melyek egyben szocialista jogrendszerünk jelentős alkotásai.

országgyűlésünk a kormányzati munka irányításában és ellenőrzésében is jelentős szerepet töltött be. a kormányprogram jóváhagyása, a beszámolásra kötelezettek munkájának szélesebb körű megvitatása, az országgyűlés bizottságainak működésében egyre jobban érvényesülő ellenőrzés, mind-mind államéletünk demokratizmusának fejlődését jelzik.

/folyt.köv./

14.45/rj

- 43 -

bkk. 4. / az országgyűlés ... 14. folyt./-rj

az országgyűlés állandó bizottságai jelentős munkát végeztek, üléseiken több mint 300 témát tűztek napirendre. szinte az egész államéletünk vizsgálatára kiterjedt tevékenységükkel elősegítették a törvények végrehajtásának ellenőrzését, biztosították az országgyűlés munkájának folyamatosságát.

a négy éves ciklus alatt tovább fejlődtek országgyűlésünk nemzetközi kapcsolatai is. eredményesen vettünk részt az interparlamentáris unió munkájában. nemzetközi tevékenységünk jól szolgált a békés egymás mellett élés politikáját.

tisztelt képviselőtársaim!

az országgyűlés négy éves munkája, annak minden eredménye a kormánnyal, valamint az állami és társadalmi szervezetek széles körével folytatott állandó együttműködésen alapult.

az országgyűlés nevében megköszönöm választóink bizalmát, azt, hogy képviselői munkánkat támogatták. köszönetet mondok a minisztertanácsnak az országgyűlés tevékenységének sok irányu támogatásáért, az országgyűlésben elhangzott és a bizottságok részéről ajánlott javaslatok rendszeres megvizsgálásáért.

engedjék meg, hogy a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a hazafias népfront, az elnöki tanács, a kormány és az országgyűlés tisztségviselői nevében megköszönjem önöknek odaadó, lelkiismeretes képviselői tevékenységüket. azt az eredményes munkát, amelyet megbízatásuk egész idején végeztek választókerületükben, az országgyűlésen és az országgyűlés bizottságaiban népünk javára, szocialista fejlődésünk érdekében.

a magyar népköztársaság országgyűlése 1971-75. évi ciklusának utolsó ülészakát ezennel berekesztem.

/folyt.köv./

13.50 rj

bkk, 4. / az országgyűlés ...15. folyt./-ju

az országgyűlés pénteki ülésének felszólalói:

dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter,

dr. petri gábor / csongrád 2.vk./, egyetemi tanár,

karakas lászló munkaügyi miniszter zárszava.

dr. szénási géza legfőbb ügyész beszámolója,

dr. szakács ödönnek, a legfelsőbb bíróság elnökének beszámolója,

cseterki lajosnak, a net titkárának expozéja.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítások a mai bkk 4. / az országgyűlés .../ sz. hírünkra:

az 5. folytatás utolsó bekezdésének 5.-6. sorában a szöveg helyesen: ...- a megszavazott módosításokkal - egyhangulag törvényerőre emelték...

a 13. folytatás utolsóelőtti bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: ... jelenlegi helyzetével, a szocializmus építésében...
/mti/

-. -

14.00/ju

- 45 -